

मोटर बीमा दर सम्बन्धी
निर्देशिका,
२०६६

लागू मिति : २०६६।०५।०१
प्रथम संशोधन तथा लागू मिति : २०६६।०८।२४
दोश्रो संशोधन तथा लागू मिति : २०६७।१०।०६

बीमा समिति
काठमाण्डौ, नेपाल

मोटर बीमा दर सम्बन्धि निर्देशिका

२०६६

बीमा ऐन, २०४९ को दफा ४१ बमोजिम गठित बीमा दर सल्लाहकार समितिको सिफारिशमा बीमा ऐन, २०४९ को दफा ८(घ२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बीमा नियमावली, २०४९ को नियम १८ को उपनियम (२) को प्रयोजनको लागि बीमा समितिले यो निर्देशिका जारी गरेको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (१) यो निर्देशिकाको नाम “मोटर बीमा दर सम्बन्धि निर्देशिका, २०६६” रहेको छ ।
- (२) यो निर्देशिका २०६६ साल भाद्र १ गते देखि प्रारम्भ हुनेछ ।
- (३) यो निर्देशिका नेपाल राज्यका सम्पूर्ण सवारी साधनहरूको बीमामा लागू हुनेछ ।

१.२ परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा :

- (क) “समिति” भन्नाले बीमा ऐन, २०४९ को दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम गठित बीमा समिति सम्झनु पर्छ ।
- (ख) “मोटर वा सवारी साधन” भन्नाले यान्त्रिक शक्तिबाट सडकमा चल्ने सवारीको साधन सम्झनु पर्छ ।
- (ग) “बीमालेख” भन्नाले मोटर बीमाको करारनामा सम्बन्धि अधिकार तथा दायित्व उल्लेख भएको लिखत सम्झनु पर्छ ।
- (घ) “बीमक” भन्नाले बीमा ऐन, २०४९ को दफा १० को उपदफा (३) बमोजिम मोटर बीमा व्यवसाय गर्न पाउने गरी दर्ता भएको संगठित संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “बीमित” भन्नाले यो निर्देशिका बमोजिम मोटर बीमा गराउने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (च) “बीमाशुल्क” भन्नाले मोटर बीमा वापत बीमितले बीमकलाई तिर्नु पर्ने रकम सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “बीमादर” भन्नाले यो निर्देशिका बमोजिम लगाइने मोटर बीमासंग सम्बन्धित न्यूनतम बीमाशुल्क दर सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “तेश्रो पक्ष” भन्नाले बीमा गरिएको सवारी साधनसंग सम्बन्धित तथा त्यस्तो सवारी साधनमा यात्रा गर्ने व्यक्ति बाहेक अन्य बाहिरी व्यक्ति वा सम्पत्ती सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “बीमा अवधि” भन्नाले बीमालेखको तालिकामा बीमा बहाल रहने भनी उल्लेख भएको अवधि सम्झनु पर्छ र सो शब्दले बीमालेखको नवीकरण सम्पुष्टीमा बीमा बहाल रहने भनि उल्लेख भएको अवधिलाई पनि जनाउँछ ।
- (ञ) “सम्पुष्टी” भन्नाले बीमालेखमा उल्लिखित शर्त तथा सुविधामा आवश्यकतानुसार थपघट गर्न बीमालेखको एक अंगको रूपमा रहने बीमालेखसंग संलग्न यस निर्देशिका बमोजिमको थप लिखत सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “अधिक” भन्नाले प्रत्येक दावी वापत बीमित स्वयंमले व्यहोर्नु पर्ने यस निर्देशिका बमोजिमको रकम सम्झनु पर्छ ।

- (ड) “अनिवार्य अधिक” भन्नाले प्रत्येक दावी वापत बीमित स्वयंमले अनिवार्य रूपले व्यहोर्नु पर्ने यस निर्देशिका बमोजिमको रकम सम्भन्नु पर्छ ।
- (ढ) “स्वेच्छीक अधिक” भन्नाले बीमाशुल्कमा छूट लिई प्रत्येक दावी वापत बीमित स्वयंमले व्यहोर्नु मन्जुर गरेको यस निर्देशिका बमोजिमको रकम सम्भन्नु पर्छ ।
- (ण) “बीमालेखको तालिका” भन्नाले यस निर्देशिका अन्तर्गत सवारी साधन बीमा गर्दा जारी गरिने बीमालेखको तालिका (सेड्युल) सम्भन्नु पर्छ ।
- (त) “प्रस्ताव फाराम” भन्नाले यस निर्देशिका अन्तर्गत सवारी साधनको बीमा गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले पूर्ण रूपमा भरेर बीमक समक्ष बुझाउनु पर्ने यस निर्देशिका बमोजिमको विवरण फाराम सम्भन्नु पर्छ ।
- (थ) “जोखिम समूह” भन्नाले हुलदंगा, हडताल, नागरिक उपद्रव, द्वेषपूर्ण कार्य, विध्वंशात्मक कार्य तथा आतंककारी गतिविधि जोखिम समूह सम्भन्नु पर्छ ।
- (द) “ब्यापक (प्याकेज) बीमा” भन्नाले यस निर्देशिकामा समाविष्ट बीमालेख बमोजिम बीमा भएको सवारी साधनसंग सम्बन्धित भौतिक क्षति तथा तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व व्यहोर्ने गरी गरिने बीमा सम्भन्नु पर्छ ।
- (ध) “तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा” भन्नाले यस निर्देशिकामा समाविष्ट बीमालेख बमोजिम तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व व्यहोर्ने गरी गरिने बीमा सम्भन्नु पर्छ ।
- #(न) “सरकारी” भन्नाले नेपाल सरकार वा संबैधानिक निकायको नाममा दर्ता भएको सवारी साधन सम्भन्नु पर्छ ।**

परिच्छेद - २

बीमालेख सम्बन्धि व्यवस्था

२.१ बीमालेख जारी गर्ने :

- (१) बीमकले मोटर बीमा गर्दा यो निर्देशिकामा समाविष्ट भए अनुसारको बीमालेख जारी गर्नु पर्नेछ ।
- (२) बीमालेखको तालिकामा अवधि समाप्त हुने भनि उल्लेख भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र बजे पछि बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- (३) बीमालेख जारी गर्दा जोखिम बहन गर्न शुरु हुने मिति र समय बीमालेखको तालिकामा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

२.२ बीमालेख वा बीमा सुरक्षण पत्र (कभर नोट) जारी गर्न नपाइने :

- (१) बीमकले यस निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम बीमाशुल्क नलिई “मोटा मोटी रूपमा वा अन्दाजी” जस्ता भाव दर्शाउने शब्द प्रयोग गरी बीमालेख वा बीमा सुरक्षण पत्र (कभर नोट) जारी गर्न पाउने छैन ।
- (२) बीमकले सवारी साधनको बीमा तथा सोको यात्री, चालक, परिचालक, चेकर, हेल्पर तथा सो सवारी साधनमा काम गर्ने अन्य कर्मचारीको बीमा अलग-अलग गर्न पाउने छैन ।
- तर, प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको संगठित यातायात व्यवसायी संघ संस्थाहरुबाट सवारी साधनको बीमा र चालक, परिचालक, यात्री तथा मजदुरको दुर्घटना बीमा छुट्टाछुट्टै गर्न सकिने छ ।*

२.३ बीमालेखको तालिकामा घोषित मूल्य, रक्षावरण गरिएका जोखिमहरु, बीमा शुल्कदर तथा बीमा शुल्क खुलाउनु पर्ने :

- (१) बीमालेखको तालिकामा घोषित मूल्य, रक्षावरण गरिएका जोखिमहरु, बीमा शुल्कदर तथा खूद बीमा शुल्क किटानसाथ उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

प्रथम संशोधनबाट थप गरिएको

- (२) ब्यापक बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिने सवारी साधनको बीमाको अतिरिक्त वा सवारी साधनको चालक, परिचालक हेल्पर तथा सो सवारी साधनमा काम गर्ने अन्य कर्मचारी वा यात्रीको दुर्घटना बीमा वा जोखिम समूह समावेश गरिएकोमा सोको दर, तथा बीमाशुल्क समेत छुट्टा छुट्टै उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

२.४ बीमालेख जारी गरिने अवधि :

- (१) कुनै पनि बीमालेख एक वर्ष भन्दा बढि अवधिको लागि जारी गर्न पाइने छैन ।
तर, पछिल्लो वर्षको कुनै महिनाको निश्चित मितिमा बीमालेख नवीकरण गर्ने गरी सो बापत छोटो अवधिको बीमाशुल्क दरले त्यस्तो थप अवधिको लागि लाग्ने बीमा शुल्क लिई एक वर्ष भन्दा बढि अवधिको लागि बीमालेख जारी गर्न सकिनेछ ।
- (२) उप-दफा (१) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम जारी भएको बीमालेख बीमितले अर्को एक वर्षको लागि नवीकरण गराएमा साविक बीमालेख बापत तिरेको फरक बीमा शुल्क (छोटो अवधिको बीमा शुल्कदर अनुसार तिरेको बीमाशुल्क रकमबाट समानुपातिक रूपमा लाग्ने बीमा शुल्क घटाउँदा फरक पर्न आएको रकम) नवीकरण बीमाशुल्कमा समायोजन गर्नु पर्नेछ ।

२.५ निर्धारित बीमालेख :

- (१) यस निर्देशिकामा समाविष्ट गरिएका बीमालेख अनुसार बीमालेख जारी गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उप- दफा (१) बमोजिमको बीमालेख जारी गर्दा समितिबाट लिखित अधिकार प्राप्त नगरी बीमालेख तथा सोको तालिकामा समेत कुनै थपघट गर्न पाइने छैन ।

२.६ मोटरसाइकल बीमालेख :

- (१) मोटरसाइकल बीमालेख तथा सोको तालिका अनुसूची -१ बमोजिम हुनेछ ।
- (२) उप- दफा (१) बमोजिमको बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने मोटरसाइकल भाडा वा इनाम वा संगठनात्मक दौड, प्रतियोगिता, टिकाउ परिक्षण (रिलायबिलिटी टेष्ट), गति परिक्षण वा व्यावसायिक हुवानीसंग सम्बन्धित कुनै प्रयोजनका लागि प्रयोग हुनु हुदैन ।

२.७ निजी सवारी साधन बीमालेख :

- (१) निजी सवारी साधनको बीमालेख तथा सोको तालिका अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछ ।
- (२) उप- दफा (१) बमोजिमको बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने सवारी साधन निजी प्रयोगको लागि दर्ता भएको **#वा सरकारी** सानो सवारी (कार, जीप, भ्यान, टेम्पो आदि) हुनु पर्छ ।
- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि त्यस्तो सवारी साधन भाडा वा इनाम वा संगठनात्मक दौड, प्रतियोगिता, टिकाउ परिक्षण, गति परिक्षण वा व्यावसायिक हुवानीसंग सम्बन्धित कुनै प्रयोजनका लागि प्रयोग हुनु हुदैन ।

२.८ व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेख :

- (१) व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेख तथा सोको तालिका अनुसूची-३ बमोजिम हुनेछ ।
- (२) दफा २.६ र २.७ अन्तर्गत बीमा हुने सवारी साधन वाहेकका सवारी साधनको बीमा गर्दा उप- दफा (१) बमोजिमको बीमालेख जारी गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उप- दफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि त्यस्तो सवारी साधन संगठनात्मक दौड, प्रतियोगिता, टिकाउ परिक्षण वा गति परिक्षणसंग सम्बन्धित कुनै प्रयोजनका लागि प्रयोग हुनु हुदैन ।

२.९ बीमाको प्रमाण-पत्र जारी गर्नुपर्ने :

- (१) सवारी साधन बीमा गर्ने बीमकले अनुसूची-४ बमोजिमको बीमाको प्रमाणपत्र बीमितलाई दिनुपर्नेछ ।
- (२) कुनै कारणवश बीमालेख रद्द गर्दा बीमकले उप दफा (१) बमोजिम जारी भएको प्रमाणपत्र फिर्ता लिई रद्द गर्नु पर्नेछ ।

प्रथम संशोधनबाट थप गरिएको

२.१०. पुनः बीमा गर्न नपाइने :

बीमा गरेको सवारी साधनको पूर्ण क्षति {चोरी भएको वा हराएको गाडी पुन प्राप्त भई बीमा भएको वा लक्षित पूर्ण क्षति (कन्सट्रक्टीभ टोटल लस) घोषित भई दावी भुक्तानी भएकोमा बाहेक} भई सो वापत दावी भुक्तानी भएपछि त्यस्तो सवारी साधनको पुनः बीमा गर्न पाइने छैन ।

२.११ प्रस्ताव फाराम :

यस निर्देशिका अन्तर्गत सवारी साधनको बीमा गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले अनुसूची-५ बमोजिमको प्रस्ताव फाराम पूर्ण रुपमा भरेर बीमक समक्ष बुझाएपछि मात्र सवारी साधनको बीमा गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ३

बीमा शुल्क सम्बन्धि व्यवस्था

३.१ बीमा शुल्क उल्लेख गर्नुपर्ने :

बीमालेखको तालिकामा बीमाशुल्कको दर तथा बीमाशुल्क उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

३.२ बीमा शुल्कको भुक्तानी :

बीमकले बीमितबाट बीमा शुल्क प्राप्त नगरेसम्म कुनै पनि बीमा जोखिम स्वीकार गर्नु हुँदैन ।

३.३ बीमा शुल्कको गणना :

बीमा वापत लाग्ने बीमा शुल्क यस निर्देशिकाको अनुसूची-६ बमोजिम गणना गर्नु पर्नेछ । प्रत्येक बीमालेख तथा नवीकरण सम्पुष्टि जारी गर्दा समेत बीमाशुल्क गणना तालिका संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

३.४ छोटो अवधिको बीमा शुल्क दर :

(१) बाह्र महिना भन्दा कम (छोटो) अवधिको लागि जारी वा नवीकरण गरिने बीमालेखमा देहायको अवधिको लागि देहाय बमोजिमको बीमा शुल्क दर कायम गर्नु पर्नेछ :

अवधि	वार्षिक बीमा शुल्कको प्रतिशत
(क) एक हप्ता सम्म	दश प्रतिशत
(ख) एक महिना सम्म	बीस प्रतिशत
(ग) दुई महिना सम्म	तीस प्रतिशत
(घ) तीन महिना सम्म	चालीस प्रतिशत
(ङ) चार महिना सम्म	पचास प्रतिशत
(च) पाँच महिना सम्म	साठ प्रतिशत
(छ) छ महिना सम्म	सत्तरी प्रतिशत
(ज) सात महिना सम्म	अस्सी प्रतिशत
(झ) आठ महिना सम्म	नब्बे प्रतिशत
(ञ) आठ महिना भन्दा बढिको लागि	सत प्रतिशत

(२) छोटो अवधिको लागि जारी वा नवीकरण गरिएको बीमालेखलाई अवधि थप गरी बीमाशुल्कदर समायोजन गर्न पाइने छैन ।

३.५ घोषित मूल्य निर्धारण तथा थपघट :

(१) सवारी साधनको बीमाङ्क निर्धारण देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमितले घोषणा गरेको मूल्यलाई सो बीमा अवधिको लागि सवारी साधनको बीमाङ्क मानिनेछ ।

(ख) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्यसूची उपलब्ध गराइरहेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा बीमितले प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने ब्राण्ड र मोडलको सवारी साधनको तथा सोमा जडित पार्टपूजाको वितरक वा उत्पादकले उपलब्ध गराएको मूल्यसूचीबाट देहाय बमोजिम ह्यास कट्टी गरी घोषित मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ ।

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्यास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	५ प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	२० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	३० प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	५० प्रतिशत

(ग) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्य सूची उपलब्ध गराउन छोडेको वा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढि उमेर पुगेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमित र बीमकको आपसी सहमतिबाट तय गर्नु पर्नेछ ।

(२) बीमालेख चालू रहेको अवस्थामा बीमा गरिएको सवारी साधनको घोषित मूल्यमा थपघट गर्नु पर्ने भएमा त्यस्तो मूल्य थपघट गरिएको मितिदेखि बीमालेखको अवधि समाप्त हुने मितिसम्मका लागि समानुपातिक हिसाबले लाग्ने अतिरिक्त बीमा शुल्क लिई वा फिर्ता दिई उक्त मूल्यमा थपघट गर्न सकिनेछ ।

३.६ बीमा शुल्कमा कटौती :

(१) व्यापक (प्याकेज) बीमालेखले समेटेको कुनै प्रकरण वा सीमा अन्तर्गत बीमा गरिएको घोषित मूल्य घटी हुन गएमा बीमा शुल्कमा कटौती गर्नु हुँदैन ।

३.७ बीमा शुल्क फिर्ता :

(१) बीमितको अनुरोधमा बीमालेख रद्द गरिएमा छोटो अवधिको लागि निर्धारित दफा ३.४ बमोजिमको बीमा शुल्क लिई बाँकी रकम फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

तर बीमालेख अन्तर्गत सोही अवधिमा दावी परेको सवारी साधनको हकमा त्यस्तो सवारी साधनको बीमाशुल्क फिर्ता दिनु हुँदैन ।

(२) बीमकको तर्फबाट बीमालेख रद्द गरिएमा खूद बीमाशुल्कको समानुपातिक दरले हुन आउने रकम फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

३.८ कमिशन रकम :

(१) #सरकारी बाहेक अन्य सवारी साधन र सोसंग सम्बन्धित विषयको बीमा व्यवसाय बीमा अभिकर्ता मार्फत निजको राय सहित प्राप्त भएमा त्यस्तो व्यवसाय बापत बीमकले त्यस्तो बीमा अभिकर्तालाई सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बापतको तथा दुर्घटना बीमा बापतको बीमाशुल्कको कमिशन दिनु पर्नेछ ।

(२) बीमा अभिकर्ताको संलग्नता नभई सोभै मोटर बीमा व्यवसाय प्राप्त भएमा बीमकले सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बापतको बीमाशुल्कको दश प्रतिशत रकम छूट दिन सक्नेछ ।

प्रथम संशोधनबाट थप गरिएको

#(३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै ब्यहोरा लेखिएको भएता पनि सरकारी सवारी साधनको बीमा व्यवसाय अभिकर्ता मार्फत गर्न गराउन हुदैन ।

परिच्छेद -४

सवारी साधन बीमादर सम्बन्धि व्यवस्था

४.१ मोटरसाइकलको बीमादर :

मोटरसाइकल, स्कुटर जस्ता सवारी साधनको बीमादर अनुसूची-७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

४.२ निजी सवारी साधनको बीमादर :

निजी सवारी साधनको बीमादर अनुसूची-८ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

४.३ व्यावसायिक सवारी साधनको बीमादर :

व्यावसायिक सवारी साधनको बीमादर देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (१) मालवाहक सवारी साधन (प्रज्वलनशिल पदार्थ ओसार पसार गर्ने वाहेक) को बीमादर अनुसूची-९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (२) टेंकर (प्रज्वलनशिल पदार्थ ओसार पसार गर्ने सवारी साधन) को बीमादर अनुसूची-१० मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (३) सवारी साधनमा प्रयोग गरिने ट्रेलर वा सो सरहको अन्य साधनमा लाग्ने बीमादर अनुसूची-११ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (४) यात्री ओसार्ने भाडाका #वा सरकारी बस, मिनि वस, माइक्रोवस, पिकअप तथा कोचको बीमादर अनुसूची-१२ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (५) ट्याक्सीको बीमादर अनुसूची -१३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (६) भाडामा प्रयोग गरिने #वा सरकारी टेम्पो (सफा ट्याम्पोको हकमा व्याट्री सहितको मुल्य कायम गर्ने) को बीमादर अनुसूची-१४ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (७) कार्यालय वा विद्यालयले आफ्नो कार्यमा मात्र प्रयोग गर्ने सवारी साधनको बीमादर अनुसूची-१५ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (८) कृषि तथा वन संग सम्बन्धित कार्यका लागि (टुल अफ ट्रेड गर्दाको अवस्थामा वाहेक) सडकमा गुडदाको अवस्थाको जोखिम सम्म वहन गर्ने गरी एग्निकल्चर तथा फरेष्ट्री भेहिकलको बीमा गर्दाको बीमादर अनुसूची-१६ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (९) निर्माणसंग सम्बन्धित कार्य (टुल अफ ट्रेड) गर्दाको अवस्थामा वाहेक सडकमा गुडदाको अवस्थाको जोखिम सम्म वहन गर्ने गरी कन्सट्रक्सन इक्वूपमेण्ट भेहिकलको बीमा गर्दाको बीमादर अनुसूची-१७ मा उल्लेख भए बमोजिम हुने छ ।

४.४ सवारी साधन सम्बन्धी थप जोखिम वहन गरे वापत लिइने अतिरिक्त बीमाशुल्क दर :

सवै किसिमका सवारी साधनको थप जोखिम वहन गरे वापत लिइने अतिरिक्त बीमा शुल्कदर अनुसूची-१८ बमोजिम हुनेछ ।

४.५. बीमितले व्यहोर्नु पर्ने अनिवार्य अधिक, स्वयंम व्यहोर्न मन्जुर गरेको स्वेच्छीक अधिक र सो वापत पाउने छूट :

बीमितले अनिवार्य रुपमा व्यहोर्नु पर्ने दावी वापतको पहिलो रकम “अनिवार्य अधिक”, बीमित स्वयंमले व्यहोर्न मन्जुर गरेको दावी वापतको पहिलो रकम “स्वेच्छीक अधिक” र त्यस्तो “स्वेच्छीक अधिक” वापत बीमितले बीमाशुल्कमा पाउने छूट अनुसूची-१९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ । उक्त अनुसूचीमा उल्लेख भएको भन्दा फरक हुने गरी कुनै पनि अधिक लगाउन वा छूट दिन पाइने छैन ।

४.६ सवारी साधनको संख्याको आधारमा छूट नपाउने :

सवारी साधनको संख्याको आधारमा कुनै पनि छूट दिन पाइने छैन ।

४.७ दावी नगरे वापत छूट :

दावी नगरे वापत बीमितले पाउने छूट अनुसूची -२० मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-५

सवारी साधन बीमालेखका सम्पुष्टी (इन्डोर्समेन्ट) सम्बन्धि ब्यवस्था

५.१ सम्पुष्टीमा एकरुपता :

प्रत्येक बीमकले सवारी साधनको बीमा गर्दा आवश्यकतानुसार यो निर्देशिकामा तोकिए बमोजिमका सम्पुष्टीहरु प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

५.२ स्वेच्छीक अधिक (भोलुण्टरी एक्सेस) सम्बन्धि :

सवारी साधन वा सोको पार्टपूजा वा दुवैको हानि-नोक्सानी (ओन ड्यामेज) भए वापतको क्षतिपूर्ति दावी मध्ये यस निर्देशिकाको अनुसूची-१९ बमोजिम बीमाशुल्कमा छूट सुविधा पाउनका लागि सोही अनुसूची बमोजिम बीमित स्वयमले दावीको पहिलो रकम व्यहोर्न मन्जुर गरेको अवस्थामा देहाय बमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

स्वेच्छीक अधिक (भोलुण्टरी एक्सेस) सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ, की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको बीमा शुल्कमा विशेष छूट दिएको अवस्थामा सवारी साधन वा सोको पार्टपूजा वा दुवैको हानि-नोक्सानी भए वापत कुनै पनि प्रकारको दावीको क्षतिपूर्ति वापत पहिलो रकम (अनुसूची -१९ बमोजिम रकम उल्लेख गर्ने) भुक्तानी गर्ने दायित्व बीमकको हुनेछैन ।
- (३) बीमकद्वारा गरिएको खर्चमा बीमितको दायित्व अन्तर्गतको खर्च समेत जोडिएको रहेछ भने त्यस्तो खर्च वापतको रकम बीमितले बीमकलाई शोधभर्ना गर्नु पर्नेछ ।
- (४) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.३ अनिवार्य अधिक (कम्पल्सरी एक्सेस) सम्बन्धि :

सवारी साधन वा सोको पार्टपूजा वा दुवैको हानि-नोक्सानी (वन ड्यामेज) भए वापतको क्षतिपूर्ति दावी मध्ये यस निर्देशिकाको अनुसूची -१९ बमोजिम बीमितले अनिवार्य रुपमा व्यहोर्नु पर्ने पहिलो रकम सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

अनिवार्य अधिक (कम्पल्सरी एक्सेस) सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखको परिच्छेद-१ बमोजिम दिइने कुनै पनि प्रकारको दावी रकम वापत बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम (अनुसूची-१९ मा तोकिए अनुसारको रकम उल्लेख गर्ने) अनिवार्य अधिक वापतको रकम भुक्तानी गर्न बीमक जिम्मेवार हुनेछैन ।
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.४ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमा सम्बन्धि :

सबै प्रकारको सवारी साधनको तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखको परिच्छेद-१ र परिच्छेद-३ लागू हुने छैन ।
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.५ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व तथा चोरी बीमा सम्बन्धि :

सवारी साधनको तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व तथा चोरी बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व तथा चोरी बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखको परिच्छेद-१ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि संधमारी, नकबजनी वा चोरीबाट भएको हानि-नोक्सानी बाहेक अन्य कारणबाट भएको हानि-नोक्सानी प्रति बीमकको दायित्व रहने छैन ।
- (३) बीमालेखको परिच्छेद-३ लागू हुने छैन ।
- (४) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.६ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व तथा आगलागी बीमा सम्बन्धि :

सवारी साधनको तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व तथा आगलागी बीमा गर्दा देहायका सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व तथा आगलागी बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखको परिच्छेद-१ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि आगलागी, चट्याङ्ग, सवारी साधन वा सोमा जडित पार्ट पूर्जाको विस्फोटन वा स्वजलनबाट भएको हानि-नोक्सानी बाहेक अन्य कारणबाट भएको हानि-नोक्सानी प्रति बीमकको दायित्व रहने छैन ।
- (३) बीमालेखको परिच्छेद-३ लागू हुने छैन ।
- (४) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.७ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व तथा आगलागी र चोरी बीमा सम्बन्धि :

सवारी साधनको तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व तथा आगलागी र चोरी बीमा गर्दा देहायका सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व तथा आगलागी र चोरी बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखको परिच्छेद -१ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि आगलागी, चट्याङ्ग, सवारी साधन वा सोमा जडित पार्ट पूर्जाको विस्फोटन वा स्वजलन, सेधमारी, नकवजनी वा चोरीबाट भएको हानि-नोक्सानी वाहेक अन्य कारणबाट भएको हानि-नोक्सानी प्रति बीमकको दायित्व रहने छैन ।
- (३) बीमालेखको परिच्छेद -३ लागू हुने छैन ।
- (४) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.८ निजी सवारी साधनको नाम उल्लेख भएको वा नभएको यात्री तथा बीमितको दुर्घटना बीमा सम्बन्धि :

निजी सवारी साधनको सिट संख्याको आधारमा नाम उल्लेख भएको वा नभएको यात्री तथा बीमितको दुर्घटना बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

निजी सवारी साधनको नाम उल्लेख भएको वा नभएको यात्री तथा बीमितको दुर्घटना बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा नाम उल्लेख भएको वा नभएको यात्री, सवारी हाँकिरहेको व्यक्ति (तलबी चालक वाहेक) वा बीमितलाई बीमा गरिएको सवारी साधनमा सवार रहँदा वा चढ्दा वा ओर्लदा समेत दुर्घटनामा परी चोटपटक लागेको परिणाम स्वरुप नब्बे दिन भित्र देहाय बमोजिम क्षति भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम घाईते व्यक्ति वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले भुक्तानी दिनेछ :-
 - (क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : यात्री, सवारी हाँकिरहेको व्यक्ति (तलबी चालक वाहेक) वा बीमितलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम (प्रत्येक व्यक्तिको लागि निर्धारित बीमाङ्क रकमको)
मृत्यु भएमा	१००%
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	१००%
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	१००%
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नि वा सो भन्दा माथि देखि शारिरीक रुपले काम नलाग्ने भएमा	१००%

एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रूपले क्षति भएमा	१००%
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रूपले क्षति भएमा	५०%
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रूपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	५०%
अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी बीमाङ्कको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरूप भएको औषधोपचार खर्च	एक लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरू मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व प्रत्येक व्यक्तिको लागि तोकिएको बीमाङ्क रकममा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

- (ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : यात्री, सवारी हाँकिरहेको व्यक्ति (तलबी चालक वाहेक) वा बीमित घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (ग) **कृयाखर्च** : यात्री, सवारी हाँकिरहेको व्यक्ति (तलबी चालक वाहेक) वा बीमितको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।
- (घ) **मृत्यु भएमा** : यात्री, सवारी हाँकिरहेको व्यक्ति (तलबी चालक वाहेक) वा बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएको ब्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा एक लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै त्यस्तो व्यक्तिको मृत्यु भएमा प्रति मृतक एक लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (ङ) आफैले जानाजान लगाएको चोट, आत्महत्या वा आत्महत्याको प्रयासबाट वा मादक पदार्थ वा लागू पदार्थको सेवनबाट दुर्घटनामा परी त्यसको परिणाम स्वरूप भएको हानि-नोक्सानी बापत बीमकले कुनै क्षतिपूर्ति दिने छैन ।
- (च) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरू यथावत रहनेछन् ।

स्पष्टीकरण : उपर्युक्त बमोजिम निर्धारित रकमले सवारी सम्बन्धि प्रचलित कानूनमा उल्लिखित प्रावधानहरूलाई कुनै असर पर्ने छैन ।

५.९ & **व्यावसायिक सवारी साधनको यात्री प्रतिको दायित्व बीमा सम्बन्धी** :

& **व्यावसायिक** सवारी साधनको सिट संख्याको आधारमा यात्रीहरू प्रतिको दायित्व बीमा गर्दा देहाय बमोजिमको सम्पुष्टि प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

& प्रथम संशोधनबाट संशोधित

& व्यावसायिक सवारी साधनको यात्री प्रतिको दायित्व बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ, की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमालेखको परिच्छेद-२ अन्तर्गतको व्यक्ति वाहेक अन्य कुनै व्यक्तिलाई बीमा गरिएको सवारी साधनमा सवार रहँदा, चढ्दा वा ओर्लदा समेत दुर्घटनामा परी चोटपटक लागेको परिणाम स्वरुप नब्बे दिन भित्र देहाय बमोजिम क्षति भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम घाईते व्यक्ति वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : बीमालेखको परिच्छेद-२ अन्तर्गतको व्यक्ति वाहेक अन्य कुनै व्यक्तिलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम (प्रत्येक व्यक्तिको लागि निर्धारित बीमाङ्क रकमको)
मृत्यु भएमा	१००%
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	१००%
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	१००%
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नि वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने भएमा	१००%
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	१००%
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	५०%
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	५०%
अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी बीमाङ्कको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरुप भएको औषधोपचार खर्च	एक लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरु मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व प्रत्येक व्यक्तिको लागि तोकिएको बीमाङ्क रकममा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

- (ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : बीमालेखको परिच्छेद-२ अन्तर्गतको व्यक्ति वाहेक अन्य कुनै व्यक्ति घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (ग) **कृयाखर्च** : बीमालेखको परिच्छेद-२ अन्तर्गतको व्यक्ति वाहेक अन्य कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।
- (घ) **मृत्यु भएमा** : बीमालेखको परिच्छेद-२ अन्तर्गतको व्यक्ति वाहेक अन्य कुनै व्यक्तिको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएको व्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा एक लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै त्यस्तो व्यक्तिको मृत्यु भएमा प्रति मृतक एक लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (२) टिकट खरिद नगरेको देहाय बमोजिमको यात्रीको सम्बन्धमा प्रकरण (२) बमोजिम बीमकले व्यहोर्ने क्षतिपूर्ति देहाय बमोजिम हुने छ :
- (क) एक वर्ष भन्दा कम उमेरका यात्रीको हकमा टिकट लिएको यात्रीको लागि निर्धारित क्षतिपूर्तिको २५%,
 (ख) एक वर्ष देखि पाँच वर्ष सम्म उमेरका यात्रीको हकमा टिकट लिएको यात्रीको लागि निर्धारित क्षतिपूर्तिको ५०% ।
- (४) बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएभन्दा बढि व्यक्ति बोकेको अवस्थामा सवारी साधन दुर्घटना भएमा बीमकले सिट संख्याको आधारमा दावी भुक्तानी प्रदान गर्नेछ ।
- (५) आफैले जानाजान लगाएको चोट, आत्महत्या वा आत्महत्याको प्रयासबाट वा मादक पदार्थ वा लागू पदार्थको सेवनबाट दुर्घटनामा परी त्यसको परिणाम स्वरुप भएको हानि-नोक्सानी बापत बीमकले कुनै क्षतिपूर्ति दिने छैन ।
- (६) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहेनछन् ।

स्पष्टीकरण : उपर्युक्त बमोजिम निर्धारित रकमले सवारी सम्बन्धि प्रचलित कानूनमा उल्लिखित प्रावधानहरुलाई कुनै असर पर्ने छैन ।

५.१० सवारी साधनको तलबी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा अन्य कर्मचारीको दुर्घटना बीमा सम्बन्धि :

सवारी साधन (मोटरसाइकल बाहेक) को तलबी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारीको दुर्घटना बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

सवारी साधनको तलबी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा अन्य कर्मचारीको दुर्घटना बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमा भएको सवारी साधनको तलबी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारी सवारी साधनमा कार्यरत रहेको अवस्थामा त्यस्ता व्यक्तिलाई दुर्घटनाको परिणाम स्वरुप नब्बे दिन भित्र देहाय बमोजिमको क्षति भएको अवस्थामा देहाय

बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम घाइते व्यक्ति वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

- (क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : सवारी साधनको तलवी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारीलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम (प्रत्येक व्यक्तिको लागि निर्धारित बीमाङ्क रकमको)
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	१००%
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	१००%
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नि वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने भएमा	१००%
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	१००%
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	५०%
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	५०%
अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी बीमाङ्कको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरुप भएको औषधोपचार खर्च	एक लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरु मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व बीमाङ्क रकममा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

- (ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : सवारी साधनको तलवी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारी घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँचसय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

- (ग) **कृयाखर्च** : सवारी साधनको तलवी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारीको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।

(घ) **मृत्यु भएमा** : सवारी साधनको तलवी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारीको सवारी साधनमा कार्यरत रहेको अवस्थामा दुर्घटनाबाट मृत्यु भएको व्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा पाँच लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै त्यस्तो व्यक्तिको मृत्यु भएमा प्रति मृतक एक लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(३) प्रकरण २ को व्यवस्था बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद (औषधोपचार खर्च बाहेक) प्रत्येक व्यक्तिको लागि निर्धारित बीमाङ्क भन्दा बढि हुने छैन र सोहि हद भित्र कुरुवा खर्च समावेश हुनेछ ।

(४) आफैले जानाजान लगाएको चोट, आत्महत्या वा आत्महत्याको प्रयासबाट वा मादक पदार्थ वा लागू पदार्थको सेवनबाट दुर्घटनामा परी त्यसको परिणाम स्वरुप भएको हानि-नोक्सानी बापत कुनै क्षतिपूर्ति दिइने छैन ।

(५) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

स्पष्टीकरण : उपर्युक्त बमोजिम निर्धारित रकमले सवारी सम्बन्धि प्रचलित कानूनमा उल्लिखित प्रावधानहरुलाई कुनै असर पर्ने छैन ।

५.११ **ब्यापक बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि :**

यस निर्देशिका बमोजिम ब्यापक बीमा भएको सवारी साधन कम्तीमा लगातार दुई महिना प्रयोगमा नरहि थन्किएको व्यहोरा उल्लेख गरि बीमितबाट सो वापत छूट माग भई आएमा देहाय बमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

ब्यापक बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै व्यहोरा उल्लेख भएतापनि कुनै सवारी साधन प्रयोगमा नरहेको अवधिभर उक्त सवारी साधनलाई आगलागी, चट्याङ्ग, सवारी साधन वा सोमा जडित पार्टपूजाको बिष्फोटन वा स्वजलन, भूकम्प, बाढी/डुवान, पहिरो/भूस्खलन, आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुषारो, चोरी, सेंधमारी वा नकवजनीबाट भएको हानि-नोक्सानी बाहेक अन्य विषयमा उक्त सवारी साधनको बीमालेख अन्तर्गत बीमकको दायित्व स्थगन हुनेछ ।
- (३) उप दफा (२) को अवस्थामा बीमकले पछिल्लो वर्ष नवीकरण गर्दा लाग्ने बीमाशुल्कमा त्यस वापतको छूट रकम घटाई दिनेछ र कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (४) बीमालेख पूर्ण रुपले पूनः लागू भई सम्बन्धित सम्पुष्टी रद्द भएको अवस्थामा सवारी साधन प्रयोगमा नआएको अवधि गणना गरी पछिल्लो वर्ष नवीकरणमा लाग्ने शुल्कमा त्यस वापतको छूट दिनु पर्ने रकम घटाइने छ । कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (५) बीमालेखमा उल्लिखित अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.१२ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि :

यस निर्देशिका वमोजिम तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमा भएको सवारी साधन कम्तीमा लगातार दुई महिना प्रयोगमा नरहि थन्किएको व्यहोरा उल्लेख गरि वीमितबाट सो वापत छूट माग भई आएमा देहाय वमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै व्यहोरा उल्लेख भएतापनि कुनै सवारी साधन प्रयोगमा नरहेको अवस्थामा बीमकले पछिल्लो वर्ष नवीकरण गर्दा लाग्ने बीमाशुल्कमा त्यस वापतको छूट रकम घटाई दिनेछ र कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (३) बीमालेख पूर्ण रुपले पूनः लागू भई सम्बन्धित सम्पुष्टी रद्द भएको अवस्थामा सवारी साधन प्रयोगमा नआएको अवधि गणना गरी पछिल्लो वर्ष नवीकरणमा लाग्ने शुल्कमा त्यस वापतको छूट दिनु पर्ने रकम घटाइने छ । कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (४) बीमालेखमा उल्लेखित अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.१३ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र आगलागी बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि :

यस निर्देशिका वमोजिम तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र अग्नि बीमा भएको सवारी साधन कम्तीमा लगातार दुई महिना प्रयोगमा नरहि थन्किएको व्यहोरा उल्लेख गरि वीमितबाट सो वापत छूट माग भई आएमा देहाय वमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र आगलागी बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै व्यहोरा उल्लेख भएतापनि कुनै सवारी साधन प्रयोगमा नरहेको अवस्थामा बीमकले पछिल्लो वर्ष नवीकरण गर्दा लाग्ने बीमाशुल्कमा त्यस वापतको छूट रकम घटाई दिनेछ र कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (३) बीमालेख पूर्ण रुपले पूनः लागू भई सम्बन्धित सम्पुष्टी रद्द भएको अवस्थामा सवारी साधन प्रयोगमा नआएको अवधि गणना गरी पछिल्लो वर्ष नवीकरणमा लाग्ने शुल्कमा त्यस वापतको छूट दिनु पर्ने रकम घटाइने छ । कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (४) बीमालेखमा उल्लेखित अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.१४ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि :

यस निर्देशिका वमोजिम तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी बीमा भएको सवारी साधन कम्तीमा लगातार दुई महिना प्रयोगमा नरहि थन्किएको व्यहोरा उल्लेख गरि वीमितबाट सो वापत छूट माग भई आएमा देहाय वमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै व्यहोरा उल्लेख भएतापनि कुनै सवारी साधन प्रयोगमा नरहेको अवस्थामा बीमकले पछिल्लो वर्ष नवीकरण गर्दा लाग्ने बीमाशुल्कमा त्यस वापतको छूट रकम घटाई दिनेछ र कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (३) बीमालेख पूर्ण रुपले पूनः लागू भई सम्बन्धित सम्पुष्टी रद्द भएको अवस्थामा सवारी साधन प्रयोगमा नआएको अवधि गणना गरी पछिल्लो वर्ष नवीकरणमा लाग्ने शुल्कमा त्यस वापतको छूट दिनु पर्ने रकम घटाइने छ । कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (४) बीमालेखमा उल्लेखित अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.१५ तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व, आगलागी र चोरी बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि :

यस निर्देशिका वमोजिम तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व, आगलागी र चोरी बीमा भएको सवारी साधन कम्तीमा लगातार दुई महिना प्रयोगमा नरहि थन्किएको व्यहोरा उल्लेख गरि बीमितबाट सो वापत छूट माग भई आएमा देहाय वमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व, आगलागी र चोरी बीमा भएको थन्क्याइएको (लेड अप) सवारी साधन सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै व्यहोरा उल्लेख भएतापनि कुनै सवारी साधन प्रयोगमा नरहेको अवस्थामा बीमकले पछिल्लो वर्ष नवीकरण गर्दा लाग्ने बीमाशुल्कमा त्यस वापतको छूट रकम घटाई दिनेछ र कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (३) बीमालेख पूर्ण रुपले पूनः लागू भई सम्बन्धित सम्पुष्टी रद्द भएको अवस्थामा सवारी साधन प्रयोगमा नआएको अवधि गणना गरी पछिल्लो वर्ष नवीकरणमा लाग्ने शुल्कमा त्यस वापतको छूट दिनु पर्ने रकम घटाइने छ । कुनै दावी रहित छूट (नो क्लेम डिस्काउण्ट) पाउने भए त्यस्तो दावी रहित छूटको हिसावको लागि सो घटेको रकमको हिसाव मिलान गरिनेछ । साथै, थप बीमाशुल्क रकम बुझाएमा बीमा अवधि वढाउन सकिनेछ ।
- (४) बीमालेखमा उल्लेखित अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.१६ बीमालेख नामसारी सम्बन्धि :

बीमा भएको सवारी साधन विक्रि भई वा करारनामा गरी यातायात व्यवसाय संचालन गरेको वा पेशामा संलग्न रहेको व्यक्ति वा संस्थालाई बीमालेखको बीमायोग्य हित हस्तान्तरण गर्दाको अवस्थामा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

बीमालेख नामसारी सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) प्राप्त प्रस्ताव फारामको आधारमा बीमालेखको तालिकामा उल्लेखित बीमितको सट्टामा व्यवसाय वा पेशामा संलग्न लाई बीमित कायम गरिएको छ ।

(३) अधिल्लो बीमितको बीमायोग्यहित कायम भएको अवधिको दावी नगरे वापतको छूट नयाँ बीमितलाई प्रदान गरिने छैन ।

(४) बीमालेखमा उल्लेखित अपवाद, शर्त र सीमाहरू यथावत रहनेछन् ।

५.१७ हडताल, हुलदंगा तथा द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्य बीमा सम्बन्धि :

ब्यापक बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिने सवारी साधनको हडताल, हुलदंगा तथा द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्य सम्बन्धि बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टि प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

हडताल, हुलदंगा तथा द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्य बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टि

(१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टि सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।

(२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमा भएको सवारी साधन सम्बन्धमा हडताल, हुलदंगा तथा द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्यबाट भएको हानि-नोक्सानी बीमकले वहन गर्नेछ ।

(३) विदेशी शत्रुको कार्यद्वारा भएको युद्ध, आक्रमण, भगडा वा यस्तै समान कार्य, गृहयुद्ध, विद्रोह, नागरिक उपद्रव, सैनिक गतिविधिको असर, नागरिक विद्रोह, क्रान्ति, राज्य विरुद्ध वा विध्वंशात्मक कार्य, सैनिक विद्रोह वा कुनै राजनैतिक दल वा संस्थाको पक्षमा भएको बल प्रयोगबाट हुने आतंक वा अशान्ति जस्ता गतिविधिबाट भएको हानि-नोक्सानीमा बीमकको कुनै दायित्व हुनेछैन ।

(४) उप दफा (३) बमोजिमको कारणबाट भएको कुनै पनि दावीलाई सो कारणबाट नभई अरु नै कारणबाट सृजना भएको भन्ने कुरा प्रमाणित गर्ने दायित्व बीमितको हुनेछ । सो कुरा बीमितबाट प्रमाणित हुन नसकेको अवस्थामा यस प्रकारको दावीको भुक्तानी दिन बीमक जिम्मेवार हुनेछैन ।

(५) बीमालेखमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि बीमाको अवधि समाप्त हुनु अगावै बीमितले यो सम्पुष्टिको प्रभाव हटाइयोस भनी अनुरोध गरेको अवस्थामा थप बीमा शुल्क वा सो को कुनै अंश फिर्ता गरिने छैन ।

तर यो सम्पुष्टि र सवारी साधन सम्बन्धि बीमालेख एकै साथ समाप्त हुने अवस्थामा खुद बीमा शुल्कबाट छोटो अवधिको लागि लाग्ने बीमा शुल्क रकम कट्टीगरी बाँकी रकम फिर्ता गरिनेछ र यस जोखिम वापत प्रत्येक सवारी साधनको लागि लिइने न्यूनतम बीमा शुल्क एक सय रुपैयाँ भन्दा घटी हुनेछैन ।

(६) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरू यथावत रहनेछन् ।

५.१८ आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य जोखिम बीमा सम्बन्धि :

हडताल, हुलदंगा तथा द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्य बीमाको थप विस्तारको रूपमा आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य जोखिम सम्बन्धि बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टि प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य जोखिम बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टि

(१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टि सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।

(२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमा भएको सवारी साधन सम्बन्धमा आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य जोखिमबाट भएको हानि-नोक्सानीको क्षतिपूर्तिको भुक्तानी बीमकले गर्नेछ ।

(३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरू यथावत रहनेछन् ।

५.१९ पार्टपूर्जा फेरवदल सम्बन्धि :

ब्यापक बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिने सवारी साधनको बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टि प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

पार्टपूर्जा फेरवदल सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ, की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै सवारी साधन हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा त्यस्तो सवारी साधनलाई आवश्यक पर्ने पार्टपूर्जा देश भित्र उपलब्ध हुन नसकेमा बीमकले बीमालेखको शर्तको अधीनमा रही देहाय बमोजिम भुक्तानी दिनेछ :
- (क) सबभन्दा पछिल्लो मूल्य-सूची (क्याटलग) मा उल्लेख भएको मूल्य तथा जुन देशमा सवारी साधन मर्मतको लागि राखिएको छ, त्यस देशको लागि त्यस्तो सवारी साधन उत्पादन गर्ने कम्पनीको प्रतिनिधिले वितरण गरेको मूल्य-सूची बमोजिम,
- (ख) पछिल्लो मूल्य-सूची उपलब्ध नभएमा उचित ढुवानी खर्च (हवाई ढुवानी बाहेक) सहित अधिल्लो मूल्य-सूची बमोजिम,
- (ग) त्यस्ता पार्टपूर्जाहरु जडान गर्न लाग्ने उचित खर्च ।
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.२० अतिरिक्त खतराजन्य (एक्स्ट्रा हाजार्डियस) काम गर्न निषेध सम्बन्धि :

यस निर्देशिका अन्तर्गत बीमा गरिने सवारी साधनको बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

अतिरिक्त खतराजन्य (एक्स्ट्रा हाजार्डियस) काम गर्न निषेध सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ, की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमा गरिएको सवारी साधन वा सो को पार्टपूर्जा वा त्यसमा संलग्न अतिरिक्त खतरापूर्ण प्रकृतिको कामको कारणबाट दुर्घटना भई हुने हानि-नोक्सानीको क्षतिपूर्ति गर्न बीमक वाध्य हुने छैन ।
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.२१ ट्रेलर (मालसामान ओसार्ने) को बीमा सम्बन्धि :

यस निर्देशिका अन्तर्गत व्यापक बीमा गरिने सवारी साधनसंग जोडिएको ट्रेलरको लागि बीमा विस्तार गर्दा देहायको सम्पुष्टि प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

ट्रेलर (मालसामान ओसार्ने) को बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ, की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानी गरेको आधारमा बीमालेख अन्तर्गत प्रदान गरिने क्षतिपूर्ति ट्रेलर (मालसामान ओसार्ने) मा विस्तार गरिएको छ ।
- (३) ट्रेलरमा मानिस राखेको अवस्थामा दुर्घटना भई सोमा सवार कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा शारिरीक चोटपटक लागेमा त्यसको क्षतिपूर्ति गर्न बीमक वाध्य हुनेछैन ।
- (४) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.२२ एग्रीकल्चर, फरेस्ट्री, वा कन्स्ट्रक्सन भेहिकल बीमा सम्बन्धि :

ब्यावसायीक सवारी साधन बीमालेख अन्तर्गत एग्रीकल्चर, फरेस्ट्री वा कन्स्ट्रक्सन भेहिकलको व्यापक बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

एग्रीकल्चर, फरेस्ट्री, वा कन्स्ट्रक्सन भेहिकल बीमा सम्बन्धि सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ, की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) एग्रीकल्चर, फरेस्ट्री, वा कन्स्ट्रक्सन भेहिकल (टुल अफ ट्रेडको अवस्थामा वाहेक) सडकमा गुड्दाको अवस्थामा भएको सवारी साधनको तथा तेश्रो पक्षको हानि-नोक्सानीको क्षतिपूर्ति बीमालेखको अधिनमा रहि बीमकले प्रदान गर्नेछ ।
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.२३ भन्सार महसूल नलागेको वा कम लागेको सवारी साधन बीमा सम्बन्धी :

भन्सार महसूल नलागेको वा कम लागेको सवारी साधनको यस निर्देशिका अन्तर्गत व्यापक बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

भन्सार महसूल नलागेको वा कम लागेको सवारी साधन बीमा सम्बन्धी सम्पुष्टी

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ, की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि भन्सार महसूल नलागेको वा कम लागेको सवारी साधनको बजार मूल्य बमोजिम वा भन्सार महसूल छूट गरिएको मूल्य बमोजिम घोषित मूल्य कायम गर्न सकिनेछ ।
- (३) सवारी साधनको घोषित मूल्य कायम गर्दा देहाय बमोजिम भएको अवस्थामा देहाय बमोजिम हुनेछ :
 - (क) बजार मूल्य बमोजिम घोषित मूल्य कायम गरिएकोमा,
 - (अ) सवारी साधनको आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमकले अन्य सवारी साधन सरह क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ ।
 - (आ) सवारी साधनको पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति भएको अवस्थामा बीमकको दायित्व समानुपातिक रुपमा साल्वेज तथा महसूल कट्टीमूल्य बराबरको हुनेछ ।
तर बीमितले महसूल चुक्ता गर्न र साल्वेज फिर्ता गर्न चाहेमा बजार मूल्य बराबरको रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ, र यस्तो रकम घोषित मूल्य भन्दा बढि हुने छैन ।
 - (ख) भन्सार छूट भएको मूल्य बमोजिम घोषित मूल्य कायम गरिएकोमा,
 - (अ) सवारी साधनको आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमकको दायित्व घोषित मूल्य र बजार मूल्यको समानुपातिक मूल्य बराबर हुनेछ अर्थात औशत शर्त (एभरेज क्लज) लागू हुनेछ ।
 - (आ) सवारी साधनको पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति भएको अवस्थामा बीमकको दायित्व घोषित मूल्य बराबर हुनेछ ।
- (४) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.२४ साविकको मोटरसाइकल बीमालेखमा तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप सम्बन्धी :

बीमादर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ अन्तर्गत जारी भएको मोटरसाइकल बीमालेखमा यस निर्देशिका बमोजिम तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

साविकको मोटरसाइकल बीमालेखमा तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप सम्बन्धी सम्पुष्टी :

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमालेखको परिच्छेद- २ को सट्टामा देहायको परिच्छेद- २ कायम गरिएको छ ।

परिच्छेद -२

तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व

१. बीमकले बीमालेखमा उल्लेखित अधिकतम दायित्वको सीमाको अधीनमा रही सवारी साधन वा सोको प्रयोगबाट भएको दुर्घटनाको कारणबाट बीमितलाई देहायको अवस्थामा पर्न सक्ने दायित्व बापतका खर्चहरु समेतको भुक्तानी गर्नेछ :
 - (क) तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको, अंग भङ्ग भएको, शारीरिक चोटपटक लाग्न गएको अवस्थामा,
 - (ख) बीमितको सवारी साधनमा ढुवानीरत् वा बीमितको स्वामित्वमा रहेको वा बीमितलाई विश्वाससाथ राख्न दिएको वा बीमितको जिम्मामा वा बीमितको नियन्त्रणमा रहेको सम्पत्तिको क्षति बाहेक अन्य तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा ।
२. बीमकले लिखित स्वीकृति प्रदान गरेको सम्पूर्ण खर्चहरुको भुक्तानी दिनेछ ।
३. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमितलाई प्रदान गरिने दायित्वको सीमा तथा शर्तहरु अनुरूप बीमकले देहायको अवस्थामा बीमितको साधारण जानकारी वा सहमतीले सवारी साधनको चलाइरहेको चालकको दायित्वको पनि क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :
 - (क) चालक कुनै अन्य बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको लागि हकदार नभएमा,
 - (ख) चालकले बीमितले जस्तै यस बीमालेख अन्तर्गत लागू हुन सक्नेसम्मको शब्दको मर्म, अपवाद र शर्तहरु अनुरूप काम गरेमा ।
४. बीमकले चाहेमा यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै मृत्यु वा अंगभङ्ग वा शारीरिक चोटपटक वा कुनै सम्पत्तिको क्षतिको सम्बन्धमा अनुसन्धान वा सोधपुछको लागि प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गर्न सक्नेछ साथै यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने खालको कुनै कार्य वा कारवाहीबाट सृजित वा संबन्धित कुनै घटनाको सम्बन्धमा अदालतमा प्रतिरक्षाको लागि कारवाही गर्न सक्नेछ ।
५. यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको अंगभङ्ग भएको शारीरिक चोटपटक लागेको सम्बन्धमा यस बीमालेखमा तोकिएको दायित्वको सीमा तथा शर्त अनुरूप बीमितले व्यहोर्नु पर्ने यस्तो दायित्वको भुक्तानी निज वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले प्रदान गर्नेछ । त्यस्तो हकवालाले बीमित सरह यस बीमालेखका शर्तहरु पालना गर्नु पर्नेछ ।
६. यस बीमालेखको कुनै प्रावधान वा बन्देजले सवारी तथा यातायात सम्बन्धी प्रचलित कानून अन्तर्गत व्यवस्था गरिएको क्षतिपूर्ति रकम प्राप्त गर्ने कुनै व्यक्तिको अधिकारमा प्रतिकुल असर पार्ने छैन ।

७. सवारी साधन दुर्घटनाबाट देहाय बमोजिम भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : तेश्रो पक्षलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम रू.
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	पाँच लाख
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	पाँच लाख
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारिरीक रुपले काम नलाग्ने भएमा	पाँच लाख
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	पाँच लाख
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारिरीक रुपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी पाँच लाखको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरुप भएको औषधोपचार खर्च	दुई लाखको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरु मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व पाँच लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

(ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्ष घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(ग) **कृयाखर्च** : सवारी साधनको गल्ती भएको वा नभएको जुनसुकै अवस्थामा सवारी साधनको प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको दुर्घटनाबाट कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।

(घ) **मृत्यु भएमा** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको ब्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा पाँच लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा प्रति मृतक दुई लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

८. प्रकरण ७ को व्यवस्था बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद (औषधोपचार खर्च बाहेक) प्रति व्यक्ति जम्मा पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढि हुने छैन र सोहि हद भित्र कुरुवा खर्च समावेश हुनेछ ।
९. प्रकरण ७ अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम सीमा प्रति दुर्घटना पच्चीस लाख रुपैयाँ हुनेछ ।
१०. सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको नोक्सानी भएमा बीमालेखको शर्तको अधिनमा रही बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । यसरी भुक्तानी प्रदान गर्दा हास कट्टी गरिने छैन ।
११. प्रकरण १० अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद प्रति दुर्घटना पच्चीस लाख रुपैयाँ हुनेछ ।
१२. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक र स्वेच्छीक अधिक कट्टीगरिने छैन ।
१३. यस परिच्छेद अन्तर्गत एक भन्दा बढि व्यक्ति वा सम्पत्तिहरुको क्षति भएको कुनै दुर्घटनाको क्षतिपूर्तिको सम्बन्धमा प्रकरण ९ र ११ मा तोकिएको दायित्वको सीमा र यस बीमालेखको शर्त तथा सम्पुष्टिको अधिनमा रहि बीमितले तोकिएको प्राथमिकता बमोजिम बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तान गर्नेछ ।”
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

५.२५ साविकको निजी सवारी साधन बीमालेखमा तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप सम्बन्धी :

बीमादर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ अन्तर्गत जारी भएको निजी सवारी साधन बीमालेखमा यस निर्देशिका बमोजिम तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

साविकको निजी सवारी साधन बीमालेखमा तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप सम्बन्धी सम्पुष्टी :

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमालेखको परिच्छेद- २ को सट्टामा देहायको परिच्छेद- २ कायम गरिएको छ ।

“परिच्छेद -२

तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व

१. बीमकले बीमालेखमा उल्लेखित अधिकतम दायित्वको सीमाको अधीनमा रही सवारी साधन वा सोको प्रयोगबाट भएको दुर्घटनाको कारणबाट बीमितलाई देहायको अवस्थामा पर्न सक्ने दायित्व बापतका खर्चहरु समेतको भुक्तानी गर्नेछ :
- (क) तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको, अंग भङ्ग भएको, शारिरीक चोटपटक लाग्न गएको अवस्थामा,
- (ख) बीमितको सवारी साधनमा ढुवानीरत् वा बीमितको स्वामित्वमा रहेको वा बीमितलाई विश्वाससाथ राख्न दिएको वा बीमितको जिम्मामा वा बीमितको नियन्त्रणमा रहेको सम्पत्तिको क्षति बाहेक अन्य तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा ।

२. बीमकले लिखित स्वीकृति प्रदान गरेको सम्पूर्ण खर्चहरूको भुक्तानी दिनेछ ।
३. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमितलाई प्रदान गरिने दायित्वको सीमा तथा शर्तहरू अनुरूप बीमकले देहायको अवस्थामा बीमितको साधारण जानकारी वा सहमतीले सवारी साधनको चलाइरहेको चालकको दायित्वको पनि क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :
- (क) चालक कुनै अन्य बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको लागि हकदार नभएमा,
 (ख) चालकले बीमितले जस्तै यस बीमालेख अन्तर्गत लागू हुन सक्नेसम्मको शब्दको मर्म, अपवाद र शर्तहरू अनुरूप काम गरेमा ।
४. बीमकले चाहेमा यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै मृत्यु वा अंगभङ्ग वा शारीरिक चोटपटक वा कुनै सम्पत्तिको क्षतिको सम्बन्धमा अनुसन्धान वा सोधपुछको लागि प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गर्न सक्नेछ साथै यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने खालको कुनै कार्य वा कारवाहीबाट सृजित वा संबन्धित कुनै घटनाको सम्बन्धमा अदालतमा प्रतिरक्षाको लागि कारवाही गर्न सक्नेछ ।
५. यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको अंगभंग भएको शारीरिक चोटपटक लागेको सम्बन्धमा यस बीमालेखमा तोकिएको दायित्वको सीमा तथा शर्त अनुरूप बीमितले व्यहोर्नु पर्ने यस्तो दायित्वको भुक्तानी निज वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले प्रदान गर्नेछ । त्यस्तो हकवालाले बीमित सरह यस बीमालेखका शर्तहरू पालना गर्नु पर्नेछ ।
६. यस बीमालेखको कुनै प्रावधान वा बन्देजले सवारी तथा यातायात सम्बन्धी प्रचलित कानून अन्तर्गत व्यवस्था गरिएको क्षतिपूर्ति रकम प्राप्त गर्ने कुनै व्यक्तिको अधिकारमा प्रतिकुल असर पार्ने छैन ।
७. सवारी साधन दुर्घटनाबाट देहाय बमोजिम भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : तेश्रो पक्षलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम रू.
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	पाँच लाख
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	पाँच लाख
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रूपले काम नलाग्ने भएमा	पाँच लाख
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रूपले क्षति भएमा	पाँच लाख
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रूपले क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रूपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार

अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी पाँच लाखको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरूप भएको औषधोपचार खर्च	दुई लाखको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरू मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व पाँच लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

(ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्ष घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन रु.पाँच सयका दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(ग) **कृयाखर्च** :सवारी साधनको गल्ली भएको वा नभएको जुनसुकै अवस्थामा सवारी साधनको प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको दुर्घटनाबाट कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।

(घ) **मृत्यु भएमा** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको ब्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा पाँच लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा प्रति मृतक दुई लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

८. प्रकरण ७ को व्यवस्था बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद (औषधोपचार खर्च बाहेक) प्रति व्यक्ति जम्मा पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढि हुने छैन र सोहि हद भित्र कुरुवा खर्च समावेश हुनेछ ।

९. प्रकरण ७ अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम सीमा प्रति दुर्घटना असी लाख रुपैयाँ हुनेछ ।

१०.सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको नोक्सानी भएमा बीमालेखको शर्तको अधिनमा रही बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । यसरी भुक्तानी प्रदान गर्दा ह्यास कट्टी गरिने छैन ।

११. प्रकरण १० अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद प्रति दुर्घटना असी लाख रुपैयाँ हुनेछ ।

१२. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक र स्वेच्छीक अधिक कट्टी गरिने छैन ।

१३. यस परिच्छेद अन्तर्गत एक भन्दा बढि व्यक्ति वा सम्पत्तिहरूको क्षति भएको कुनै दुर्घटनाको क्षतिपूर्तिको सम्बन्धमा प्रकरण ९ र ११ मा तोकिएको दायित्वको सीमा र यस बीमालेखको शर्त तथा सम्पुष्टिको अधिनमा रहि बीमितले तोकिएको प्राथमिकता बमोजिम बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तान गर्नेछ ।”

(३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरू यथावत रहनेछन् ।

५.२६ साविकको व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेखमा तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप सम्बन्धी :

बीमादर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ अन्तर्गत जारी भएको व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेखमा यस निर्देशिका बमोजिम तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप गर्दा देहायको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ :

साविकको व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेखमा तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व थप सम्बन्धी सम्पुष्टी :

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टी सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सो को अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) बीमालेखमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमालेखको परिच्छेद- २ को सट्टामा देहायको परिच्छेद- २ कायम गरिएको छ ।

“परिच्छेद -२

तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व

१. बीमकले बीमालेखमा उल्लेखित अधिकतम दायित्वको सीमाको अधीनमा रही सवारी साधन वा सोको प्रयोगबाट भएको दुर्घटनाको कारणबाट बीमितलाई देहायको अवस्थामा पर्न सक्ने दायित्व बापतका खर्चहरु समेतको भुक्तानी गर्नेछ :

- (क) सवारी साधनको कारणबाट वा यसमा काम गर्दा (भारी लादने तथा उतार्ने काम समेत) तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको, अंग भङ्ग भएको, शारीरिक चोटपटक लाग्न गएको अवस्थामा,
- (ख) सवारी साधनको प्रयोग (भारी लादने वा उतार्ने काम समेत) बाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा

तर-

- (अ) ढुवानी कार्यको सिलसिलामा सवारी साधनमा सामान लादने कामको लागि सवारी साधनमा लादने कार्य शुरु हुनु अगावै सामानको भारी ओसार्दा वा सो सामानको भारी उतारी सकेपछि सो ठाउँबाट लैजाने कामको कारणबाट घटन गएको घटनाले कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा शारीरिक चोटपटक लागेमा बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।
- (आ) बीमितको कामको सिलसिलामा कार्यरत बीमितका कुनै कामदारको मृत्यु भएमा वा निजलाई शारीरिक चोटपटक लागेमा बीमक उत्तरदायी हुने छैन तर, दावी लागू हुन सक्ने घटना घटेको बेलामा बीमितको कामदार वाहेक रोजगारीको काम वा सोको सिलसिलामा सवारी साधनमा भएका कुनै पनि व्यक्तिहरुको हकमा बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ ।
- (इ) बीमितको वा निजको परिवारको सदस्यको स्वामित्वमा वा जिम्मामा वा नियन्त्रणमा रहेको वा निजको सवारी साधनबाट ढुवानी गर्दा भएको सम्पत्तिको हानि-नोक्सानीको क्षति सम्बन्धमा बीमकको दायित्व हुने छैन ।
- (ई) सवारी साधनको प्रयोग वा सोको भार तथा कम्पनबाट कुनै पुल पुलेसो वा सवारी साधन जोख्ने यन्त्र वा कुनै सडक वा सो मुन्तीर रहेको वस्तुको क्षतिको सम्बन्धमा बीमकको दायित्व हुने छैन ।
- (उ) सवारी साधनबाट निस्केको आगोको भिल्का वा खरानीको कारणबाट भएको कुनै सम्पत्तिको हानि नोक्सानीको सम्बन्धमा बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।
- (ग) बीमितको सवारी साधनमा ढुवानीरत् वा बीमितको स्वामित्वमा रहेको वा बीमितलाई विश्वाससाथ राख्न दिएको वा बीमितको जिम्मामा वा बीमितको नियन्त्रणमा रहेको सम्पत्तिको क्षति वाहेक अन्य तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा ।

२. बीमकले लिखित स्वीकृति प्रदान गरेको सम्पूर्ण खर्चहरुको भुक्तानी दिनेछ ।
३. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमितलाई प्रदान गरिने दायित्वको सीमा तथा शर्तहरु अनुरूप बीमकले देहायको अवस्थामा बीमितको साधारण जानकारी वा सहमतीले सवारी साधनको चलाइरहेको चालकको दायित्वको पनि क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :
- (क) चालक कुनै अन्य बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको लागि हकदार नभएमा,
 (ख) चालकले बीमितले जस्तै यस बीमालेख अन्तर्गत लागू हुन सक्नेसम्मको शब्दको मर्म, अपवाद र शर्तहरु अनुरूप काम गरेमा ।
४. बीमकले चाहेमा यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै मृत्यु वा अंगभङ्ग वा शारिरीक चोटपटक वा कुनै सम्पत्तिको क्षतिको सम्बन्धमा अनुसन्धान वा सोधपुछको लागि प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गर्न सक्नेछ साथै यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने खालको कुनै कार्य वा कारवाहीबाट सृजित वा संबन्धित कुनै घटनाको सम्बन्धमा अदालतमा प्रतिरक्षाको लागि कारवाही गर्न सक्नेछ ।
५. यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको अंगभंग भएको शारिरीक चोटपटक लागेको सम्बन्धमा यस बीमालेखमा तोकिएको दायित्वको सीमा तथा शर्त अनुरूप बीमितले व्यहोर्नु पर्ने यस्तो दायित्वको भुक्तानी निज वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले प्रदान गर्नेछ । त्यस्तो हकवालाले बीमित सरह यस बीमालेखका शर्तहरु पालना गर्नु पर्नेछ ।
६. यस बीमालेखको कुनै प्रावधान वा बन्देजले सवारी तथा यातायात सम्बन्धी प्रचलित कानून अन्तर्गत व्यवस्था गरिएको क्षतिपूर्ति रकम प्राप्त गर्ने कुनै व्यक्तिको अधिकारमा प्रतिकुल असर पार्ने छैन ।
७. सवारी साधन दुर्घटनाबाट देहाय बमोजिम भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : तेश्रो पक्षलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम रू.
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	पाँच लाख
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	पाँच लाख
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारिरीक रुपले काम नलाग्ने भएमा	पाँच लाख
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	पाँच लाख
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारिरीक रुपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार

अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी पाँच लाखको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरूप भएको औषधोपचार खर्च	दुई लाखको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरु मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व पाँच लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

(ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्ष घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(ग) **कृयाखर्च** :सवारी साधनको गल्ती भएको वा नभएको जुनसुकै अवस्थामा सवारी साधनको प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको दुर्घटनाबाट कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।

(घ) **मृत्यु भएमा** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको व्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा पाँच लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा प्रति मृतक दुई लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

८. प्रकरण ७ को व्यवस्था बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद (औषधोपचार खर्च बाहेक) प्रति व्यक्ति जम्मा पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढि हुने छैन र सोहि हद भित्र कुरुवा खर्च समावेश हुनेछ ।

९. प्रकरण ७ अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम सीमा प्रति दुर्घटना पचास लाख रुपैयाँ हुनेछ ।

१०.सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको नोक्सानी भएमा बीमालेखको शर्तको अधिनमा रही बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । यसरी भुक्तानी प्रदान गर्दा ह्यास कट्टी गरिने छैन ।

११. प्रकरण १० अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद प्रति दुर्घटना पचास लाख रुपैयाँ हुनेछ ।

१२. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक र स्वेच्छीक अधिक कट्टी गरिने छैन ।

१३. यस परिच्छेद अन्तर्गत एक भन्दा बढि व्यक्ति वा सम्पत्तिहरुको क्षति भएको कुनै दुर्घटनाको क्षतिपूर्तिको सम्बन्धमा प्रकरण ९ र ११ मा तोकिएको दायित्वको सीमा र यस बीमालेखको शर्त तथा सम्पुष्टिको अधिनमा रहि बीमितले तोकिएको प्राथमिकता बमोजिम बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तान गर्नेछ ।”

(३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

***५.२७ दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्च बीमा सम्बन्धी :**

ब्यापक बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिने सवारी साधन (मोटरसाइकल तथा कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेण्ट भेहिकल बाहेक) दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको अवस्थामा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्च सम्बन्धी बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टि प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्च बीमा सम्बन्धी सम्पुष्टि :

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टि सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सोको अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमा भएको सवारी साधन दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको अवस्थामा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने आवश्यक तथा वास्तविक खर्च बीमकले भुक्तानी गर्नेछ ।
तर त्यस्तो खर्च वापत बीमकले भुक्तानी गर्ने रकम सवारी साधन (सोमा जडित पार्टपूजा समेत) को घोषित मूल्यको ५% वा एक लाख रुपैयाँ मध्ये जुन कम हुन्छ सो भन्दा बढि हुने छैन ।
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

***५.२८ दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेण्ट भेहिकललाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्च बीमा सम्बन्धी :**

ब्यापक बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिने कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेण्ट भेहिकल दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको अवस्थामा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्च सम्बन्धी बीमा गर्दा देहायको सम्पुष्टि प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेण्ट भेहिकललाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्च बीमा सम्बन्धी सम्पुष्टि :

- (१) यो स्वीकार तथा मन्जुर गरिन्छ की यो सम्पुष्टि सम्बन्धित बीमालेखसंग संलग्न भई सोको अभिन्न अंग हुनेछ ।
- (२) अतिरिक्त बीमाशुल्क भुक्तानीको आधारमा बीमा भएको सवारी साधन दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको अवस्थामा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने आवश्यक तथा वास्तविक खर्च बीमकले भुक्तानी गर्नेछ ।
तर त्यस्तो खर्च वापत बीमकले भुक्तानी गर्ने रकम सवारी साधन (सोमा जडित पार्टपूजा समेत) को घोषित मूल्यको ५% वा दुई लाख पचास हजार रुपैयाँ मध्ये जुन कम हुन्छ सो भन्दा बढि हुने छैन
- (३) बीमालेखमा उल्लिखित अन्य अपवाद, शर्त र सीमाहरु यथावत रहनेछन् ।

परिच्छेद - ६

विविध

६.१ अतिरिक्त शुल्क सम्बन्धि व्यवस्था :

सवारी साधन चलाउन सिकाउने काममा प्रयोग गरिएको सवारी साधनमा तोकिएको शुरु बीमा शुल्कमा पच्चीस प्रतिशत थप बीमाशुल्क लाग्ने छ ।

६.२ समितिको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने :

यो निर्देशिकामा उल्लेख नभएका जोखिमहरुको हकमा बीमा शुल्क दर निर्धारणको लागि समितिको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र बीमा शुल्क दर कायम गर्नु पर्नेछ ।

६.३ नवीकरणको सूचना जारी गर्नु पर्ने :

बीमकले बीमालेख नवीकरण गर्ने वा नगर्ने कुराको सूचना त्यस्तो बीमालेखको अवधि समाप्त हुनु एक महिना अगावै जारी गर्नुपर्नेछ । उक्त सूचनामा आगामी बीमा अवधिका लागि हुनु पर्ने घोषित मूल्य र सो बमोजिम लाग्ने बीमाशुल्क तथा अघिल्लो वर्षमा सूचित गरिएका दावी वा चालू वर्षमा दावी नगरे बापत पाउने छूट समेत खुलाउनु पर्नेछ ।

तर त्यस्तो दावी नगरे बापतको छूट बीमालेखको अवधि समाप्त भएको मितिले तीस दिन भित्र बीमालेख नवीकरण गरेमा मात्र दिइनेछ ।

नवीकरण सूचनामा बीमालेख नवीकरण गर्दा लाग्ने बीमाशुल्क गणना तालिकाको पूर्ण रुप संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

६.४ उपयोगको क्रममा हुने ह्रास (वेयर एण्ड टियर) :

सवारी साधनको उपयोगको क्रममा हुने ह्रासको क्षतिपूर्ति कुनैपनि अवस्थामा बीमकले बहन गर्ने छैन ।

६.५ बीमालेखको नामसारी :

कुनै सवारी साधनको स्वामित्व परिवर्तन भएमा त्यस्तो स्वामित्व परिवर्तन भएको मितिबाट सात दिन भित्र सवारी साधनको नयाँ मालिकले सम्बन्धित जोखिमको बीमा नगराएमा बीमालेख निष्क्रिय हुनेछ । यसरी नामसारीको कारणबाट बीमालेख निष्क्रिय भएपनि त्यस्तो स्वामित्व परिवर्तन भएपछिको यात्री, चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर, अन्य कर्मचारी तथा तेश्रो पक्षको हानि-नोक्सानी सम्बन्धमा बीमकले (बीमा अवधि भित्र रहेको अवस्थामा छ भने) दायित्व व्यहोर्नु पर्नेछ ।

तर बिक्रेताले त्यस्तो सवारी साधन बिक्री गरेको मितिले सात दिनभित्र बीमकलाई त्यसको लिखित सूचना दिएमा बीमकले अघिल्लो बीमितलाई दिएको दावी नगरे बापतको छूट नयाँ बीमितसंग समानुपातिक रुपमा हिसाव मिलाए गरी उक्त बीमालेख सवारी साधनको नयाँ धनीको नाममा नामसारी गरिदिनु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण :

(१) बीमालेख नामसारीको लागि सवारी साधनको नयाँ धनीले छुट्टै बीमा प्रस्ताव फाराम भर्नु पर्नेछ र बीमालेख नामसारी सम्पुष्टीमा पूरा टिकट दस्तुर लगाउनु पर्नेछ ।

(२) पहिलेको सवारी साधनको धनीले दावी नगरे बापत पाउने छूट पाएकोमा सो छूट रकम सवारी साधनको नयाँ धनीले पाउने छैन ।

(३) माथी जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कानूनी कारवाहीको कारणबाट स्वामित्वमा परिवर्तन आएको अवस्थामा बिना कुनै बन्देज बीमालेख हस्तान्तरण गर्न दिनु पर्नेछ ।

(४) सवारी साधनको स्वामित्वमा परिवर्तन आएको कारणले बीमालेख निष्क्रिय भएमा त्यस्तो सवारीका यात्री तथा सवारीमा कार्यरत चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर, तथा अन्य कर्मचारीको हकमा लागू

भएको दुर्घटना बीमा सम्बन्धि व्यवस्थामा कुनै असर पर्ने छैन । सवारी साधनको स्वामित्वमा परिवर्तन भएतापनि उल्लिखित अवधिसम्म निजहरुको बीमा सुरक्षा कायमै रहेको मानिनेछ ।

६.६ थप सवारी साधन :

चालू बीमालेखको अवधि भुक्तान हुने मिति भित्र सोही प्रकारको एक वा बढि सवारी साधन समानुपातिक बीमा शुल्क लिई उक्त बीमालेखको बीमा अवधि भरको लागि समावेश गर्न सकिनेछ ।

६.७ सुरक्षण पत्र (कभर नोट) :

तत्काल बीमालेख जारी गर्न सम्भव नभएको अवस्थामा बीमा शुल्क कितान गरी बीमा सुरक्षण पत्र (कभर नोट) जारी गर्न सकिनेछ । सम्भव हुनासाथ बीमा सुरक्षण पत्रको सट्टामा बीमालेख जारी गर्नु पर्नेछ ।

६.८ दावी नगरेमा छूट हुने :

- (१) दावी नगरेमा छूट अनुसूची-१९ मा उल्लेख भएको मान (स्केल) बमोजिम हुनेछ ।
- (२) छूट एकमुष्ट रुपमा प्रभावकारी हुनेछैन र कुनै एउटा दावी भएको बखतलाई छाडी दावी नभएको अवधि पछिको नवीकरण अवधिबाट त्यस्तो छूट पुनः शुरु हुनेछ ।
- (३) यस्तो छूट बीमालेखको आधारमा नभई मूल बीमितको दावी नभए वापतको पाउने छूटको आधारमा हुनेछ । बीमालेखमा रहेको एउटा बीमितको बीमायोग्य हित अर्को बीमितमा हस्तान्तरण भएमा नयाँ बीमितको बीमायोग्यहित शुरु भएको अवधिबाट त्यस्तो छूट प्रारम्भ हुनेछ ।
- (४) बीमायोग्यहित हस्तान्तरण गरिएको मितिबाट बाह्र महिना भन्दा कम अवधि भित्र बीमालेख नवीकरण गरेमा उप दफा (३) बमोजिमको छूट दिनु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस निर्देशिकानुसार पहिलो बीमितले बीमालेख हस्तान्तरण गरेको अन्तिम मिति सम्म दावी नगरे वापत सो छूट पाउने आफ्नो अधिकार सुरक्षित राखेको मानिनेछ ।

- (५) बीमितले आफ्नो सवारी साधनको बीमा कुनै एक बीमकबाट अर्को बीमकलाई हस्तान्तरण गरेमा पुरानो बीमकबाट पाइआएको छूटको दर अनुरूप नयाँ बीमकबाट निजलाई छूट दिनु पर्नेछ ।
- (६) नयाँ बीमालेख वापत बीमितले पुरानो बीमक (स्वदेशी वा विदेशी) बाट दावी नभए वापत पाउने छूटको लागि नवीकरणको लागि दिइने सूचना वा पुरानो बीमकबाट छूटको निश्चित प्रतिशत खुलेको पत्र पेश गर्नु पर्नेछ । सबै बीमकहरुले बीमितहरुलाई अनिवार्य रुपमा दावी नभए वापत पाउने छूटको प्रतिशत समेत खुलेको नवीकरण सूचना उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (७) मोटरसाइकल तथा निजी सवारी साधनको बीमा भएकोमा त्यस्तो सवारी साधन परिवर्तन भएमा पुरानो सवारी साधनको दर बमोजिम दावी नभए वापतको छूट बीमितले पाउने छ । तर, त्यस्तो सवारी साधन अर्को वर्गीकरणमा परेमा यो सुविधा लागू हुने छैन ।
- (८) बीमा अवधि समाप्त भएको सवारी साधनको बीमालेख नवीकरण गर्नुपर्ने मिति बाट तीस दिन भित्र नवीकरण गरेको अवस्थामा दावी नगरेमा पाउने छूट सुविधा लागू हुनेछ । नयाँ बीमालेखमा लागू हुने छूटको दर अघिल्लो पूरा वर्षको बीमालेखले आर्जन गरे अनुसार हुनेछ ।
- (९) दावी नगरे वापत छूट पाउन सक्ने बीमितले निजको बीमालेख छोटो अवधिको लागि नवीकरण गरेमा वा बाह्र महिनाको लागि बीमालेख नवीकरण गराएपछि बीचमा नै छोटो अवधिमा सो बीमालेख रद्द गर्न अनुरोध गरेमा बीमितलाई दिनु पर्ने दावी नगरे वापतको छूटको गणना समानुपातिक हिसाबले गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) यो निर्देशिकामा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक बीमा अटुट रुपमा भए मात्र छूट दिनु पर्नेछ ।
- (११) सवारी साधनको स्वामित्व संस्थाबाट कर्मचारीको नाममा नामसारी भएको अवस्थामा त्यस्तो कर्मचारीले समेत दावी नगरे वापतको छूट पाउनेछ ।

तर, त्यस्तो सवारी साधन सोही कर्मचारीले मात्र प्रयोग गर्ने गरी संस्था र त्यस्तो कर्मचारी बीच सम्झौता भएको प्रमाण सहित बीमा गरिएको हुनु पर्नेछ ।

- (१२) बीमितको मृत्यु भई निजको कानुनी हकवालाको नाममा सवारी साधन नामसारी भएको अवस्थामा त्यस्तो हकवालाले समेत दावी नभए वापतको छूट पाउनेछ ।
- (१३) एउटा बीमालेख अन्तर्गत एक भन्दा बढि सवारी साधन बीमा गरिएको अवस्थामा त्यस्तो बीमा गरिएको सवारी साधनसंग असम्बन्धित सुविधा अन्तर्गत कुनै दावी परेमा (जस्तै अर्को सवारी धनीको स्वीकृति लिई सवारी चलाउँदा) उक्त दावी बीमालेख नवीकरण गर्नु पर्ने अवधि अगावै बीमितको बीमा गरिएको सवारी साधनहरु मध्ये कुनै एकमा तोक्न लगाउनु पर्नेछ र त्यसरी तोक्दा बीमितलाई लाभ पुग्ने हुनु पर्नेछ र यसरी तोकिसकेपछि परिवर्तन गर्न पाइने छैन ।
- (१४) एउटै बीमालेख अन्तर्गत बीमालेखको तालिकामा विभिन्न सवारी साधनहरुलाई रक्षावरण गरिएको भएता पनि दावी वापतको छूटको लागि प्रत्येक सवारी साधन छूटा छूटै बीमा भए सरह मानिनेछ ।
- (१५) दावी नगरेमा प्राप्त हुने छुट व्यापक बीमालेखमा मात्र लागू हुनेछ ।

६.९ जोखिम समूह सम्बन्धि व्यवस्था :

- (१) जोखिम समूह (हडताल, हुलदंगा तथा द्वेषपूर्ण कार्य र आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य) जोखिमको रक्षावरण व्यापक बीमालेखमा मात्र दिनु पर्नेछ ।
तर सवारी साधनसंग सम्बन्धित यात्री तथा व्यक्तिगत दुर्घटना बीमाको हकमा यो व्यवस्था लागू हुन छैन ।
शंकास्पद अवधि (एप्रिहेन्सिभ पिरियड) को अवस्थामा बीमकले त्यस्तो रक्षावरण समाविष्ट गर्न अस्वीकार गर्न सक्नेछ ।
- (२) अधिल्लो वर्षको बीमालेखमा जोखिम समूह समावेश भएकोमा बाहेक नवीकरण गर्दा वा नयाँ बीमा गर्दा शंकास्पद स्थितिमा जोखिम समूह समावेश गर्न चाहेमा यस्तो रक्षावरण गर्न दिनु हुदैन ।

स्पष्टीकरण :

बीमकले समितिको स्वीकृति लिई शंकास्पद स्थितिको अवधिको घोषणा गर्न सक्नेछ ।

- (३) सवारी साधनको जोखिम समूह जोखिमको रक्षावरण गरेको अवस्थामा सो बीमालेख अन्तर्गत गरिने दुर्घटना बीमामा समेत अनिवार्य रूपमा त्यस्तो जोखिम समूह रक्षावरण गर्नु पर्नेछ ।

६.१० प्रयोग नभएको स्थगन (लेडअप) सवारी साधनमा छूट :

- (१) लगातार दुई महिना वा सो भन्दा बढि अवधिसम्म प्रयोग नभई ग्यारेजमा रहेको सवारी साधनमा यो सुविधा दिनु पर्नेछ ।
तर, बीमालेख अन्तर्गत दावी परेको सवारी साधन मर्मत नगरी थन्क्याइएकोमा, र बीमकलाई लिखित रूपमा पूर्व सूचना नदिइएमा यो सुविधा पाइने छैन ।
- (२) बीमालेखको अवधि समाप्त हुने मितिले बाह्र महिना भन्दा बढिको स्थगन अवधि हुनेछैन ।
- (३) व्यापक बीमा, तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमा, तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी बीमा, तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र आगलागी बीमा, तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र आगलागी तथा चोरी बीमालेख अन्तर्गत स्थगन भएको अवस्थामा बीमकको दायित्व देहाय बमोजिम सीमित रहनेछ :
 - (क) व्यापक बीमालेख अन्तर्गत आगलागी र चोरीबाट भएको नोक्सानी वा क्षति सहितको तेश्रो पक्ष दायित्व,
 - (ख) व्यापक बाहेक अन्य बीमालेख अन्तर्गत नोक्सानीको हकमा सम्बन्धित बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिमको दायित्व ।

(४) स्थगन भएको अवधिको लागि देहाय बमोजिमको दरले बीमा शुल्क लिई समानुपातिक रूपमा बीमा शुल्क छूट दिनु पर्नेछ ।

(क) व्यापक बीमालेख र तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमालेख अर्न्तगतको चोरी, आगलागी वा दुवै बीमामा घोषित मूल्यको प्रति सय रुपैयाँको दश पैसाको दरले प्रति महिना, स्पष्टीकरण: यो व्यवस्थाको प्रयोजनको लागि पन्ध्र दिन भन्दा बढि तर एक महिना भन्दा कम दिनलाई पनि एक महिना हिसाव गरिने छ ।

(ख) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमालेखको सम्बन्धमा प्रति महिना पचास रुपैयाँ मात्र ।

(५) चालू बीमालेखको अवधि समाप्त हुने मितिमा सवारी साधन थन्किएमा उप दफा (१) को अधिनमा रहि सो समयवधि बराबरको अवधि थप गर्न सकिनेछ ।

स्पष्टीकरण :

(१) बीमालेख नवीकरण गर्दा बीमितले तिर्नु पर्ने बीमाशुल्क रकमबाट स्थगन छूट वापतको रकम घटाउनु पर्नेछ ।

(२) स्थगन वापत बीमा शुल्क छूट रकमको हिसाब गर्दा बीमालेख जारी गर्दाको मितिमा हुने खूद बीमा शुल्कको आधारमा वा सवारी साधन थन्कनु भन्दा अघि भएको नवीकरणको आधारमा आधारभूत सुविधा तथा अतिरिक्त सुविधा वापत भुक्तानी गरिएको बीमा शुल्कबाट दावी नभए वापत दिइने छूट रकम कटाई हिसाब गर्नु पर्नेछ ।

६.११ चालू बीमालेखमा थप जोखिम समावेश गर्न नहुने :

चालू बीमालेखमा थप जोखिम समावेश गर्नु हुँदैन ।

तर सवारी साधनसंग सम्बन्धित व्यक्तिगत दुर्घटना बीमा तथा तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमाको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

६.१२ ट्रेलर सहितको सवारी साधनको व्यापक बीमामा अधिक सम्बन्धि :

ट्रेलर सहितको सवारी साधन हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा मुल सवारी साधन वा ट्रेलर मध्ये एउटाको लागि मात्र अधिक (एक्सेस) लागू हुनेछ ।

६.१३ भौगोलिक क्षेत्र सम्बन्धि :

यो निर्देशिका अन्तर्गत जारी भएको बीमालेखले अन्य कुनै अतिरिक्त बीमा शुल्क नलिई भारत, चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत, भुटान र बंगलादेश सम्म रक्षावरण गर्नु पर्नेछ ।

६.१४ परिणाम स्वरूपको हानि, प्रयोगवाट भएको क्षति सम्बन्धि :

यो निर्देशिका अन्तर्गत जारी भएको बीमालेखले सवारी साधनको क्षति पश्चात त्यसको कारणवाट उत्पन्न भएको परिणाम स्वरूपको क्षति तथा सवारी साधन प्रयोगको कारण खिइने जस्ता क्रियावाट भएको क्षति वहन गर्ने छैन ।

६.१५ निजी सवारी साधनको नाम उल्लेख भएको वा नभएको यात्री तथा बीमितको दुर्घटना बीमा सम्बन्धि :

निजी सवारी साधनको सिट संख्याको आधारमा नाम उल्लेख भएको वा नभएको यात्री तथा बीमितको प्रतिव्यक्ति न्यूनतम एक लाख रुपैयाँको दरले दुर्घटना बीमा गर्नु पर्नेछ । उक्त बीमाको बीमाशुल्क दर अनुसूची-१८ बमोजिम हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : मोटर बीमा दर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ अन्तर्गत जारी भएका बीमालेखमा यस निर्देशिका बमोजिमको यात्री तथा बीमितको दुर्घटना बीमा थप गर्दा यस निर्देशिका दफा ५.८ बमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

६.१६ & व्यावसायिक सवारी साधन सार्वजनिक यात्रुवाहक सवारी साधनको यात्री प्रतिको दायित्व बीमा सम्बन्धि:
& व्यावसायिक सवारी साधनको सिट संख्याको आधारमा प्रति यात्री न्यूनतम एक लाख रुपैयाँको दरले यात्री प्रतिको दायित्व बीमा गर्नु पर्नेछ । उक्त बीमाको बीमाशुल्क दर अनुसूची-१८ बमोजिम हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : मोटर बीमा दर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ अन्तर्गत जारी भएका बीमालेखमा यस निर्देशिका बमोजिमको यात्रीको दुर्घटना बीमा थप गर्दा यस निर्देशिका दफा ५.९ बमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

६.१७ सवारी साधनको तलबी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा अन्य कर्मचारीको दुर्घटना बीमा सम्बन्धि :

सवारी साधनको तलबी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारीहरूको प्रति व्यक्ति न्यूनतम पाँच लाख रुपैयाँको दरले दुर्घटना बीमा गर्नु पर्नेछ । उक्त बीमाको बीमाशुल्क दर अनुसूची-१८ बमोजिम हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : मोटर बीमा दर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ अन्तर्गत जारी भएका बीमालेखमा यस निर्देशिका बमोजिमको सवारी साधनको तलबी चालक, परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर, हेल्पर वा बीमितको अन्य कर्मचारीहरूको दुर्घटना बीमा थप गर्दा यस निर्देशिका दफा ५.१० बमोजिमको सम्पुष्टी प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

६.१८ खारेजी र बचाउ :

(१) मोटर बीमादर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ तथा सो संग सम्बन्धित विषयमा यस पूर्व समितिबाट समय समयमा निर्धारण गरी जारी गरिएको मोटर बीमादर सम्बन्धि विभिन्न परिपत्रहरू समेत खारेज गरिएको छ ।

(२) यो निर्देशिका लागू हुनु अघि बीमादर सम्बन्धी निर्देशिका, २०६२ अन्तर्गत भए गरेका काम कारवाहीहरू यसै निर्देशिका बमोजिम भए गरेका मानिनेछन् ।

अनुसूची-१
(दफा २.६ संग सम्बन्धित)
(बीमकको नाम र ठेगाना उल्लेख गर्ने)

मोटरसाइकल बीमालेख

यस बीमालेखले रक्षावरण गर्ने क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्ध बीमा गर्नका लागि (बीमकको नाम उल्लेख गर्ने) (यस पछि बीमक भनिएको) ले प्रस्ताव प्राप्त गरेको र बीमकले यस बीमालेखको अधिनमा रहने गरी जोखिम बहन गर्न मन्जुर गरी यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेखित बीमाशुल्क प्राप्त गरेकोले बीमकले यो बीमालेख जारी गरेको छ ।

यस बीमालेखको लागि प्राप्त प्रस्ताव फारामलाई यस बीमालेखको आधार तथा बीमालेखको तालिकामा क्रम संख्या उल्लेख भई संलग्न सम्पुष्टीहरू यस करारको अभिन्न अंग मानिने छ ।

परिच्छेद -१

बीमालेखले रक्षावरण गरेको मोटरसाइकलको क्षति/हानि-नोक्सानी

१. बीमकले बीमितलाई देहायको कुनै कारणबाट यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेखित मोटरसाइकल (यस पछि सवारी साधन भनिएको) वा सोमा जडित पार्टपूजा वा दुवैको क्षति/हानि-नोक्सानी भए बापत क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :-

- (क) आगलागी, चट्याङ्ग, सवारी साधन वा सोमा जडित पार्टपूजाको विष्फोटन वा स्वजलन,
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान,
- (घ) पहिरो/भूस्खलन,
- (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुषारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) सवारी साधनको प्रयोगबाट भएको ह्रास (वेयर एण्ड टेयर)को परिणाम स्वरूप वा यान्त्रिक वा बिद्युतीय अवरोध/असफलता/ टुटफुटको कारणले सवारी साधनमा भएको क्षति/हानि-नोक्सानी
- (ज) चोरी, सेंधमारी वा नकवजनी,
- (झ) सडक, रेल, आन्तरिक जलमार्ग, लिफ्ट वा एलिभेटरमा ओसार पसार गर्दा ।

२. प्रकरण १ बमोजिमको कुनै कारणबाट भएको क्षति/हानि-नोक्सानीले गर्दा सवारी साधनको देहायको बस्तुबाट बनेको पार्टपूजाहरू फेर्नु परेको अवस्थामा देहाय बमोजिम ह्रास कट्टी हुनेछ :-

- (क) सम्पूर्ण किसिमका रबर, प्लाष्टिक वा नाइलनबाट बनेका पार्टपूजा, बत्तिहरू, ब्याट्रीहरू, टायर तथा ट्यूबमा ५०%
- (ख) फाइबर ग्लासबाट बनेका पार्टपूजाहरूमा ३०%
- (ग) काँच (ग्लास) बाट बनेका सामानहरूमा ०%

३. प्रकरण १ मा उल्लेख भएको कुनै कारणबाट भएको क्षति/हानि नोक्सानीले गर्दा सवारी साधनको प्रकरण २ मा उल्लेख भए भन्दा बाहेकको पार्टपूजाहरु फेरु परेको अवस्थामा देहाय बमोजिम ह्यास कट्टी हुनेछ :-

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्यास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	० प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	१० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	२५ प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	३५ प्रतिशत
५ वर्ष देखि १० वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
१० वर्ष वा सो भन्दा बढि	५० प्रतिशत

४. प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट आंशिक क्षति/हानि-नोक्सानी भएको सवारी साधनको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा प्रकरण २ वा ३ मा उल्लेख भए बमोजिमको ह्यास कट्टी तथा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक तथा स्वेच्छीक अधिकको योगफल कट्टी गरी बाँकी रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
५. प्रकरण १, २ र ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायको कुनै पनि अवस्थामा बीमकले भुक्तानी गर्ने छैन :

- (क) सवारी साधनको प्रयोगबाट भएको ह्यास (डिप्रिसियसन), यान्त्रिक वा विद्युतीय अवरोध/असफलता/टुटफुट,
- (ख) सवारी साधन दुर्घटना नभएको अवस्थामा भएको टायर/ट्यूबको क्षति,
- (ग) सवारी साधनको चोरी नभएको अवस्थामा भएको पार्टपूजा मात्रको चोरी/सैंधमारी/नकवजनी,
- (घ) चालकले मादक पदार्थ वा लागू पदार्थ सेवन गरेको कारणले भएको क्षति/हानि-नोक्सानी,
- (ङ) सवारी साधनप्रति बीमितको हक हित परिवर्तन वा समाप्त भएको सात (७) दिन पछि भएको क्षति/हानि-नोक्सानी ।

६. प्रकरण १ मा उल्लिखित कुनै कारणबाट सवारी साधन नचल्ने भएमा सवारी साधनको सुरक्षाको लागि वा नजिकको मर्मत गर्ने स्थानसम्म पुऱ्याउन लाग्ने आवश्यक र वास्तविक खर्च बीमकले व्यहोर्ने छ । यस प्रकरण अन्तर्गत बीमकको अधिकतम दायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ :

दुर्घटना भएको स्थानबाट पु-याउनु पर्ने स्थान सम्मको दुरी -

- (क) पचास किलोमिटर भन्दा कम भएमा एक हजार रुपैयाँ सम्म,
- (ख) पचास किलोमिटर वा सो भन्दा बढि भएमा दुई हजार रुपैयाँ सम्म ।

७. यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकको दायित्व हुन सक्ने क्षतिको सम्बन्धमा देहायका शर्तहरू पूरा गरी बीमितले सवारी साधन आवश्यक मर्मत गराउन सक्नेछ :

- (क) यस्तो मर्मत कार्यको अनुमानित खर्च एक हजार रुपैयाँ भन्दा बढि नभएमा,
- (ख) मर्मत खर्चको विस्तृत विवरण तत्कालै बीमकलाई उपलब्ध गराएमा र
- (ग) बीमितले बीमकलाई यस्तो मर्मत गर्न आवश्यक भएको तथा सो बापत लागेको खर्च मनासिब हो भन्ने कुरा एकिन गर्न आवश्यक प्रमाण सहित सहयोग गरेमा ।

८. सवारी साधनको बीमाङ्क निर्धारण देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमितले घोषणा गरेको मूल्यलाई सो बीमा अवधिको लागि सवारी साधनको बीमाङ्क मानिनेछ ।
- (ख) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्यसूची उपलब्ध गराइरहेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा बीमितले प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने ब्राण्ड र मोडलको सवारी साधनको तथा सोमा जडित पार्टपूजाको वितरक वा उत्पादकले उपलब्ध गराएको मूल्यसूचीबाट देहाय बमोजिम ह्रास कट्टी गरी घोषित मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ ।

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्रास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	५ प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	२० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	३० प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	५० प्रतिशत

(ग) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्य सूची उपलब्ध गराउन छोडेको वा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढि उमेर पुगेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमित र बीमकको आपसी सहमतिबाट तय गर्नु पर्नेछ ।

(घ) एउटा बीमा अवधिको लागि उक्त अवधिको शुरुमा खण्ड (ख) वा (ग) बमोजिम निर्धारण भएको घोषित मूल्यलाई नै सवारी साधनको बजार मूल्य मानिनेछ र सो अवधि भित्रको पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति (कन्स्ट्रक्टीभ टोटल लस) दावीमा थप ह्रास कट्टी गरिने छैन ।

(ङ) प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट क्षति/हानि-नोक्सानी भएको सवारी साधनको मर्मत गर्न लाग्ने खर्च घोषित मूल्यको पचहत्तर प्रतिशत भन्दा बढि हुने भएमा लक्षित पूर्ण क्षति भएको मानिनेछ ।

९. प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति भएको सवारी साधनको क्षतिपूर्ति बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यस्तो भुक्तानी प्रदान गर्दा अनिवार्य अधिक वा स्वेच्छिक अधिक कट्टी गरिने छैन । बीमक र बीमितको लिखित सहमतीबाट रद्दी (साल्वेज) को मूल्य कायम गरिनेछ ।

परिच्छेद -२
तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व

१. बीमकले बीमालेखमा उल्लेखित अधिकतम दायित्वको सीमाको अधीनमा रही सवारी साधन वा सोको प्रयोगबाट भएको दुर्घटनाको कारणबाट बीमितलाई देहायको अवस्थामा पर्न सक्ने दायित्व बापतका खर्चहरु समेतको भुक्तानी गर्नेछ :
 - (क) तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको, अंग भङ्ग भएको, शारीरिक चोटपटक लाग्न गएको अवस्थामा,
 - (ख) बीमितको सवारी साधनमा ढुवानीरत् वा बीमितको स्वामित्वमा रहेको वा बीमितलाई विश्वाससाथ राख्न दिएको वा बीमितको जिम्मामा वा बीमितको नियन्त्रणमा रहेको सम्पत्तिको क्षति बाहेक अन्य तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा ।
२. बीमकले लिखित स्वीकृति प्रदान गरेको सम्पूर्ण खर्चहरुको भुक्तानी दिनेछ ।
३. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमितलाई प्रदान गरिने दायित्वको सीमा तथा शर्तहरु अनुरूप बीमकले देहायको अवस्थामा बीमितको साधारण जानकारी वा सहमतीले सवारी साधन चलाइरहेको चालकको दायित्वको पनि क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :
 - (क) चालक कुनै अन्य बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको लागि हकदार नभएमा,
 - (ख) चालकले बीमितले जस्तै यस बीमालेख अन्तर्गत लागू हुन सक्नेसम्मको शब्दको मर्म, अपवाद र शर्तहरु अनुरूप काम गरेमा ।
४. बीमकले चाहेमा यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै मृत्यु वा अंगभङ्ग वा शारीरिक चोटपटक वा कुनै सम्पत्तिको क्षतिको सम्बन्धमा अनुसन्धान वा सोधपुछको लागि प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गर्न सक्नेछ साथै यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने खालको कुनै कार्य वा कारवाहीबाट सृजित वा संबन्धित कुनै घटनाको सम्बन्धमा अदालतमा प्रतिरक्षाको लागि कारवाही गर्न सक्नेछ ।
५. यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको अंगभंग भएको शारीरिक चोटपटक लागेको सम्बन्धमा यस बीमालेखमा तोकिएको दायित्वको सीमा तथा शर्त अनुरूप बीमितले व्यहोर्नु पर्ने यस्तो दायित्वको भुक्तानी निज वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले प्रदान गर्नेछ । त्यस्तो हकवालाले बीमित सरह यस बीमालेखका शर्तहरु पालना गर्नु पर्नेछ ।
६. यस बीमालेखको कुनै प्रावधान वा बन्देजले सवारी तथा यातायात सम्बन्धी प्रचलित कानून अन्तर्गत व्यवस्था गरिएको क्षतिपूर्ति रकम प्राप्त गर्ने कुनै व्यक्तिको अधिकारमा प्रतिकुल असर पर्ने छैन ।
७. सवारी साधन दुर्घटनाबाट देहाय बमोजिम भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
 - (क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : तेश्रो पक्षलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम रू.
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	पाँच लाख
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	पाँच लाख
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारिरीक रुपले काम नलाग्ने भएमा	पाँच लाख
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	पाँच लाख
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारिरीक रुपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी पाँच लाखको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरुप भएको औषधोपचार खर्च	दुई लाखको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरु मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व पाँच लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

- (ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्ष घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (ग) **कृयाखर्च** :सवारी साधनको गल्ती भएको वा नभएको जुनसुकै अवस्थामा सवारी साधनको प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको दुर्घटनाबाट कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।
- (घ) **मृत्यु भएमा** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको ब्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा पाँच लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा प्रति मृतक दुई लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

८. प्रकरण ७ को व्यवस्था बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद (औषधोपचार खर्च बाहेक) प्रति व्यक्ति जम्मा पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढि हुने छैन र सोहि हद भित्र कुरुवा खर्च समावेश हुनेछ ।

९. प्रकरण ७ अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम सीमा प्रति दुर्घटना पच्चीस लाख रुपैयाँ हुनेछ ।

१०. सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको नोक्सानी भएमा बीमालेखको शर्तको अधिनमा रही बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । यसरी भुक्तानी प्रदान गर्दा हास कट्टी गरिने छैन ।
११. प्रकरण १० अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद प्रति दुर्घटना पच्चीस लाख रुपैयाँ हुनेछ ।
१२. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक र स्वेच्छीक अधिक कट्टीगरिने छैन ।
१३. यस परिच्छेद अन्तर्गत एक भन्दा बढि व्यक्ति वा सम्पत्तिहरुको क्षति भएको कुनै दुर्घटनाको क्षतिपूर्तिको सम्बन्धमा प्रकरण ९ र ११ मा तोकिएको दायित्वको सीमा र यस बीमालेखको शर्त तथा सम्पुष्टिको अधिनमा रहि बीमितले तोकिएको प्राथमिकता बमोजिम बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तान गर्नेछ ।

परिच्छेद -३ व्यक्तिगत दुर्घटना

१. यस बीमालेखको शर्तहरुको अधिनमा रहि सवारी साधनमा सवार व्यक्ति वा सवारी साधन हाँकिरहेको व्यक्ति वा बीमितलाई बीमा गरिएको सवारी साधनमा सवार रहँदा वा चढ्दा वा ओर्लदा दुर्घटनामा परी चोटपटक लागेको परिणाम स्वरुप त्यस्तो दुर्घटना भएको नब्बे दिन भित्र देहाय बमोजिम क्षति भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम घाइते व्यक्ति वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति दिनेछ ।

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम (प्रत्येक व्यक्तिको लागि) (रु.)
(क) मृत्यु भएमा	एक लाख
(ख) पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	एक लाख
(ग) निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	एक लाख
(घ) दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नि वा सो भन्दा माथि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने भएमा	एक लाख
(ङ) एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	एक लाख
(च) एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	पचास हजार
(छ) एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	पचास हजार
(ज) अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी एक लाखको प्रतिशत

(भ) सवारी साधनमा सवार रहँदा वा चढ्दा वा ओर्लिदाको अवस्थामा भएको दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरूप भएको औषधोपचार खर्च	पाँच हजारको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च
--	--

माथि उल्लिखित क्षतिहरु मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व एक लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

२. प्रकरण १ बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको हद कुनै एक दुर्घटना र एक बीमा अवधिको लागि दुई लाख रुपैयाँसम्म हुनेछ ।
३. आफैले जानाजान लगाएको चोट, आत्महत्या वा आत्महत्याको प्रयासबाट वा मादक पदार्थ वा लागू पदार्थको सेवनबाट दुर्घटनामा परी त्यसको परिणाम स्वरूप भएको हानि-नोक्सानी बापत कुनै क्षतिपूर्ति दिइने छैन ।
४. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक र स्वेच्छीक अधिक कट्टी गर्ने छैन ।

परिच्छेद - ४

दावी नगरेको अवस्थामा हुने छूट

१. यस बीमालेख अन्तर्गत कुनै बीमा दावी नगरेको अवस्थामा बीमालेख नवीकरण गराउँदा बीमकले नवीकरण बीमाशुल्क (जोखिम समूह बीमा बाहेक) मा देहाय बमोजिमको छूट दिनेछ :

बीमा दावी नगरेको अवधि	छूट
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिको एक वर्ष	पन्ध्र प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार दुई वर्षहरु	पच्चीस प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार तीन वा सो भन्दा बढि वर्षहरु	पैंतीस प्रतिशत

२. बीमालेखको अवधि समाप्त भएको तीस दिन भित्र नवीकरण गरेमा मात्र दावी नगरेको अवस्थामा पाउने छूट बीमकले दिनेछ ।
३. यस बीमालेखको तालिकामा एकभन्दा बढि सवारी साधन उल्लेख गरिएको भएमा त्यस्तो प्रत्येक सवारी साधनको भिन्दा भिन्दै बीमा गरे सरह दावी नगरेको अवस्थामा पाइने छूट बीमकले प्रदान गर्नेछ ।
४. बीमकले यस बीमालेख अन्तर्गत रहेको बीमितको बीमा योग्य हित वदलन स्वीकृति दिएमा यस परिच्छेद अन्तर्गत साविकको बीमितले पाउने बीमाशुल्क छूट सुविधा परिवर्तित बीमितले पाउने छैन ।

परिच्छेद - ५
अपवादहरु
(सबै परिच्छेदहरुको लागि)

१. यस बीमालेख अन्तर्गत देहायको अवस्थामा बीमकको दायित्व रहने छैन :
- (क) यस बीमालेखको तालिकामा उल्लिखित भौगोलिक क्षेत्र भन्दा बाहिर भएको वा घटेको कुनै दुर्घटना, हानि-नोक्सानी, क्षति वा दायित्व,
- (ख) अन्य कुनै करार अन्तर्गत श्रृजना भएको दावी,
- (ग) सवारी साधन चोरी भएको अवस्थामा बाहेक बीमालेखको तालिकामा तोकिए बमोजिमको चालक भन्दा फरक व्यक्तिले सवारी साधन हाँकेको अवस्थामा भएको वा घटेको दुर्घटना, हानि-नोक्सानी, क्षति वा दायित्व,
- (घ) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै हानि-नोक्सानी,
- (ङ) आणविक हात-हतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको वा घटेको दुर्घटना, क्षति/हानि-नोक्सानी वा श्रृजित दायित्व,
- (च) ज्वालामुखी विस्फोटन, विदेशी शत्रुतापूर्ण कार्य, दुश्मनी वा लडाईं जस्तो कार्य (लडाईंको घोषणा हुनु अगाडि वा पछाडि), गृह युद्ध, सैनिक विद्रोह, सैनिक शासन वा उल्लिखित घटनाहरुको प्रत्यक्ष परिणामसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष, नजिक वा टाढाको कारणबाट भएको वा सांकेतिक रूपमा उत्पन्न भएको वा संलग्न रहेको कुनै दुर्घटना, क्षति/हानि-नोक्सानी वा दायित्व ।
२. यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधन दुर्घटनाको परिणामस्वरूप श्रृजना भएको क्षति (कन्सिक्वेन्सियल लस) प्रति बीमकको कुनै दायित्व रहने छैन ।
३. तोकिएको थप बीमाशुल्क बीमितले भुक्तानी गरेको आधारमा बीमकले यस बीमालेखको विस्तारको रूपमा हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य तथा आतंककारी/विध्वंशकारी कार्य सम्बन्धी सम्पुष्टिहरु जारी नगरे सम्म हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य वा आतंककारी/विध्वंशकारी कार्यबाट भएको वा घटेको दुर्घटना, क्षति/ हानि-नोक्सानी वा दायित्व बीमकले व्यहोर्ने छैन ।

परिच्छेद - ६
शर्तहरु

१. यस बीमालेखको कुनै भागमा प्रयोग हुने विशेष अर्थ सहितको शब्द वा वाक्यांशको अर्थ जहाँ जुन अवस्थामा प्रयोग हुन्छ त्यही मान्य हुनेछ ।
२. यस बीमालेख अन्तर्गत दावी योग्य कुनै दुर्घटना वा क्षति/हानि-नोक्सानी भएमा सोको सूचना लिखित रूपमा अविलम्ब बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो दुर्घटना बारे बीमितले बीमकलाई आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण जानकारी तथा सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । त्यस्तो दुर्घटनासंग सम्बन्धित पत्र, दावी, म्याद, समाप्तवान (रिट) वा

३. बीमकको लिखित अनुमति नलिई बीमित वा बीमितको तर्फबाट कुनै पनि व्यक्तिले यस बीमालेख अन्तर्गतको दावी सम्बन्धमा कुनै प्रस्ताव राख्न, प्रतिज्ञा गर्न, भुक्तानी लिन/दिन वा छूट दिन सक्ने छैन । बीमकले दावीका सम्बन्धमा बीमितको तर्फबाट दावी भुक्तानी गर्न, विवाद समाधान गर्न, प्रतिरक्षा गर्न, कारवाही चलाउन वा वहस पैरवी गर्न चाहेमा बीमक पूर्ण स्वतन्त्र रहने छ र बीमितले यस सम्बन्धी सबै सूचना र सहयोग बीमकले मागे बमोजिम प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
४. बीमकको रोजाइ अनुसार सवारी साधन वा सोमा जडित पार्टपूजा वा यसको कुनै भाग वा पार्टपूजाको मर्मत, बदली वा नयाँ भर्ना दिन वा क्षति/हानि-नोक्सानी बराबरको नगद रकम भुक्तान गर्न सक्नेछ ।
५. बीमितले सवारी साधनलाई क्षति/हानि-नोक्सानी हुनबाट सुरक्षित राख्न र ठीक अवस्थामा कायम राख्न सम्पूर्ण मनासिब कदम अपनाउनु पर्नेछ । सवारी साधन वा सोको कुनै पार्टपूजा वा चालक वा बीमितको कुनै कामदारको विषयमा जाँच गर्ने अधिकार बीमकलाई सदैव रहनेछ । बीमितले दुर्घटना वा क्षति भएको अवस्थामा सवारी साधनलाई थप क्षति/हानि-नोक्सानी हुनबाट जोगाउन आवश्यक तथा उचित हेरचाह र सुरक्षाको उपाय अपनाउनु पर्नेछ । दुर्घटना भएको सवारी साधन आवश्यक मर्मत नगरी चलाएको परिणाम स्वरूप सवारी साधनमा भएको थप क्षतिको लागि बीमित स्वयं जिम्मेवार हुनेछ ।
६. बीमकले बीमितको अन्तिम ठेगानामा हुलाकबाट रजिष्ट्री गरी पठाएको सात दिनको सूचनाद्वारा यो बीमालेख खारेज गर्न सक्नेछ र यस अवस्थामा बीमकले बीमितलाई यो बीमालेख खारेज भएको मितिले बाँकी अवधिको समानुपातिक बीमाशुल्क फिर्ता गर्नेछ ।
७. बीमितको अनुरोधमा कुनै पनि समयमा बीमालेख रद्द गर्न सकिनेछ । यस अवस्थामा बीमालेख कायम रहेको अवधिको निमित्त देहाय बमोजिमको छोटो अवधिको दरले हुन आउने बीमाशुल्क रकम कट्टी गरी बाँकी बीमाशुल्क बीमकले फिर्ता गर्नेछ ।

<u>अवधि</u>	<u>वार्षिक बीमा शुल्कको प्रतिशत</u>
(क) एक हप्तासम्म	दश प्रतिशत
(ख) एक महिनासम्म	बीस प्रतिशत
(ग) दुई महिनासम्म	तीस प्रतिशत
(घ) तीन महिनासम्म	चालीस प्रतिशत
(ङ) चार महिनासम्म	पचास प्रतिशत
(च) पाँच महिनासम्म	साठौँ प्रतिशत
(छ) छ महिनासम्म	सत्तरी प्रतिशत
(ज) सात महिनासम्म	अस्सी प्रतिशत
(झ) आठ महिनासम्म	नब्बे प्रतिशत

(ज) आठ महिना भन्दा बढिको लागि सत प्रतिशत

तर बीमाशुल्क फिर्ता हुने प्रयोजनको लागि बीमालेख वहाल रहेको अवधिभर कुनै दावी नभएको हुनु पर्नेछ ।

८. यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको क्षति/हानि-नोक्सानी/दायित्वको लागि बीमितले अन्य प्रचलित बीमाबाट दावी भुक्तानी पाउने अवस्थामा क्षति/हानि-नोक्सानी/दायित्वको क्षतिपूर्ति रकम वा अन्य खर्चको समानुपातिक मूल्यभन्दा बढि भुक्तान गर्न बीमक बाध्य हुने छैन ।
९. सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा बीमित वा अरु कुनै व्यक्तिले सोही सवारी साधन अरु बीमकसंग पनि बीमा गराएको रहेछ भने बीमकले सो सवारी साधनको लागि क्षति/हानि-नोक्सानीको समानुपातिक रूपले दिनु पर्ने क्षतिपूर्ति भन्दा बढि दिने छैन ।
१०. यस बीमालेखको तालिकामा बीमा अवधि समाप्त हुने भनि उल्लेख भएको मितिमा स्थानिय समय अनुसार रातको बाह्र बजे यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
११. यस बीमालेख अन्तर्गत जोखिम बहन गर्न शुरु गरेको मिति र समय बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
१२. सवारी साधनको बारेमा बीमितले मूलभूत विवरण दिंदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम अनुमान गर्नको लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा विवरण उल्लेख गरेमा वा वास्तविकताको उल्लेख गर्दा कुनै वस्तुगत तथ्य छूट हुन गएमा वा बीमितबाट यस बीमालेखको कुनै पनि शर्त पालना नभएमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी गर्ने छैन ।
१३. सवारी साधनको स्वामित्व परिवर्तन भएमा त्यस्तो स्वामित्व परिवर्तन भएको मितिबाट सात (७) दिन भित्र सवारी साधनको नयाँ धनीले सम्बन्धित जोखिमको बीमा नगरेमा यो बीमालेख स्वतः निष्क्रिय हुनेछ । सवारी साधनको स्वामित्वमा परिवर्तन आएको कारणले बीमालेख निष्क्रिय भएता पनि यात्री, चालक तथा तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्वको लागि बाँकी बीमा अवधिभर बीमा सुरक्षा कायमै रहेको मानिनेछ र सोही बमोजिम बीमकले दावी भुक्तानी गर्नेछ ।
१४. बीमितले सवारी साधन विक्री गरेको मितिले सात दिनभित्र बीमकलाई त्यसको लिखित सूचना दिएमा बीमकले देहाय बमोजिम हुने गरी सवारी साधनको नयाँ धनीको नाममा यो बीमालेख नामसारी गरिदिन सक्नेछ ।
- (क) बीमालेख नामसारीको लागि सवारी साधनको नयाँधनीले यथाशिघ्र बीमा प्रस्ताव फाराम भर्नु पर्नेछ र बीमकले सम्पुष्टि जारी गरि बीमालेख नामसारी गरिदिन सक्नेछ ।
- (ख) बीमितले दावी नगरे बापत पाउने छूट पाएकोमा सो छूट सवारी साधनको नयाँ धनीले पाउने छैन ।
- (ग) खण्ड (क) र (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रचलित कानून बमोजिम उत्तराधिकारीमा स्वामित्व स्वतः हस्तान्तरण भई आएको अवस्थामा यो बीमालेख स्वतः हस्तान्तरण भएको मानिनेछ ।
१५. बीमकको तर्फबाट सही छाप भएको रसिद जारी नभएसम्म बीमाशुल्क भुक्तान भएको मानिने छैन ।
१६. बीमित वा निजको तर्फबाट अधिकार प्राप्त व्यक्तिले आवश्यक रीत नपुऱ्याएमा वा यो बीमालेख अन्तर्गतको कुनै अधिकार प्रयोग गर्नमा बाधा पुऱ्याएमा यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बीमित वंचित हुनेछ ।
१७. कुनै दावी जालसाजीपूर्ण भएमा वा दावीको सिलसिलामा भुट्टा बयान दिई बीमितले वा निजको तर्फबाट काम गर्ने अधिकार प्राप्त कुनै व्यक्तिले यो बीमालेख अन्तर्गत कुनै अनुचित लाभ उठाउन खोजेमा वा जानी जानी

१८. यो बीमालेख अन्तर्गत क्षति/हानि-नोक्सानीको दावी बीमकबाट अस्वीकार भएको तीन महिना भित्र कुनै नालिस उजूर नगरेमा वा बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम बीमा समितिले बीमकको पक्षमा निर्णय दिएको मितिले प्रचलित कानूनको म्याद भित्र पूनरावेदन अदालतमा नालिस/उजूर नगरेमा बीमित यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बंचित हुनेछ ।
१९. बीमितले यस बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको भुक्तानी प्राप्त गर्दा सो क्षति/हानि-नोक्सानीको अन्य कुनै पक्षबाट क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्न सक्ने रहेछ भने त्यस्तो क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्ने अधिकार बीमकलाई सम्पनु पर्नेछ । बीमकबाट क्षतिपूर्ति पाउनु अगावै वा पछि जुनसुकै बखत पनि बीमकले मनासिव र आवश्यक देखेको काम कारवाही बीमकको खर्चमा बीमितले गर्नु पर्नेछ वा सो गर्न बीमकलाई अनुमति दिनु पर्नेछ ।
२०. दावी भुक्तानी प्रकृत्यामा रहेको वा मुलतवी रहेको अवस्थामा बाहेक क्षति/हानि-नोक्सानी भएको मितिले तीन महिना पछि बीमक कुनै पनि क्षति/हानि-नोक्सानीको लागि उत्तरदायी हुनेछैन ।
२१. यो बीमालेखका शर्तहरु बमोजिम बीमकलाई दिइने प्रत्येक सूचना तथा अन्य लेखापढी लिखित वा मूद्रित हुनु पर्नेछ ।
२२. यो बीमालेख अन्तर्गत परेको दावी एकिन गर्न आवश्यक प्रमाण जुटाउने दायित्व बीमितको हुनेछ ।
२३. यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा दावी सम्बन्धी कुनै विवाद उत्पन्न भएमा बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम हुनेछ ।

मोटरसाइकल बीमालेखको तालिका (सेड्युल)

बीमितको :- नाम थर : ठेगाना : पेशा :	बीमालेख नं. :
	बीमालेखको किसिम :
	प्रस्तावकको नाम :
	बीमा प्रस्ताव भएको मिति :
	बीमालेख जारी भएको स्थान :
	मिति :
	रक्षावरण गरिएका जोखिमहरु :
	जोखिम वहन गर्न शुरू हुने मिति : समय :
बीमा अभिकर्ताको नाम र इजाजत पत्र नम्बर :	
बीमा अवधि :	देखि सम्म
लागू हुने भौगोलिक क्षेत्र : नेपाल, भारत, भूटान, बंगलादेश र चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत	बीमाशुल्क मोटरसाइकलको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्ध तथा दुर्घटना बीमाको- रु. तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमाको - रु. जोखिम समूह बीमाको- रु. जम्मा रु. टिकट- रु. % मूल्य अभिवृद्धि कर- रु. कूल बीमाशुल्क- रु.
रसिद नं. : रसिदको मिति :	समय :
बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधनको	
इन्जिन नं. : च्यासिस नं. : दर्ता नं. : बनाउने कम्पनी : बनौट : मोडेल :	बनेको वर्ष : घन क्षमता (क्यूबिक क्यापासिटी) : दर्ता मिति : सरसामान बाहेक सवारी साधनको घोषित मूल्य : सरसामानको घोषित मूल्य : जम्मा घोषित मूल्य :
प्रयोगको सीमा : यस बीमालेख अन्तर्गत रक्षावरण गरिएको सवारी साधन भाडा, इनाम, संगठनात्मक दौड, प्रतियोगिता, टिकाउ परीक्षण, गति परीक्षण वा हुवानी कार्यसंग सम्बन्धित कुनै प्रयोजनमा प्रयोग गर्न पाइने छैन । चालक : निम्नमध्ये कुनै- (क) बीमित स्वयं वा (ख) बीमितको साधारण जानकारी र वा सहमतिले सवारी साधन चलाउने व्यक्ति । चालकसंग उक्त मोटरसाइकल चलाउने अनुमतिपत्र भएको र त्यस्तो अनुमतिपत्र राख्न वा प्राप्त गर्न अयोग्य नठहरिएको हुनुपर्नेछ । बीमाशुल्कको हिसाब : (संलग्न तालिका वमोजिम) अनिवार्य अधिक : स्वेच्छीक अधिक : संलग्न सम्पुष्टी नम्बरहरु :	

यस तालिकामा उल्लेख भएको प्रयोगको सीमा उल्लंघन भएमा बीमकले बीमितलाई क्षतिपूर्ति दिनेछैन ।

बीमक तर्फबाट अधिकार प्राप्त अधिकारीको -

दस्तखत :

नाम थर :

छाप :

दर्जा :

अनुसूची - २
(दफा २.७ संग सम्बन्धित)
निजी सवारी साधन बीमालेख
(बीमकको नाम र ठेगाना उल्लेख गर्ने)

यस बीमालेखले रक्षावरण गर्ने क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्ध बीमा गर्नका लागि (बीमकको नाम उल्लेख गर्ने) (यस पछि बीमक भनिएको) ले प्रस्ताव प्राप्त गरेको र बीमकले यस बीमालेखको अधिनमा रहने गरी जोखिम बहन गर्न मन्जुर गरी यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेखित बीमाशुल्क प्राप्त गरेकोले बीमकले यो बीमालेख जारी गरेको छ ।

यस बीमालेखको लागि प्राप्त प्रस्ताव फारामलाई यस बीमालेखको आधार तथा बीमालेखको तालिकामा क्रम संख्या उल्लेख भई संलग्न सम्पुष्टीहरू यस करारको अभिन्न अंग मानिने छ ।

परिच्छेद -१
बीमालेखले रक्षावरण गरेको निजी सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी

१. बीमकले बीमितलाई देहायको कुनै कारणबाट यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेखित निजी सवारी साधन (यसपछि सवारी साधन भनिएको) वा सोमा जडित पार्टपूजा वा दुवैको क्षति/हानि-नोक्सानी भए बापत क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :-

- (क) आगलागी, चट्याङ्ग, सवारी साधन वा सोमा जडित पार्टपूजाको विष्फोटन वा स्वजलन,
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान,
- (घ) पहिरो/भूस्खलन,
- (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुषारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) सवारी साधनको प्रयोगबाट भएको ह्रास (वेयर एण्ड टेयर)को परिणाम स्वरुप वा यान्त्रिक वा विद्युतीय अवरोध/असफलता/ टुटफुटको कारणले सवारी साधनमा भएको क्षति/हानि-नोक्सानी
- (ज) चोरी, सेंधमारी वा नकवजनी,
- (झ) सडक, रेल, आन्तरिक जलमार्ग, लिफ्ट वा एलिभेटरमा ओसार पसार गर्दा,

२. प्रकरण १ बमोजिमको कुनै कारणबाट भएको क्षति/हानि-नोक्सानीले गर्दा सवारी साधनको देहायको बस्तुबाट बनेको पार्टपूजाहरू फेर्नु परेको अवस्थामा देहाय बमोजिम ह्रास कट्टी हुनेछ :-

- (क) सम्पूर्ण किसिमका रबर, प्लाष्टिक वा नाइलनबाट बनेका पार्टपूजा, बत्तिहरू, ब्याट्रीहरू, टायर तथा ट्यूबमा ५०%
- (ख) फाइबर ग्लासबाट बनेका पार्टपूजाहरूमा ३०%
- (ग) काँच (ग्लास) बाट बनेका सामानहरूमा ०%

३. प्रकरण १ मा उल्लेख भएको कुनै कारणबाट भएको क्षति/हानि नोक्सानीले गर्दा सवारी साधनको प्रकरण २ मा उल्लेख भए भन्दा बाहेकको पार्टपूजाहरु फेरु परेको अवस्थामा देहाय बमोजिम ह्यास कट्टी हुनेछ :-

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्यास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	० प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	१० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	२५ प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	३५ प्रतिशत
५ वर्ष देखि १० वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
१० वर्ष वा सो भन्दा बढि	५० प्रतिशत

४. प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट आंशिक क्षति/हानि-नोक्सानी भएको सवारी साधनको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा प्रकरण २ वा ३ मा उल्लेख भए बमोजिमको ह्यास कट्टी तथा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक तथा स्वेच्छीक अधिकको योगफल कट्टी गरी बाँकी रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
५. प्रकरण १, २ र ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायको कुनै पनि अवस्थामा बीमकले भुक्तानी गर्ने छैन :
- (क) सवारी साधनको प्रयोगबाट भएको ह्यास (डिप्रिसियसन), यान्त्रिक वा विद्युतीय अवरोध/असफलता/टुटफुट,
 - (ख) सवारी साधन दुर्घटना नभएको अवस्थामा भएको टायर/ट्यूबको क्षति,
 - (ग) चालकले मादक पदार्थ वा लागू पदार्थ सेवन गरेको कारणले भएको क्षति/हानि-नोक्सानी,
 - (घ) सवारी साधनप्रति बीमितको हक हित परिवर्तन वा समाप्त भएको सात (७) दिन पछि भएको क्षति/हानि-नोक्सानी ।
६. प्रकरण १ मा उल्लिखित कुनै कारणबाट सवारी साधन नचल्ने भएमा सवारी साधनको सुरक्षाको लागि वा नजिकको मर्मत गर्ने स्थानसम्म पुऱ्याउन लाग्ने आवश्यक र वास्तविक खर्च बीमकले व्यहोर्ने छ । यस प्रकरण अन्तर्गत बीमकको अधिकतम दायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ :
- दुर्घटना भएको स्थानबाट पु-याउनु पर्ने स्थान सम्मको दुरी -
- (क) पचास किलोमिटर भन्दा कम भएमा पाँच हजार रुपैयाँ सम्म,
 - (ख) पचास किलोमिटर वा सो भन्दा बढि भएमा दश हजार रुपैयाँ सम्म ।
७. यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकको दायित्व हुन सक्ने क्षतिको सम्बन्धमा देहायका शर्तहरु पूरा गरी बीमितले सवारी साधन आवश्यक मर्मत गराउन सक्नेछ :

- (क) यस्तो मर्मत कार्यको अनुमानित खर्च पाँच हजार रुपैयाँ भन्दा बढि नभएमा,
- (ख) मर्मत खर्चको विस्तृत विवरण तत्कालै बीमकलाई उपलब्ध गराएमा र
- (ग) बीमितले बीमकलाई यस्तो मर्मत गर्न आवश्यक भएको तथा सो बापत लागेको खर्च मनासिब हो भन्ने कुरा एकिकन गर्न आवश्यक प्रमाण सहित सहयोग गरेमा ।

८. सवारी साधनको बीमाङ्क निर्धारण देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमितले घोषणा गरेको मूल्यलाई सो बीमा अवधिको लागि सवारी साधनको बीमाङ्क मानिनेछ ।
- (ख) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्यसूची उपलब्ध गराइरहेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा बीमितले प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने ब्राण्ड र मोडलको सवारी साधनको तथा सोमा जडित पार्टपूजाको वितरक वा उत्पादकले उपलब्ध गराएको मूल्यसूचीबाट देहाय बमोजिम ह्रास कट्टी गरी घोषित मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ ।

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्रास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	५ प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	२० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	३० प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	५० प्रतिशत

- (ग) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्य सूची उपलब्ध गराउन छोडेको वा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढि उमेर पुगेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमित र बीमकको आपसी सहमतिबाट तय गर्नु पर्नेछ ।
 - (घ) एउटा बीमा अवधिको लागि उक्त अवधिको शुरुमा खण्ड (ख) वा (ग) बमोजिम निर्धारण भएको घोषित मूल्यलाई नै सवारी साधनको बजार मूल्य मानिनेछ र सो अवधि भित्रको पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति (कन्स्ट्रक्टीभ टोटल लस) दावीमा थप ह्रास कट्टी गरिने छैन ।
 - (ङ) प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट क्षति/हानि-नोक्सानी भएको सवारी साधनको मर्मत गर्न लाग्ने खर्च घोषित मूल्यको पचहत्तर प्रतिशत भन्दा बढि हुने भएमा लक्षित पूर्ण क्षति भएको मानिनेछ ।
९. प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति भएको सवारी साधनको क्षतिपूर्ति बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यस्तो भुक्तानी प्रदान गर्दा अनिवार्य अधिक वा स्वेच्छिक अधिक कट्टी गरिने छैन । बीमक र बीमितको लिखित सहमतीबाट रद्दी (साल्वेज) को मूल्य कायम गरिनेछ ।

परिच्छेद -२

तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व

१४. बीमकले बीमालेखमा उल्लेखित अधिकतम दायित्वको सीमाको अधीनमा रही सवारी साधन वा सोको प्रयोगबाट भएको दुर्घटनाको कारणबाट बीमितलाई देहायको अवस्थामा पर्न सक्ने दायित्व बापतका खर्चहरू समेतको भुक्तानी गर्नेछ :

(क) तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको, अंग भङ्ग भएको, शारिरीक चोटपटक लाग्न गएको अवस्थामा,

(ख) बीमितको सवारी साधनमा ढुवानीरत् वा बीमितको स्वामित्वमा रहेको वा बीमितलाई विश्वाससाथ राख्न दिएको वा बीमितको जिम्मामा वा बीमितको नियन्त्रणमा रहेको सम्पत्तिको क्षति बाहेक अन्य तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा ।

१५. बीमकले लिखित स्वीकृति प्रदान गरेको सम्पूर्ण खर्चहरूको भुक्तानी दिनेछ ।

१६. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमितलाई प्रदान गरिने दायित्वको सीमा तथा शर्तहरू अनुरूप बीमकले देहायको अवस्थामा बीमितको साधारण जानकारी वा सहमतीले सवारी साधनको चलाइरहेको चालकको दायित्वको पनि क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

(क) चालक कुनै अन्य बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको लागि हकदार नभएमा,

(ख) चालकले बीमितले जस्तै यस बीमालेख अन्तर्गत लागू हुन सक्नेसम्मको शब्दको मर्म, अपवाद र शर्तहरू अनुरूप काम गरेमा ।

१७. बीमकले चाहेमा यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै मृत्यु वा अंगभङ्ग वा शारिरीक चोटपटक वा कुनै सम्पत्तिको क्षतिको सम्बन्धमा अनुसन्धान वा सोधपुछको लागि प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गर्न सक्नेछ साथै यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने खालको कुनै कार्य वा कारवाहीबाट सृजित वा संबन्धित कुनै घटनाको सम्बन्धमा अदालतमा प्रतिरक्षाको लागि कारवाही गर्न सक्नेछ ।

१८. यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको अंगभंग भएको शारिरीक चोटपटक लागेको सम्बन्धमा यस बीमालेखमा तोकिएको दायित्वको सीमा तथा शर्त अनुरूप बीमितले व्यहोर्नु पर्ने यस्तो दायित्वको भुक्तानी निज वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले प्रदान गर्नेछ । त्यस्तो हकवालाले बीमित सरह यस बीमालेखका शर्तहरू पालना गर्नु पर्नेछ ।

१९. यस बीमालेखको कुनै प्रावधान वा बन्देजले सवारी तथा यातायात सम्बन्धी प्रचलित कानून अन्तर्गत व्यवस्था गरिएको क्षतिपूर्ति रकम प्राप्त गर्ने कुनै व्यक्तिको अधिकारमा प्रतिकूल असर पर्ने छैन ।

२०. सवारी साधन दुर्घटनाबाट देहाय बमोजिम भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : तेश्रो पक्षलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम रू.
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	पाँच लाख
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	पाँच लाख
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नि वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने भएमा	पाँच लाख
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	पाँच लाख
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रुपले क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रुपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी पाँच लाखको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरुप भएको औषधोपचार खर्च	दुई लाखको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरु मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व पाँच लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

- (ख) **कुरुवा तथा विविध खर्च** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्ष घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।
- (ग) **कृयाखर्च** : सवारी साधनको गल्ती भएको वा नभएको जुनसुकै अवस्थामा सवारी साधनको प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको दुर्घटनाबाट कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।
- (घ) **मृत्यु भएमा** : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको व्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा पाँच लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा प्रति मृतक दुई लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

२१. प्रकरण ७ को व्यवस्था बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद (औषधोपचार खर्च बाहेक) प्रति व्यक्ति जम्मा पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढि हुने छैन र सोहि हद भित्र कुरुवा खर्च समावेश हुनेछ ।

२२. प्रकरण ७ अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम सीमा प्रति दुर्घटना असी लाख रुपैयाँ हुनेछ ।

२३. सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको नोक्सानी भएमा बीमालेखको शर्तको अधिनमा रही बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । यसरी भुक्तानी प्रदान गर्दा ह्यास कट्टी गरिने छैन ।
२४. प्रकरण १० अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद प्रति दुर्घटना असी लाख रुपैयाँ हुनेछ ।
२५. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक र स्वेच्छीक अधिक कट्टी गरिने छैन ।
२६. यस परिच्छेद अन्तर्गत एक भन्दा बढि व्यक्ति वा सम्पत्तिहरुको क्षति भएको कुनै दुर्घटनाको क्षतिपूर्तिको सम्बन्धमा प्रकरण ९ र ११ मा तोकिएको दायित्वको सीमा र यस बीमालेखको शर्त तथा सम्पुष्टिको अधिनमा रहि बीमितले तोकिएको प्राथमिकता बमोजिम बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तान गर्नेछ ।

परिच्छेद -३ **औषधी उपचार खर्च**

यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा भएको सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष कारण तथा तत्कालको परिणामबाट बीमित वा सवारी साधन प्रयोगकर्तालाई बाहिरी प्रत्यक्ष देखिने कुनै शारीरिक चोटपटक लागेमा बीमकले बीमितलाई प्राथमिक उपचार खर्च वापत खर्च भएको आवश्यक र वास्तविक रकम वा पाँच हजार रुपैयाँ मध्ये जुन कम हुन्छ सोही रकम औषधि खर्च वापत भुक्तानी दिनेछ ।

परिच्छेद -४ **दावी नगरेको अवस्थामा हुने छूट**

१. यस बीमालेख अन्तर्गत कुनै बीमा दावी नगरेको अवस्थामा बीमालेख नवीकरण गराउँदा बीमकले नवीकरण बीमाशुल्क (जोखिम समूह र व्यक्तिगत दुर्घटना सम्बन्धी बीमा बाहेक) मा देहाय बमोजिमको छूट दिनेछ :

बीमा दावी नगरेको अवधि	छूट
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिको एक वर्ष	बीस प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार दुई वर्षहरु	तीस प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार तीन वर्षहरु	चालीस प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार चार वर्षहरु	पैतालीस प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार पाँच वा सो भन्दा बढि वर्षहरु	पचास प्रतिशत

२. बीमालेखको अवधि समाप्त भएको तीस दिन भित्र नवीकरण गरेमा मात्र दावी नगरेको अवस्थामा पाउने छूट बीमकले दिनेछ ।
३. यस बीमालेखको तालिकामा एकभन्दा बढि सवारी साधन उल्लेख गरिएको भएमा त्यस्तो प्रत्येक सवारी साधनको भिन्दा भिन्दै बीमा गरे सरह दावी नगरेको अवस्थामा पाइने छूट बीमकले प्रदान गर्नेछ ।

४. बीमकले यस बीमालेख अन्तर्गत रहेको बीमितको बीमा योग्य हित बदलन स्वीकृति दिएमा यस परिच्छेद अन्तर्गत साविकको बीमितले पाउने बीमाशुल्क छूट सुविधा परिवर्तित बीमितले पाउने छैन ।

परिच्छेद - ५
अपवादहरु
(सबै परिच्छेदहरुको लागि)

१. यस बीमालेख अन्तर्गत देहायको अवस्थामा बीमकको दायित्व रहने छैन :
- (क) यस बीमालेखको तालिकामा उल्लिखित भौगोलिक क्षेत्र भन्दा बाहिर भएको वा घटेको कुनै दुर्घटना, हानि-नोक्सानी, क्षति वा दायित्व,
 - (ख) अन्य कुनै करार अन्तर्गत श्रृजना भएको दावी,
 - (ग) सवारी साधन चोरी भएको अवस्थामा बाहेक बीमालेखको तालिकामा तोकिए बमोजिमको चालक भन्दा फरक व्यक्तिले सवारी साधन हाँकेको अवस्थामा भएको वा घटेको दुर्घटना, हानि-नोक्सानी, क्षति वा दायित्व,
 - (घ) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै हानि-नोक्सानी,
 - (ङ) आणविक हात-हतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको वा घटेको दुर्घटना, क्षति/हानि-नोक्सानी वा श्रृजित दायित्व,
 - (च) ज्वालामुखी विस्फोटन, विदेशी शत्रुतापूर्ण कार्य, दुश्मनी वा लडाईं जस्तो कार्य (लडाईंको घोषणा हुनु अगाडि वा पछाडि), गृह युद्ध, सैनिक विद्रोह, सैनिक शासन वा उल्लिखित घटनाहरुको प्रत्यक्ष परिणामसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष, नजिक वा टाढाको कारणबाट भएको वा सांकेतिक रूपमा उत्पन्न भएको वा संलग्न रहेको कुनै दुर्घटना, क्षति/हानि-नोक्सानी वा दायित्व ।
२. यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधन दुर्घटनाको परिणामस्वरूप श्रृजना भएको क्षति (कन्सिक्वेन्सियल लस) प्रति बीमकको कुनै दायित्व रहने छैन ।
३. तोकिएको थप बीमाशुल्क बीमितले भुक्तानी गरेको आधारमा बीमकले यस बीमालेखको विस्तारको रूपमा हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य तथा आतंककारी/विध्वंशकारी कार्य सम्बन्धी सम्पुष्टिहरु जारी नगरे सम्म हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य वा आतंककारी/विध्वंशकारी कार्यबाट भएको वा घटेको दुर्घटना, क्षति/ हानि-नोक्सानी वा दायित्व बीमकले व्यहोर्ने छैन ।

परिच्छेद - ६ शर्तहरू

१. यस बीमालेखको कुनै भागमा प्रयोग हुने विशेष अर्थ सहितको शब्द वा वाक्यांशको अर्थ जहाँ जुन अवस्थामा प्रयोग हुन्छ त्यही मान्य हुनेछ ।
२. यस बीमालेख अन्तर्गत दावी योग्य कुनै दुर्घटना वा क्षति/हानि-नोक्सानी भएमा सोको सूचना लिखित रूपमा अविलम्ब बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो दुर्घटना बारे बीमितले बीमकलाई आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण जानकारी तथा सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । त्यस्तो दुर्घटनासंग सम्बन्धित पत्र, दावी, म्याद, समाह्वान (रिट) वा प्रक्रिया सम्बन्धी जानकारी आदि बीमितलाई प्राप्त हुने बित्तिकै बीमकलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ । यस बीमालेख अन्तर्गत दावी गर्न सकिने कुनै मुद्दा मामिला, अनुसन्धान वा घाऊ/चोटपटक (फ्याटल इन्जुरी) को जाँचबुझ सम्बन्धमा बीमितलाई कुनै जानकारी भएमा तुरुन्त बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ । यस बीमालेख अन्तर्गत दावी गर्न सकिने कुनै चोरी वा अन्य फौजदारी कसूरको सम्बन्धमा बीमितले बीमक तथा प्रहरीलाई तुरुन्त सूचना गर्नु पर्नेछ र अपराधी पत्ता लगाउन सहयोग गर्नु पर्नेछ ।
३. बीमकको लिखित अनुमति नलिई बीमित वा बीमितको तर्फबाट कुनै पनि व्यक्तिले यस बीमालेख अन्तर्गतको दावी सम्बन्धमा कुनै प्रस्ताव राख्न, प्रतिज्ञा गर्न, भुक्तानी लिन/दिन वा छुट दिन सक्ने छैन । बीमकले दावीका सम्बन्धमा बीमितको तर्फबाट दावी भुक्तानी गर्न, विवाद समाधान गर्न, प्रतिरक्षा गर्न, कारवाही चलाउन वा वहस पैरवी गर्न चाहेमा बीमक पूर्ण स्वतन्त्र रहने छ र बीमितले यस सम्बन्धी सबै सूचना र सहयोग बीमकले मागे बमोजिम प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
४. बीमकको रोजाइ अनुसार सवारी साधन वा सोमा जडित पार्टपूजा वा यसको कुनै भाग वा पार्टपूजाको मर्मत, बदली वा नयाँ भर्ना दिन वा क्षति/हानि-नोक्सानी बराबरको नगद रकम भुक्तान गर्न सक्नेछ ।
५. बीमितले सवारी साधनलाई क्षति/हानि-नोक्सानी हुनबाट सुरक्षित राख्न र ठीक अवस्थामा कायम राख्न सम्पूर्ण मनासिव कदम अपनाउनु पर्नेछ । सवारी साधन वा सोको कुनै पार्टपूजा वा चालक वा बीमितको कुनै कामदारको विषयमा जाँच गर्ने अधिकार बीमकलाई सदैव रहनेछ । बीमितले दुर्घटना वा क्षति भएको अवस्थामा सवारी साधनलाई थप क्षति/हानि-नोक्सानी हुनबाट जोगाउन आवश्यक तथा उचित हेरचाह र सुरक्षाको उपाय अपनाउनु पर्नेछ । दुर्घटना भएको सवारी साधन आवश्यक मर्मत नगरी चलाएको परिणाम स्वरूप सवारी साधनमा भएको थप क्षतिको लागि बीमित स्वयं जिम्मेवार हुनेछ ।
६. बीमकले बीमितको अन्तिम ठेगानामा हुलाकबाट रजिष्ट्री गरी पठाएको सात दिनको सूचनाद्वारा यो बीमालेख खारेज गर्न सक्नेछ र यस अवस्थामा बीमकले बीमितलाई यो बीमालेख खारेज भएको मितिले बाँकी अवधिको समानुपातिक बीमाशुल्क फिर्ता गर्नेछ ।
७. बीमितको अनुरोधमा कुनै पनि समयमा बीमालेख रद्द गर्न सकिनेछ । यस अवस्थामा बीमालेख कायम रहेको अवधिको निमित्त देहाय बमोजिमको छोटो अवधिको दरले हुन आउने बीमाशुल्क रकम कट्टी गरी बाँकी बीमाशुल्क बीमकले फिर्ता गर्नेछ ।

अवधि

(क)	एक हप्तासम्म
(ख)	एक महिनासम्म

वार्षिक बीमा शुल्कको प्रतिशत

दश प्रतिशत
बीस प्रतिशत

(ग)	दुई महिनासम्म	तीस प्रतिशत
(घ)	तीन महिनासम्म	चालीस प्रतिशत
(ङ)	चार महिनासम्म	पचास प्रतिशत
(च)	पाँच महिनासम्म	साठ प्रतिशत
(छ)	छ महिनासम्म	सत्तरी प्रतिशत
(ज)	सात महिनासम्म	अस्सी प्रतिशत
(झ)	आठ महिनासम्म	नब्बे प्रतिशत
(ञ)	आठ महिना भन्दा बढिको लागि	सत प्रतिशत

तर बीमाशुल्क फिर्ता हुने प्रयोजनको लागि बीमालेख वहाल रहेको अवधिभर कुनै दावी नभएको हुनु पर्नेछ ।

८. यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको क्षति/हानि-नोक्सानी/दायित्वको लागि बीमितले अन्य प्रचलित बीमाबाट दावी भुक्तानी पाउने अवस्थामा क्षति/हानि-नोक्सानी/दायित्वको क्षतिपूर्ति रकम वा अन्य खर्चको समानुपातिक मूल्यभन्दा बढि भुक्तान गर्न बीमक बाध्य हुने छैन ।
९. सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा बीमित वा अरु कुनै व्यक्तिले सोही सवारी साधन अरु बीमकसंग पनि बीमा गराएको रहेछ भने बीमकले सो सवारी साधनको लागि क्षति/हानि-नोक्सानीको समानुपातिक रूपले दिनु पर्ने क्षतिपूर्ति भन्दा बढि दिने छैन ।
१०. यस बीमालेखको तालिकामा बीमा अवधि समाप्त हुने भनि उल्लेख भएको मितिमा स्थानिय समय अनुसार रातको बाह्र बजे यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
११. यस बीमालेख अन्तर्गत जोखिम बहन गर्न शुरु गरेको मिति र समय बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
१२. सवारी साधनको बारेमा बीमितले मूलभूत विवरण दिंदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम अनुमान गर्नको लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा विवरण उल्लेख गरेमा वा वास्तविकताको उल्लेख गर्दा कुनै वस्तुगत तथ्य छुट हुन गएमा वा बीमितबाट यस बीमालेखको कुनै पनि शर्त पालना नभएमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी गर्ने छैन ।
१३. सवारी साधनको स्वामित्व परिवर्तन भएमा त्यस्तो स्वामित्व परिवर्तन भएको मितिबाट सात (७) दिन भित्र सवारी साधनको नयाँ धनीले सम्बन्धित जोखिमको बीमा नगरेमा यो बीमालेख स्वतः निष्क्रिय हुनेछ । सवारी साधनको स्वामित्वमा परिवर्तन आएको कारणले बीमालेख निष्क्रिय भएता पनि यात्री, चालक तथा तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्वको लागि बाँकी बीमा अवधिभर बीमा सुरक्षा कायमै रहेको मानिनेछ र सोही बमोजिम बीमकले दावी भुक्तानी गर्नेछ ।
१४. बीमितले सवारी साधन बिक्री गरेको मितिले सात दिनभित्र बीमकलाई त्यसको लिखित सूचना दिएमा बीमकले देहाय बमोजिम हुने गरी सवारी साधनको नयाँ धनीको नाममा यो बीमालेख नामसारी गरिदिन सक्नेछ ।
- (क) बीमालेख नामसारीको लागि सवारी साधनको नयाँधनीले यथाशिघ्र बीमा प्रस्ताव फाराम भर्नु पर्नेछ र बीमकले सम्पुष्टि जारी गरि बीमालेख नामसारी गरिदिन सक्नेछ ।

- (ख) बीमितले दावी नगरे बापत पाउने छूट पाएकोमा सो छूट सवारी साधनको नयाँ धनीले पाउने छैन ।
- (ग) खण्ड (क) र (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रचलित कानून बमोजिम उत्तराधिकारीमा स्वामित्व स्वतः हस्तान्तरण भई आएको अवस्थामा यो बीमालेख स्वतः हस्तान्तरण भएको मानिनेछ ।
१५. बीमकको तर्फबाट सही छाप भएको रसिद जारी नभएसम्म बीमाशुल्क भुक्तान भएको मानिने छैन ।
१६. बीमित वा निजको तर्फबाट अधिकार प्राप्त व्यक्तिले आवश्यक रीत नपुऱ्याएमा वा यो बीमालेख अन्तर्गतको कुनै अधिकार प्रयोग गर्नमा बाधा पुऱ्याएमा यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बीमित बंचित हुनेछ ।
१७. कुनै दावी जालसाजीपूर्ण भएमा वा दावीको सिलसिलामा भ्रुष्टा बयान दिई बीमितले वा निजको तर्फबाट काम गर्ने अधिकार प्राप्त कुनै व्यक्तिले यो बीमालेख अन्तर्गत कुनै अनुचित लाभ उठाउन खोजेमा वा जानी जानी बीमित-बीमित वा अन्य कुनै व्यक्तिको मिलेमतोमा कुनै क्षति/हानि-नोक्सानीको घटना घटाएमा बीमित यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बंचित हुनेछ ।
१८. यो बीमालेख अन्तर्गत क्षति/हानि-नोक्सानीको दावी बीमकबाट अस्वीकार भएको तीन महिना भित्र कुनै नालिस उजूर नगरेमा वा बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम बीमा समितिले बीमकको पक्षमा निर्णय दिएको मितिले प्रचलित कानूनको म्याद भित्र पूनरावेदन अदालतमा नालिस/उजूर नगरेमा बीमित यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बंचित हुनेछ ।
१९. बीमितले यस बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको भुक्तानी प्राप्त गर्दा सो क्षति/हानि-नोक्सानीको अन्य कुनै पक्षबाट क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्न सक्ने रहेछ भने त्यस्तो क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्ने अधिकार बीमकलाई सम्पनु पर्नेछ । बीमकबाट क्षतिपूर्ति पाउनु अगावै वा पछि जुनसुकै बखत पनि बीमकले मनासिव र आवश्यक देखेको काम कारवाही बीमकको खर्चमा बीमितले गर्नु पर्नेछ वा सो गर्न बीमकलाई अनुमति दिनु पर्नेछ ।
२०. दावी भुक्तानी प्रकृत्यामा रहेको वा मुलतवी रहेको अवस्थामा बाहेक क्षति/हानि-नोक्सानी भएको मितिले तीन महिना पछि बीमक कुनै पनि क्षति/हानि-नोक्सानीको लागि उत्तरदायी हुनेछैन ।
२१. यो बीमालेखका शर्तहरु बमोजिम बीमकलाई दिइने प्रत्येक सूचना तथा अन्य लेखापढी लिखित वा मूद्रित हुनु पर्नेछ ।
२२. यो बीमालेख अन्तर्गत परेको दावी एकिन गर्न आवश्यक प्रमाण जुटाउने दायित्व बीमितको हुनेछ ।
२३. यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा दावी सम्बन्धी कुनै विवाद उत्पन्न भएमा बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम हुनेछ ।

निजी सवारी साधन बीमालेखको तालिका (सेड्युल)

बीमितको :- नाम थर : ठेगाना : पेशा :	बीमालेख नं. : बीमालेखको किसिम : प्रस्तावको नाम : बीमा प्रस्ताव भएको मिति : बीमालेख जारी भएको स्थान : मिति : रक्षावरण गरिएका जोखिमहरु : जोखिम वहन गर्न शुरू हुने मिति : समय : बीमा अभिकर्ताको नाम र इजाजत पत्र नम्बर : बीमा अवधि : देखि सम्म
लागू हुने भौगोलिक क्षेत्र : नेपाल, भारत, भूटान, बंगलादेश र चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत	बीमाशुल्क सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमाको- रु. तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमाको - रु. चालकको दुर्घटना बीमाको - रु. बीमित तथा यात्रीको दुर्घटना बीमाको - रु. जोखिम समूह बीमाको- रु. जम्मा रु. टिकट- रु. % मूल्य अभिवृद्धि कर- रु. कूल बीमाशुल्क- रु.
रसिद नं. : रसिदको मिति :	समय :
बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधनको	
इन्जिन नं. : च्यासिस नं. : दर्ता नं. : बनाउने कम्पनी : बनौट : मोडेल :	बनेको वर्ष : घन क्षमता (क्यूबिक क्यापासिटी) : दर्ता मिति : सरसामान वाहेक सवारी साधनको घोषित मूल्य : सरसामानको घोषित मूल्य : जम्मा घोषित मूल्य :
प्रयोगको सीमा : यस बीमालेख अन्तर्गत रक्षावरण गरिएको सवारी साधन भाडा, इनाम, संगठनात्मक दौड, प्रतियोगिता, टिकाउ परीक्षण, गति परीक्षण वा ढुवानी कार्यसंग सम्बन्धित कुनै प्रयोजनमा प्रयोग गर्न पाइने छैन । चालक : निम्नमध्ये कुनै:- (क) बीमित स्वयं वा (ख) बीमितको आदेश वा अनुमतिले सवारी साधन चलाउने व्यक्ति । चालकसंग उक्त सवारी साधन चलाउने अनुमतिपत्र भएको र यस्तो अनुमतिपत्र राख्न वा प्राप्त गर्न अयोग्य नठहरिएको हुनुपर्नेछ । बीमाशुल्कको हिसाब : (संलग्न तालिका वमोजिम)	
अनिवार्य अधिक : संलग्न सम्पुष्टी नम्बरहरु :	स्वेच्छीक अधिक :

यस तालिकामा उल्लेख भएको प्रयोगको सीमा उल्लंघन भएमा बीमकले बीमितलाई क्षतिपूर्ति दिनेछैन ।

बीमकको तर्फबाट अधिकार प्राप्त अधिकारीको -

दस्तखत :

नाम थर :

छाप :

दर्जा :

अनुसूची - ३
(दफा २.८ संग सम्बन्धित)
व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेख
(बीमकको नाम र ठेगाना उल्लेख गर्ने)

यस बीमालेखले रक्षावरण गर्ने क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्ध बीमा गर्नका लागि (बीमकको नाम उल्लेख गर्ने) (यस पछि बीमक भनिएको) ले प्रस्ताव प्राप्त गरेको र बीमकले यस बीमालेखको अधिनमा रहने गरी जोखिम बहन गर्न मन्जुर गरी यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेखित बीमाशुल्क प्राप्त गरेकोले बीमकले यो बीमालेख जारी गरेको छ ।

यस बीमालेखको लागि प्राप्त प्रस्ताव फारामलाई यस बीमालेखको आधार तथा बीमालेखको तालिकामा क्रम संख्या उल्लेख भई संलग्न सम्पुष्टीहरू यस करारको अभिन्न अंग मानिने छ ।

परिच्छेद -१

बीमालेखले रक्षावरण गरेको व्यावसायिक सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी

१. बीमकले बीमितलाई देहायको कुनै कारणबाट यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेखित व्यावसायिक सवारी साधन (यसपछि सवारी साधन भनिएको) वा सोमा जडित पार्टपूजा वा दुवैको क्षति/हानि-नोक्सानी भए बापत क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :-

- (क) आगलागी, चट्याङ्ग, सवारी साधन वा सोमा जडित पार्टपूजाको विष्फोटन वा स्वजलन,
- (ख) भूकम्प,
- (ग) बाढी/डुवान,
- (घ) पहिरो/भूस्खलन,
- (ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिउँ वा तुषारो,
- (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
- (छ) सवारी साधनको प्रयोगबाट भएको ह्रास (वेयर एण्ड टेयर)को परिणाम स्वरूप वा यान्त्रिक वा बिद्युतीय अवरोध/असफलता/ टुटफुटको कारणले सवारी साधनमा भएको क्षति/हानि-नोक्सानी
- (ज) चोरी, सेंधमारी वा नकवजनी,
- (झ) सडक, रेल, आन्तरिक जलमार्ग, लिफ्ट वा एलिभेटरमा ओसार पसार गर्दा,

२. प्रकरण १ बमोजिमको कुनै कारणबाट भएको क्षति/हानि-नोक्सानीले गर्दा सवारी साधनको देहायको वस्तुबाट बनेको पार्टपूजाहरू फेर्नु परेको अवस्थामा देहाय बमोजिम ह्रास कट्टी हुनेछ :-

- (क) सम्पूर्ण किसिमका रबर, प्लाष्टिक वा नाइलनबाट बनेका पार्टपूजा, बत्तिहरू, ब्याट्रीहरू, टायर तथा ट्यूबमा ५०%
- (ख) फाइबर ग्लासबाट बनेका पार्टपूजाहरूमा ३०%
- (ग) काँच (ग्लास) बाट बनेका सामानहरूमा ०%

३. प्रकरण १ मा उल्लेख भएको कुनै कारणबाट भएको क्षति/हानि नोक्सानीले गर्दा सवारी साधनको प्रकरण २ मा उल्लेख भए भन्दा बाहेकको पार्टपूजाहरु फेरु परेको अवस्थामा देहाय बमोजिम ह्यास कट्टी हुनेछ :-

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्यास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	० प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	१० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	२५ प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	३५ प्रतिशत
५ वर्ष देखि १० वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
१० वर्ष वा सो भन्दा बढि	५० प्रतिशत

४. प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट आंशिक क्षति/हानि-नोक्सानी भएको सवारी साधनको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा प्रकरण २ वा ३ मा उल्लेख भए बमोजिमको ह्यास कट्टी तथा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक तथा स्वेच्छीक अधिकको योगफल कट्टी गरी बाँकी रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

५. प्रकरण १, २ र ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायको कुनै पनि अवस्थामा बीमकले भुक्तानी गर्ने छैन :

- (क) सवारी साधनको प्रयोगबाट भएको ह्यास (डिप्रिसियसन), यान्त्रिक वा विद्युतीय अवरोध/असफलता/टुटफुट,
- (ख) सवारी साधन दुर्घटना नभएको अवस्थामा भएको टायर/ट्यूबको क्षति,
- (ग) सवारी साधनको चोरी नभएको अवस्थामा भएको पार्टपूजा मात्रको चोरी/सेंधमारी/नकवजनी,
- (घ) सवारी साधनको पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति (कन्स्ट्रक्टिभ टोटल लस) भएको अवस्थामा बाहेक वक्ति, मडगार्ड र रंगरोगन सम्बन्धी कुराको क्षति/हानि-नोक्सानी,
- (ङ) चालकले मादक पदार्थ वा लागू पदार्थ सेवन गरेको कारणले भएको क्षति/हानि-नोक्सानी,
- (च) सवारी साधनप्रति बीमितको हक हित परिवर्तन वा समाप्त भएको सात (७) दिन पछि भएको क्षति/हानि-नोक्सानी ।

६. प्रकरण १ मा उल्लिखित कुनै कारणबाट सवारी साधन नचल्ने भएमा सवारी साधनको सुरक्षाको लागि वा नजिकको मर्मत गर्ने स्थानसम्म पुर्‍याउन लाग्ने आवश्यक र वास्तविक खर्च बीमकले व्यहोर्ने छ । यस प्रकरण अन्तर्गत बीमकको अधिकतम दायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ :

दुर्घटना भएको स्थानबाट पु-याउनु पर्ने स्थान सम्मको दुरी -

- (क) पचास किलोमिटर भन्दा कम भएमा पाँच हजार रुपैयाँ सम्म,
- (ख) पचास किलोमिटर वा सो भन्दा बढि भएमा दश हजार रुपैयाँ सम्म ।

७. यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकको दायित्व हुन सक्ने क्षतिको सम्बन्धमा देहायका शर्तहरू पूरा गरी बीमितले सवारी साधन आवश्यक मर्मत गराउन सक्नेछ :

(क) यस्तो मर्मत कार्यको अनुमानित खर्च पाँच हजार रुपैयाँ भन्दा बढि नभएमा,

(ख) मर्मत खर्चको विस्तृत विवरण तत्कालै बीमकलाई उपलब्ध गराएमा र

(ग) बीमितले बीमकलाई यस्तो मर्मत गर्न आवश्यक भएको तथा सो बापत लागेको खर्च मनासिब हो भन्ने कुरा एकिन गर्न आवश्यक प्रमाण सहित सहयोग गरेमा ।

८. सवारी साधनको बीमाङ्क निर्धारण देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमितले घोषणा गरेको मूल्यलाई सो बीमा अवधिको लागि सवारी साधनको बीमाङ्क मानिनेछ ।

(ख) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्यसूची उपलब्ध गराइरहेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा बीमितले प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने ब्राण्ड र मोडलको सवारी साधनको तथा सोमा जडित पार्टपूजाको वितरक वा उत्पादकले उपलब्ध गराएको मूल्यसूचीबाट देहाय बमोजिम ह्यास कट्टी गरी घोषित मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ ।

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्यास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	५ प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	२० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	३० प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	५० प्रतिशत

(ग) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्य सूची उपलब्ध गराउन छोडेको वा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढि उमेर पुगेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमित र बीमकको आपसी सहमतिबाट तय गर्नु पर्नेछ ।

(घ) एउटा बीमा अवधिको लागि उक्त अवधिको शुरुमा खण्ड (ख) वा (ग) बमोजिम निर्धारण भएको घोषित मूल्यलाई नै सवारी साधनको बजार मूल्य मानिनेछ र सो अवधि भित्रको पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति (कन्स्ट्रक्टीभ टोटल लस) दावीमा थप ह्यास कट्टी गरिने छैन ।

(ङ) प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट क्षति/हानि-नोक्सानी भएको सवारी साधनको मर्मत गर्न लाग्ने खर्च घोषित मूल्यको पचहत्तर प्रतिशत भन्दा बढि हुने भएमा लक्षित पूर्ण क्षति भएको मानिनेछ ।

९. प्रकरण १ बमोजिमको कारणबाट पूर्ण क्षति वा लक्षित पूर्ण क्षति भएको सवारी साधनको क्षतिपूर्ति बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यस्तो भुक्तानी प्रदान गर्दा अनिवार्य अधिक वा स्वेच्छिक अधिक कट्टी गरिने छैन । बीमक र बीमितको लिखित सहमतीबाट रद्दी (साल्वेज) को मूल्य कायम गरिनेछ ।

परिच्छेद -२
तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व

१. बीमकले बीमालेखमा उल्लेखित अधिकतम दायित्वको सीमाको अधीनमा रही सवारी साधन वा सोको प्रयोगबाट भएको दुर्घटनाको कारणबाट बीमितलाई देहायको अवस्थामा पर्न सक्ने दायित्व बापतका खर्चहरु समेतको भुक्तानी गर्नेछ :

- (क) सवारी साधनको कारणबाट वा यसमा काम गर्दा (भारी लादने तथा उतार्ने काम समेत) तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको, अंग भङ्ग भएको, शारीरिक चोटपटक लाग्न गएको अवस्थामा,
- (ख) सवारी साधनको प्रयोग (भारी लादने वा उतार्ने काम समेत) बाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा

तर-

- (अ) ढुवानी कार्यको सिलसिलामा सवारी साधनमा सामान लादने कामको लागि सवारी साधनमा लादने कार्य शुरु हुनु अगावै सामानको भारी ओसार्दा वा सो सामानको भारी उतारी सकेपछि सो ठाउँबाट लैजाने कामको कारणबाट घट्न गएको घटनाले कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा शारीरिक चोटपटक लागेमा बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।
- (आ) बीमितको कामको सिलसिलामा कार्यरत बीमितका कुनै कामदारको मृत्यु भएमा वा निजलाई शारीरिक चोटपटक लागेमा बीमक उत्तरदायी हुने छैन तर, दावी लागू हुन सक्ने घटना घटेको बेलामा बीमितको कामदार वाहेक रोजगारीको काम वा सोको सिलसिलामा सवारी साधनमा भएका कुनै पनि व्यक्तिहरुको हकमा बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ ।
- (इ) बीमितको वा निजको परिवारको सदस्यको स्वामित्वमा वा जिम्मामा वा नियन्त्रणमा रहेको वा निजको सवारी साधनबाट ढुवानी गर्दा भएको सम्पत्तिको हानि-नोक्सानीको क्षति सम्बन्धमा बीमकको दायित्व हुने छैन ।
- (ई) सवारी साधनको प्रयोग वा सोको भार तथा कम्पनबाट कुनै पुल पुलेसो वा सवारी साधन जोख्ने यन्त्र वा कुनै सडक वा सो मुन्तीर रहेको वस्तुको क्षतिको सम्बन्धमा बीमकको दायित्व हुने छैन ।
- (उ) सवारी साधनबाट निस्केको आगोको भिल्का वा खरानीको कारणबाट भएको कुनै सम्पत्तिको हानि नोक्सानीको सम्बन्धमा बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।
- (ग) बीमितको सवारी साधनमा ढुवानीरत् वा बीमितको स्वामित्वमा रहेको वा बीमितलाई विश्वाससाथ राख्न दिएको वा बीमितको जिम्मामा वा बीमितको नियन्त्रणमा रहेको सम्पत्तिको क्षति वाहेक अन्य तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा ।

२. बीमकले लिखित स्वीकृति प्रदान गरेको सम्पूर्ण खर्चहरुको भुक्तानी दिनेछ ।

३. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमितलाई प्रदान गरिने दायित्वको सीमा तथा शर्तहरु अनुरूप बीमकले देहायको अवस्थामा बीमितको साधारण जानकारी वा सहमतीले सवारी साधनको चलाइरहेको चालकको दायित्वको पनि क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

- (क) चालक कुनै अन्य बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको लागि हकदार नभएमा,

(ख) चालकले बीमितले जस्तै यस बीमालेख अन्तर्गत लागू हुन सक्नेसम्मको शब्दको मर्म, अपवाद र शर्तहरू अनुरूप काम गरेमा ।

४. बीमकले चाहेमा यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै मृत्यु वा अंगभङ्ग वा शारीरिक चोटपटक वा कुनै सम्पत्तिको क्षतिको सम्बन्धमा अनुसन्धान वा सोधपुछको लागि प्रतिनिधित्वको व्यवस्था गर्न सक्नेछ साथै यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने खालको कुनै कार्य वा कारवाहीबाट सृजित वा संबन्धित कुनै घटनाको सम्बन्धमा अदालतमा प्रतिरक्षाको लागि कारवाही गर्न सक्नेछ ।
५. यस परिच्छेद अन्तर्गत दावी पर्न सक्ने कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको अंगभंग भएको शारीरिक चोटपटक लागेको सम्बन्धमा यस बीमालेखमा तोकिएको दायित्वको सीमा तथा शर्त अनुरूप बीमितले व्यहोर्नु पर्ने यस्तो दायित्वको भुक्तानी निज वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा मृतकको नजिकको हकवालालाई बीमकले प्रदान गर्नेछ । त्यस्तो हकवालाले बीमित सरह यस बीमालेखका शर्तहरू पालना गर्नु पर्नेछ ।
६. यस बीमालेखको कुनै प्रावधान वा बन्देजले सवारी तथा यातायात सम्बन्धी प्रचलित कानून अन्तर्गत व्यवस्था गरिएको क्षतिपूर्ति रकम प्राप्त गर्ने कुनै व्यक्तिको अधिकारमा प्रतिकुल असर पार्ने छैन ।
७. सवारी साधन दुर्घटनाबाट देहाय बमोजिम भएको अवस्थामा देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति रकम बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(क) **चोटपटक वा अंगभंग भएमा** : तेश्रो पक्षलाई चोटपटक लागेमा, अंगभंग भएमा वा औषधोपचार खर्च भएमा चिकित्सकको प्रतिवेदनको आधारमा अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीले प्रमाणित गरेको देहायको अवस्थामा बीमकले प्रति व्यक्ति देहाय बमोजिम क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ :

क्षतिको विवरण	क्षतिपूर्तिको रकम रू.
पूर्ण स्थायी अशक्तता भएमा	पाँच लाख
निको नहुने गरी दुवै आँखाको दृष्टि क्षति भएमा	पाँच लाख
दुवै हातको नाडी वा दुवै खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नि वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रूपले काम नलाग्ने भएमा	पाँच लाख
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि र एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रूपले क्षति भएमा	पाँच लाख
एउटा आँखाको दृष्टि पूर्ण रूपले क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
एउटा हातको नाडी वा एउटा खुट्टाको गोली गाँठोको जोर्नी वा सो भन्दा माथि देखि शारीरिक रूपले काम नलाग्ने गरी क्षति भएमा	दुई लाख पचास हजार
अन्य कुनै अंग भंग भएमा (शारीरिक क्षतिको सम्बन्धित विशेषज्ञले निर्धारण गरेको मात्राको आधारमा)	शारीरिक क्षतिको समानुपातिक हुने गरी पाँच लाखको प्रतिशत
सवारी साधन दुर्घटनाको प्रत्यक्ष तथा एक मात्र परिणाम स्वरूप भएको औषधोपचार खर्च	दुई लाखको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक खर्च

माथि उल्लिखित क्षतिहरू मध्ये एक भन्दा बढि क्षति भएमा बीमकको दायित्व पाँच लाख रुपैयाँमा नबढ्ने गरी प्रत्येक क्षतिको लागि निर्धारित रकमको योगफल बराबर हुनेछ ।

(ख) कुरुवा तथा विविध खर्च : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्ष घाइते भई उपचारको लागि अस्पतालमा भर्ना भएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो अवधिको लागि प्रति दिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढिमा तीस दिनको कुरुवा लगायत विविध खर्च बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

(ग) कृयाखर्च :सवारी साधनको गल्ती भएको वा नभएको जुनसुकै अवस्थामा सवारी साधनको प्रत्यक्ष संलग्नता रहेको दुर्घटनाबाट कुनै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा कृयाखर्च बापत प्रति मृतक पच्चीस हजार रुपैयाँ बीमकले तत्काल भुक्तानी दिनेछ ।

(घ) मृत्यु भएमा : सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको मृत्यु भएको व्यहोरा कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त निकाय वा अधिकारीबाट प्रमाणित भएको अवस्थामा कृया खर्च समेत प्रति मृतक जम्मा पाँच लाख रुपैयाँको दरले बीमकले भुक्तानी दिनेछ । यसको अतिरिक्त सवारी साधन दुर्घटनाबाट घाइते भई औषधोपचार गर्दा गर्दै तेश्रो पक्षको मृत्यु भएमा प्रति मृतक दुई लाख रुपैयाँको हदमा नबढ्ने गरी आवश्यक तथा वास्तविक औषधोपचार खर्च समेत बीमकले भुक्तानी दिनेछ ।

८. प्रकरण ७ को व्यवस्था बमोजिम बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद (औषधोपचार खर्च बाहेक) प्रति व्यक्ति जम्मा पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढि हुने छैन र सोहि हद भित्र कुरुवा खर्च समावेश हुनेछ ।
९. प्रकरण ७ अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम सीमा प्रति दुर्घटना पचास लाख रुपैयाँ हुनेछ ।
१०. सवारी साधन दुर्घटनाबाट तेश्रो पक्षको सम्पत्तिको नोक्सानी भएमा बीमालेखको शर्तको अधिनमा रही बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तानी दिनेछ । यसरी भुक्तानी प्रदान गर्दा ह्यास कट्टी गरिने छैन ।
११. प्रकरण १० अन्तर्गत बीमकले प्रदान गर्ने क्षतिपूर्तिको अधिकतम हद प्रति दुर्घटना पचास लाख रुपैयाँ हुनेछ ।
१२. यस परिच्छेद अन्तर्गत बीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्दा यस बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भएको अनिवार्य अधिक र स्वेच्छीक अधिक कट्टी गरिने छैन ।
१३. यस परिच्छेद अन्तर्गत एक भन्दा बढि व्यक्ति वा सम्पत्तिहरुको क्षति भएको कुनै दुर्घटनाको क्षतिपूर्तिको सम्बन्धमा प्रकरण ९ र ११ मा तोकिएको दायित्वको सीमा र यस बीमालेखको शर्त तथा सम्पुष्टिको अधिनमा रहि बीमितले तोकिदिएको प्राथमिकता बमोजिम बीमकले क्षतिपूर्ति रकम भुक्तान गर्नेछ ।

परिच्छेद -३

बिग्रीएको अन्य सवारी साधन तान्दाको क्षतिपूर्तिको सीमा

यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधनले अन्य बिग्रीएको सवारी साधन तानी ल्याउँदा/त्यस्तो तान्ने कामको सिलसिलामा यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधन हानि-नोक्सानी हुन गएमा यस बीमालेखको शर्त तथा सीमाको अधीनमा रही सोको क्षतिपूर्तिको लागि बीमक उत्तरदायी हुनेछ ।

तर - (१) त्यस्तो तान्ने काम भाडा नलिई गरेको हुनु पर्नेछ ।

(२) त्यसरी तानिएको सवारी साधन वा सोमा रहेका मालसामानको क्षतिको सम्बन्धमा बीमक उत्तरदायी हुने छैन ।

परिच्छेद - ४

दावी नगरेको अवस्थामा हुने छूट

१. यस बीमालेख अन्तर्गत कुनै बीमा दावी नगरेको अवस्थामा बीमालेख नवीकरण गराउँदा बीमकले नवीकरण बीमाशुल्क (जोखिम समूह र व्यक्तिगत दुर्घटना सम्बन्धी बीमा बाहेक) मा देहाय बमोजिमको छूट दिनेछ :

बीमा दावी नगरेको अवधि	छूट
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिको एक वर्ष	पन्ध्र प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार दुई वर्षहरू	पच्चीस प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार तीन वा सो भन्दा बढि वर्षहरू	तीस प्रतिशत

२. बीमालेखको अवधि समाप्त भएको तीस दिन भित्र नवीकरण गरेमा मात्र दावी नगरेको अवस्थामा पाउने छूट बीमकले दिनेछ ।
३. यस बीमालेखको तालिकामा एकभन्दा बढि सवारी साधन उल्लेख गरिएको भएमा त्यस्तो प्रत्येक सवारी साधनको भिन्दा भिन्दै बीमा गरे सरह दावी नगरेको अवस्थामा पाइने छूट बीमकले प्रदान गर्नेछ ।
४. बीमकले यस बीमालेख अन्तर्गत रहेको बीमितको बीमा योग्य हित वदल्ल स्वीकृति दिएमा यस परिच्छेद अन्तर्गत साविकको बीमितले पाउने बीमाशुल्क छूट सुविधा परिवर्तित बीमितले पाउने छैन ।

परिच्छेद - ५

अपवादहरू

(सबै परिच्छेदहरूको लागि)

१. यस बीमालेख अन्तर्गत देहायको अवस्थामा बीमकको दायित्व रहने छैन :
- (क) यस बीमालेखको तालिकामा उल्लिखित भौगोलिक क्षेत्र भन्दा बाहिर भएको वा घटेको कुनै दुर्घटना, हानि-नोक्सानी, क्षति वा दायित्व,
- (ख) अन्य कुनै करार अन्तर्गत श्रृजना भएको दावी,
- (ग) सवारी साधन चोरी भएको अवस्थामा बाहेक बीमालेखको तालिकामा तोकिए बमोजिमको चालक भन्दा फरक व्यक्तिले सवारी साधन हाँकेको अवस्थामा भएको वा घटेको दुर्घटना, हानि-नोक्सानी, क्षति वा दायित्व,
- (घ) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै हानि-नोक्सानी,
- (ङ) आणविक हात-हतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको वा घटेको दुर्घटना, क्षति/हानि-नोक्सानी वा श्रृजित दायित्व,

- (च) ज्वालामुखी विस्फोटन, विदेशी शत्रुतापूर्ण कार्य, दुश्मनी वा लडाईं जस्तो कार्य (लडाईंको घोषणा हुनु अगाडि वा पछाडि), गृह युद्ध, सैनिक बिद्रोह, सैनिक शासन वा उल्लिखित घटनाहरूको प्रत्यक्ष परिणामसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष, नजिक वा टाढाको कारणबाट भएको वा सांकेतिक रूपमा उत्पन्न भएको वा संलग्न रहेको कुनै दुर्घटना, क्षति/हानि-नोक्सानी वा दायित्व ।
२. यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधन दुर्घटनाको परिणामस्वरूप श्रृजना भएको क्षति (कन्सिक्वेन्सियल लस) प्रति बीमकको कुनै दायित्व रहने छैन ।
३. तोकिएको थप बीमाशुल्क बीमितले भुक्तानी गरेको आधारमा बीमकले यस बीमालेखको विस्तारको रूपमा हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य तथा आतंककारी/विध्वंशकारी कार्य सम्बन्धी सम्पुष्टिहरू जारी नगरे सम्म हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य वा आतंककारी/विध्वंशकारी कार्यबाट भएको वा घटेको दुर्घटना, क्षति/ हानि-नोक्सानी वा दायित्व बीमकले व्यहोर्ने छैन ।

परिच्छेद - ६

शर्तहरू

१. यस बीमालेखको कुनै भागमा प्रयोग हुने विशेष अर्थ सहितको शब्द वा वाक्यांशको अर्थ जहाँ जुन अवस्थामा प्रयोग हुन्छ त्यही मान्य हुनेछ ।
२. यस बीमालेख अन्तर्गत दावी योग्य कुनै दुर्घटना वा क्षति/हानि-नोक्सानी भएमा सोको सूचना लिखित रूपमा अविलम्ब बीमकलाई दिनु पर्नेछ । त्यस्तो दुर्घटना बारे बीमितले बीमकलाई आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण जानकारी तथा सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । त्यस्तो दुर्घटनासंग सम्बन्धित पत्र, दावी, म्याद, समाह्वान (रिट) वा प्रक्रिया सम्बन्धी जानकारी आदि बीमितलाई प्राप्त हुने वित्तिकै बीमकलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ । यस बीमालेख अन्तर्गत दावी गर्न सकिने कुनै मुद्दा मामिला, अनुसन्धान वा घाऊ/चोटपटक (फ्याटल इन्जुरी) को जाँचबुझ सम्बन्धमा बीमितलाई कुनै जानकारी भएमा तुरुन्त बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ । यस बीमालेख अन्तर्गत दावी गर्न सकिने कुनै चोरी वा अन्य फौजदारी कसूरको सम्बन्धमा बीमितले बीमक तथा प्रहरीलाई तुरुन्त सूचना गर्नु पर्नेछ र अपराधी पत्ता लगाउन सहयोग गर्नु पर्नेछ ।
३. बीमकको लिखित अनुमति नलिई बीमित वा बीमितको तर्फबाट कुनै पनि व्यक्तिले यस बीमालेख अन्तर्गतको दावी सम्बन्धमा कुनै प्रस्ताव राख्न, प्रतिज्ञा गर्न, भुक्तानी लिन/दिन वा छुट दिन सक्ने छैन । बीमकले दावीका सम्बन्धमा बीमितको तर्फबाट दावी भुक्तानी गर्न, विवाद समाधान गर्न, प्रतिरक्षा गर्न, कारवाही चलाउन वा वहस पैरवी गर्न चाहेमा बीमक पूर्ण स्वतन्त्र रहने छ र बीमितले यस सम्बन्धी सबै सूचना र सहयोग बीमकले मागे बमोजिम प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
४. बीमकको रोजाइ अनुसार सवारी साधन वा सोमा जडित पार्टपूजा वा यसको कुनै भाग वा पार्टपूजाको मर्मत, बदली वा नयाँ भर्ना दिन वा क्षति/हानि-नोक्सानी बराबरको नगद रकम भुक्तान गर्न सक्नेछ ।

५. बीमितले सवारी साधनलाई क्षति/हानि-नोक्सानी हुनबाट सुरक्षित राख्न र ठीक अवस्थामा कायम राख्न सम्पूर्ण मनासिब कदम अपनाउनु पर्नेछ । सवारी साधन वा सोको कुनै पार्टपूर्जा वा चालक वा बीमितको कुनै कामदारको विषयमा जाँच गर्ने अधिकार बीमकलाई सदैव रहनेछ । बीमितले दुर्घटना वा क्षति भएको अवस्थामा सवारी साधनलाई थप क्षति/हानि-नोक्सानी हुनबाट जोगाउन आवश्यक तथा उचित हेरचाह र सुरक्षाको उपाय अपनाउनु पर्नेछ । दुर्घटना भएको सवारी साधन आवश्यक मर्मत नगरी चलाएको परिणाम स्वरूप सवारी साधनमा भएको थप क्षतिको लागि बीमित स्वयं जिम्मेवार हुनेछ ।
६. बीमकले बीमितको अन्तिम ठेगानामा हुलाकबाट रजिष्ट्री गरी पठाएको सात दिनको सूचनाद्वारा यो बीमालेख खारेज गर्न सक्नेछ र यस अवस्थामा बीमकले बीमितलाई यो बीमालेख खारेज भएको मितिले बाँकी अवधिको समानुपातिक बीमाशुल्क फिर्ता गर्नेछ ।
७. बीमितको अनुरोधमा कुनै पनि समयमा बीमालेख रद्द गर्न सकिनेछ । यस अवस्थामा बीमालेख कायम रहेको अवधिको निमित्त देहाय बमोजिमको छोटो अवधिको दरले हुन आउने बीमाशुल्क रकम कट्टी गरी बाँकी बीमाशुल्क बीमकले फिर्ता गर्नेछ ।

<u>अवधि</u>	<u>वार्षिक बीमा शुल्कको प्रतिशत</u>
(क) एक हप्तासम्म	दश प्रतिशत
(ख) एक महिनासम्म	बीस प्रतिशत
(ग) दुई महिनासम्म	तीस प्रतिशत
(घ) तीन महिनासम्म	चालीस प्रतिशत
(ङ) चार महिनासम्म	पचास प्रतिशत
(च) पाँच महिनासम्म	साठौँ प्रतिशत
(छ) छ महिनासम्म	सत्तरी प्रतिशत
(ज) सात महिनासम्म	अस्सी प्रतिशत
(झ) आठ महिनासम्म	नब्बे प्रतिशत
(ञ) आठ महिना भन्दा बढिको लागि	सत प्रतिशत

- तर बीमाशुल्क फिर्ता हुने प्रयोजनको लागि बीमालेख वहाल रहेको अवधिभर कुनै दावी नभएको हुनु पर्नेछ ।
८. यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको क्षति/हानि-नोक्सानी/दायित्वको लागि बीमितले अन्य प्रचलित बीमाबाट दावी भुक्तानी पाउने अवस्थामा क्षति/हानि-नोक्सानी/दायित्वको क्षतिपूर्ति रकम वा अन्य खर्चको समानुपातिक मूल्यभन्दा बढि भुक्तान गर्न बीमक बाध्य हुने छैन ।
 ९. सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी भएको अवस्थामा बीमित वा अरु कुनै व्यक्तिले सोही सवारी साधन अरु बीमकसंग पनि बीमा गराएको रहेछ भने बीमकले सो सवारी साधनको लागि क्षति/हानि-नोक्सानीको समानुपातिक रूपले दिनु पर्ने क्षतिपूर्ति भन्दा बढि दिने छैन ।
 १०. यस बीमालेखको तालिकामा बीमा अवधि समाप्त हुने भनि उल्लेख भएको मितिमा स्थानिय समय अनुसार रातको बाह्र बजे यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
 ११. यस बीमालेख अन्तर्गत जोखिम बहन गर्न शुरु गरेको मिति र समय बीमालेखको तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

१२. सवारी साधनको बारेमा बीमितले मूलभूत विवरण दिंदा भुङ्गा विवरण दिएमा वा जोखिम अनुमान गर्नको लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुङ्गा विवरण उल्लेख गरेमा वा वास्तविकताको उल्लेख गर्दा कुनै वस्तुगत तथ्य छूट हुन गएमा वा बीमितबाट यस बीमालेखको कुनै पनि शर्त पालना नभएमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमकले दावी भुक्तानी गर्ने छैन ।
१३. सवारी साधनको स्वामित्व परिवर्तन भएमा त्यस्तो स्वामित्व परिवर्तन भएको मितिबाट सात (७) दिन भित्र सवारी साधनको नयाँ धनीले सम्बन्धित जोखिमको बीमा नगरेमा यो बीमालेख स्वतः निष्क्रिय हुनेछ । सवारी साधनको स्वामित्वमा परिवर्तन आएको कारणले बीमालेख निष्क्रिय भएता पनि यात्री, चालक तथा तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्वको लागि बाँकी बीमा अवधिभर बीमा सुरक्षा कायमै रहेको मानिनेछ र सोही बमोजिम बीमकले दावी भुक्तानी गर्नेछ ।
१४. बीमितले सवारी साधन विक्री गरेको मितिले सात दिनभित्र बीमकलाई त्यसको लिखित सूचना दिएमा बीमकले देहाय बमोजिम हुने गरी सवारी साधनको नयाँ धनीको नाममा यो बीमालेख नामसारी गरिदिन सक्नेछ ।
- (क) बीमालेख नामसारीको लागि सवारी साधनको नयाँधनीले यथाशिघ्र बीमा प्रस्ताव फाराम भर्नु पर्नेछ र बीमकले सम्पुष्टि जारी गरि बीमालेख नामसारी गरिदिन सक्नेछ ।
- (ख) बीमितले दावी नगरे बापत पाउने छूट पाएकोमा सो छूट सवारी साधनको नयाँ धनीले पाउने छैन ।
- (ग) खण्ड (क) र (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रचलित कानून बमोजिम उत्तराधिकारीमा स्वामित्व स्वतः हस्तान्तरण भई आएको अवस्थामा यो बीमालेख स्वतः हस्तान्तरण भएको मानिनेछ ।
१५. बीमकको तर्फबाट सही छाप भएको रसिद जारी नभएसम्म बीमाशुल्क भुक्तान भएको मानिने छैन ।
१६. बीमित वा निजको तर्फबाट अधिकार प्राप्त व्यक्तिले आवश्यक रीत नपुऱ्याएमा वा यो बीमालेख अन्तर्गतको कुनै अधिकार प्रयोग गर्नमा बाधा पुऱ्याएमा यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बीमित बंचित हुनेछ ।
१७. कुनै दावी जालसाजीपूर्ण भएमा वा दावीको सिलसिलामा भुङ्गा बयान दिई बीमितले वा निजको तर्फबाट काम गर्ने अधिकार प्राप्त कुनै व्यक्तिले यो बीमालेख अन्तर्गत कुनै अनुचित लाभ उठाउन खोजेमा वा जानी जानी बीमित-बीमित वा अन्य कुनै व्यक्तिको मिलेमतोमा कुनै क्षति/हानि-नोक्सानीको घटना घटाएमा बीमित यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बंचित हुनेछ ।
१८. यो बीमालेख अन्तर्गत क्षति/हानि-नोक्सानीको दावी बीमकबाट अस्वीकार भएको तीन महिना भित्र कुनै नालिस उजूर नगरेमा वा बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम बीमा समितिले बीमकको पक्षमा निर्णय दिएको मितिले प्रचलित कानूनको म्याद भित्र पूनरावेदन अदालतमा नालिस/उजूर नगरेमा बीमित यो बीमालेख अन्तर्गतको सबै लाभबाट बंचित हुनेछ ।
१९. बीमितले यस बीमालेख अन्तर्गत क्षतिपूर्तिको भुक्तानी प्राप्त गर्दा सो क्षति/हानि-नोक्सानीको अन्य कुनै पक्षबाट क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्न सक्ने रहेछ भने त्यस्तो क्षतिपूर्ति प्राप्त गर्ने अधिकार बीमकलाई सम्पनु पर्नेछ । बीमकबाट क्षतिपूर्ति पाउनु अगावै वा पछि जुनसुकै बखत पनि बीमकले मनासिव र आवश्यक देखेको काम कारबाही बीमकको खर्चमा बीमितले गर्नु पर्नेछ वा सो गर्न बीमकलाई अनुमति दिनु पर्नेछ ।
२०. दावी भुक्तानी प्रकृत्यामा रहेको वा मुलतवी रहेको अवस्थामा बाहेक क्षति/हानि-नोक्सानी भएको मितिले तीन महिना पछि बीमक कुनै पनि क्षति/हानि-नोक्सानीको लागि उत्तरदायी हुनेछैन ।

२१. यो बीमालेखका शर्तहरू बमोजिम बीमकलाई दिइने प्रत्येक सूचना तथा अन्य लेखापढी लिखित वा मूद्रित हुनु पर्नेछ ।
२२. यो बीमालेख अन्तर्गत परेको दावी एकिन गर्न आवश्यक प्रमाण जुटाउने दायित्व बीमितको हुनेछ ।
२३. यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा दावी सम्बन्धी कुनै विवाद उत्पन्न भएमा बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम हुनेछ ।

व्यावसायिक सवारी साधन बीमालेखको तालिका (सेड्युल)

बीमितको :- नाम थर : ठेगाना : पेशा :	बीमालेख नं. : बीमालेखको किसिम : प्रस्तावकको नाम : बीमा प्रस्ताव भएको मिति : बीमालेख जारी भएको स्थान : मिति : रक्षावरण गरिएका जोखिमहरु : जोखिम वहन गर्न शुरू हुने मिति : समय : बीमा अभिकर्ताको नाम र इजाजत पत्र नम्बर : बीमा अवधि : देखि सम्म
लागू हुने भौगोलिक क्षेत्र : नेपाल, भारत, भूटान, बंगलादेश र चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत	बीमाशुल्क सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमाको- रु. तेस्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमाको - रु. चालकको दुर्घटना बीमाको - रु. चालक बाहेक अन्य कर्मचारीहरुको दुर्घटना बीमाको- रु. यात्रीको दुर्घटना बीमाको - रु. जोखिम समूह बीमाको- रु. जम्मा रु. टिकट- रु. % मूल्य अभिवृद्धि कर- रु. कूल बीमाशुल्क- रु.
बीमालेखले रक्षावरण गरेको सवारी साधनको	
इन्जिन नं. : च्यासिस नं. : दर्ता नं. : बनाउने कम्पनी : बनोट : मोडेल :	बनेको वर्ष : घन क्षमता (क्यूबिक क्यापासिटी) : दर्ता मिति : सरसामान बाहेक सवारी साधनको घोषित मूल्य : सरसामानको घोषित मूल्य : जम्मा घोषित मूल्य :
प्रयोगको सीमा : यस बीमालेख अन्तर्गत रक्षावरण गरिएको व्यावसायिक सवारी साधन दौड, प्रतियोगिता, टिकाउ परीक्षण, गति परीक्षणसंग सम्बन्धित कुनै प्रयोजनमा प्रयोग गर्न पाइने छैन । चालक : निम्नमध्ये कुनै:- (क) बीमित स्वयं वा (ख) बीमितको आदेश वा अनुमतिले सवारी साधन चलाउने व्यक्ति । चालकसंग उक्त व्यवसायिक सवारी साधन चलाउने अनुमतिपत्र भएको र यस्तो अनुमतिपत्र राख्न वा प्राप्त गर्न अयोग्य नठहरिएको हुनुपर्नेछ । बीमाशुल्कको हिसाब : (संलग्न तालिका वमोजिम) अनिवार्य अधिक : स्वेच्छीक अधिक : संलग्न सम्पुष्टी नम्बरहरु :	

यस तालिकामा उल्लेख भएको प्रयोगको सीमा उल्लंघन भएमा बीमकले बीमितलाई क्षतिपूर्ति दिनेछैन ।

बीमकको तर्फबाट अधिकार प्राप्त अधिकारीको -

दस्तखत :

नाम थर :

छाप :

दर्जा :

अनुसूची - ४
(दफा २.९ संग सम्बन्धित)
सवारी साधन बीमाको प्रमाणपत्र

प्रमाणपत्र जारी गर्ने बीमकको नाम र ठेगाना :-

प्रमाणपत्र नं.:-

प्रमाणपत्र जारी मिति :-

१. बीमितको नाम
२. ठेगाना
३. टेलिफोन नं.
४. बीमालेख नं.
५. तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमाको सीमा
(क) मानिसको शारीरिक क्षति वापत रु.....
(ख) सम्पत्तिको क्षति वापत रु.....
६. प्रति यात्री बीमाङ्क रु.....
७. चालक तथा अन्य कर्मचारीहरुको प्रति व्यक्ति बीमाङ्क रु.....

सवारी साधनको विवरण					
किसिम	बनौट	दर्ता नं. /मिति	चेसीस नं.	इन्जीन नं.	भारवहनक्षमता/सिट संख्या

बीमालेख बहाल रहने अवधि				
देखि	सम्म	प्रमाणित गर्ने अधिकारीको हस्ताक्षर र मिति	छाप	कैफियत

द्रष्टव्य :

१. यस प्रमाणपत्रमा उल्लेख भएको बीमा सम्बन्धी व्यवस्थाहरु सम्बन्धित बीमालेखमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
२. यो प्रमाणपत्र हराएमा तत्काल नजिकको प्रहरी कार्यालयमा लिखित सूचना दिनु पर्नेछ ।
३. यो प्रमाणपत्र हराएमा वा नासिएमा यथाशिघ्र बीमकबाट प्रतिलिपि दिनु पर्नेछ ।
४. यो प्रमाणपत्र अनिवार्य रूपमा सवारी साधनमा राख्नु पर्नेछ ।

अनुसूची - ५
(दफा २.११ संग सम्बन्धित)

§१. मोटरसाइकल बीमाको प्रस्ताव फाराम :

(तल सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पूर्व निम्नलिखित महत्वपूर्ण सूचना राम्ररी पढि सोहि बमोजिम गर्नुहोस)

महत्वपूर्ण सूचना :

सवारी साधनको बीमाङ्क निर्धारण देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमितले घोषणा गरेको मूल्यलाई सो बीमा अवधिको लागि सवारी साधनको बीमाङ्क मानिनेछ ।

(ख) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्यसूची उपलब्ध गराइरहेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा बीमितले प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने ब्राण्ड र मोडलको सवारी साधनको तथा सोमा जडित पार्टपूजाको वितरक वा उत्पादकले उपलब्ध गराएको मूल्यसूचीबाट देहाय बमोजिम ह्यास कट्टी गरी घोषित मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्यास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	५ प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	२० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	३० प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	५० प्रतिशत

(ग) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्य सूची उपलब्ध गराउन छोडेको वा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढि उमेर पुगेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमित र बीमकको आपसी सहमतिबाट तय गर्नु पर्नेछ ।

§ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

यस प्रस्ताव फारामको महत्वपूर्ण सूचना तथा सबै प्रश्नहरू पढि बुझि सबै उत्तर स्पष्ट लेख्नुपर्छ । उत्तर शब्दमा दिनुपर्छ तसर्थ रेखा, विन्दु वा अरु कुनै किसिमको चिन्ह उत्तरको रूपमा स्वीकार गरिने छैन ।

प्रस्तावकको	पुरा नाम :	प्रस्तावक भन्दा फरक ब्यक्ति मोटरसाइकलको मालिक भएमा निजको	पुरा नाम :
	ठेगाना :		ठेगाना :
	टेलिफोन :		टेलिफोन :
	ई-मेल :		ई-मेल :
	पेशा :		पेशा :

प्रस्तावित मोटरसाइकलको	इन्जिन नं.:	च्यासिस नं. :
	दर्ता नं.:	बनाउने कम्पनी :
	वर्नौट ::	मोडेल :
	बनेको वर्ष :	घन क्षमता (क्यूबिक क्यापासिटी) :
	सरसामान वाहेक मोटरसाइकलको घोषित मूल्य :	दर्ता मिति :
	सरसामानको विवरण सहित घोषित मूल्य :	खरिद मिति :
	जम्मा घोषित मूल्य :	खरिदको समयमा नयाँ वा पुरानो :

१	तपाईं निम्न मध्ये कुन प्रकारको बीमालेख लिन चाहनु हुन्छ ? (क) व्यापक (प्याकेज) (ख) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व (ग) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र आगलागी (घ) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी (ङ) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी तथा आगलागी	
२	के तपाईं मोटरसाइकलको दावीको सम्बन्धमा “स्वेच्छीक अधिक” वहन गर्न चाहनु हुन्छ ? चाहनु हुन्छ भने रकम खुलाउनु होस् । नोट : स्वेच्छीक अधिकको रूपमा रु.५००, रु.१००० वा रु.२००० वहन गर्दा शुरु बीमाशुल्कमा क्रमशः १०%, १५% र २०% छूट पाइनेछ ।	
३	के मोटरसाइकल हाँकन सिकाउने कार्यका लागि प्रयोग गरिन्छ ।	
४	के मोटरसाइकल भाडा अथवा इनामको रूपमा प्रयोग गरिन्छ ? गरिन्छ भने सोको विवरण खुलाउनु होस् ।	
५	सधैं जसो मोटरसाइकल राख्ने स्थानको ठेगाना उल्लेख गर्नुहोस् ।	
६	धेरै जसो मोटरसाइकल खुल्ला स्थान वा ग्यारेज मध्ये कहाँ राखिन्छ ?	
७	के मोटरसाइकल पूर्ण आवधिक मर्मत भएको अवस्थामा रहन्छ ?	
८	के तपाईंको मोटरसाइकल कहिल्यै दुर्घटनामा परेको थियो ? वा प्रस्तावकले वा सो मोटरसाइकल चढ्ने अन्य व्यक्तिले मोटरसाइकल सम्बन्धि कुनै दावी गरेका थिए ? वा उनीहरू माथि कुनै दावी गरिएका थिए ? यदि थिए भने सवारी साधनको क्षति वा तेश्रो व्यक्तिको क्षति वारे अलग अलग विवरण दिनुहोस् ।	
९	के तपाईंले प्रस्तावित मोटरसाइकलको अन्य कुनै बीमा गर्नु भएको छ ? यदि छ भने बीमकको नाम र बीमा समाप्त हुने मिति खुलाउनु होस् ।	
१०	के तपाईं विगतका बीमकहरूबाट दावी रहित (No-Claim Discount) छूट पाउनु हुन्थ्यो ? यदि पाउनु हुन्थ्यो भने कृपया छूट समेत खुल्ने गरी नवीकरण सूचना संलग्न गर्नुहोस् ।	
११	के कुनै कम्पनी वा बीमकद्वारा कहिल्यै (क) तपाईंको प्रस्ताव अस्वीकार गरेको थियो ? (क) (ख) विशेष शर्त राखिएको थियो ? (ख) (ग) तपाईंको मोटरसाइकल बीमालेख रद्द गरिएको वा नवीकरण गर्न अस्वीकार गरिएको थियो ? (ग)	
१२	के प्रस्तावक वा सो मोटरसाइकल चलाउने कुनै व्यक्तिहरूको (यदि कोही छन् भने) सवारी चालक इजाजत पत्र कहिल्यै रद्द गरिएको थियो ?	
१३	के तपाईं हुलदंगा, हटताल, नागरिक उपद्रव, द्वेषपूर्ण कार्य, विध्वंशात्मक कार्य तथा आतंककारी गतिविधि जोखिम समूह बीमा सुरक्षा गर्न चाहनु हुन्छ ?	
१४	बीमा अवधि :..... देखि सम्म	

म/हामी यसद्वारा घोषणा गर्दछु/गर्दछौं कि उपरोक्त विवरण र उत्तरहरू मैले/हामीले राम्ररी बुझेर दिएको हुं/हौं र सबै उत्तर सही छन् तथा प्रत्येक विवरण पूर्ण छ र मैले/हामीले कुनै सूचना जानाजान लुकाएको छैन । माथि उल्लेखित विवरण/उत्तरमा कुनै असत्यता पाइएमा प्रस्तावित बीमा करार पूर्ण रूपमा रद्द हुनेछ भन्ने कुरामा म/हामी सहमत छु/छौं । यो घोषणा र माथि उल्लेखित उत्तर मेरो/हाम्रो र कम्पनी बीचको करारको आधार हुनेछ ।

मिति:

अभिकर्ता :

प्रस्तावकको हस्ताक्षर:

§२. निजी सवारी साधन बीमाको प्रस्ताव फाराम :

(तल सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनु पूर्व निम्नलिखित महत्वपूर्ण सूचना राम्ररी पढि सोहि बमोजिम गर्नुहोस)

महत्वपूर्ण सूचना :

सवारी साधनको बीमाङ्क निर्धारण देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमितले घोषणा गरेको मूल्यलाई सो बीमा अवधिको लागि सवारी साधनको बीमाङ्क मानिनेछ ।
- (ख) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्यसूची उपलब्ध गराइरहेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा बीमितले प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने ब्राण्ड र मोडलको सवारी साधनको तथा सोमा जडित पार्टपूजाको वितरक वा उत्पादकले उपलब्ध गराएको मूल्यसूचीबाट देहाय बमोजिम ह्यास कट्टी गरी घोषित मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्यास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	५ प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	२० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	३० प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	५० प्रतिशत

- (ग) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्य सूची उपलब्ध गराउन छोडेको वा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढि उमेर पुगेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमित र बीमकको आपसी सहमतिबाट तय गर्नु पर्नेछ ।

यस प्रस्ताव फारामको महत्वपूर्ण सूचना तथा सबै प्रश्नहरू पढि बुझि सबै उत्तर स्पष्ट लेख्नुपर्छ । उत्तर शब्दमा दिनुपर्छ तसर्थ रेखा, विन्दु वा अरु कुनै किसिमको चिन्ह उत्तरको रूपमा स्वीकार गरिने छैन

प्रस्तावकको	पुरा नाम :	प्रस्तावक भन्दा फरक ब्यक्ति निजी गाडीको मालिक भएमा निजको	पुरा नाम :
	ठेगाना :		ठेगाना :
	टेलिफोन :		टेलिफोन :
	ई-मेल :		ई-मेल :
	पेशा :		पेशा :
प्रस्तावित निजी गाडीको	इन्जिन नं.:	च्यासिस नं. :	
	दर्ता नं.:	बनाउने कम्पनी :	
	वनोट ::	मोडेल :	
	बनेको वर्ष :	घन क्षमता (क्यूबिक क्यापासिटी) :	
	सरसामान वाहेक निजी गाडीको घोषित मूल्य :	भार वहन क्षमता/चालक सहित सिट क्षमता :	
	सरसामानको विवरण सहित घोषित मूल्य :	दर्ता मिति :	
		खरिद मिति :	
	जम्मा घोषित मूल्य :	खरिदको समयमा नयाँ वा पुरानो :	
१	तपाईं निम्न मध्ये कुन प्रकारको बीमालेख लिन चाहनु हुन्छ ? (क) व्यापक (प्याकेज) (ख) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व (ग) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र आगलागी (घ) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी (ङ) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी तथा आगलागी		
२	के तपाईं प्रस्तावित गाडीको दावीको सम्बन्धमा "स्वेच्छीक अधिक" वहन गर्न चाहनु हुन्छ ? चाहनु हुन्छ भने रकम खुलाउनु होस् । नोट : स्वेच्छीक अधिकको रूपमा रु.१,०००, रु.२,०००, रु.५,००० वा रु.१०,००० वहन गर्दा शुरु बीमाशुल्कमा क्रमशः १०%, १५%, २०% र २५% छुट पाइनेछ ।		
३	के प्रस्तावित गाडीको हाँक्न सिकाउने कार्यका लागि प्रयोग गरिन्छ ।		
४	के प्रस्तावित गाडी भाडा अथवा इनामको रूपमा प्रयोग गरिन्छ ? गरिन्छ भने सोको विवरण खुलाउनु होस् ।		
५	सधैं जसो प्रस्तावित गाडी राख्ने स्थानको ठेगाना उल्लेख गर्नुहोस् ।		
६	धेरै जसो प्रस्तावित गाडी खुल्ला स्थान वा ग्यारेज मध्ये कहाँ राखिन्छ ?		
७	के निजी प्रस्तावित गाडी पूर्ण आवधिक मर्मत भएको अवस्थामा रहन्छ ?		
८	के प्रस्तावक वाहेक अन्य कुनै ब्यक्तिद्वारा प्रस्तावित गाडी नियमित रूपले चलाइन्छ ? यदि चलाइन्छ भने निम्न जानकारीहरू दिनुहोस् :		
	यस्ता ब्यक्तिको नाम र व्यवसाय	उमेर	गाडी हाँकेको अवधि
	के कुनै बीमकले यस्ता ब्यक्तिको सामान्य दरहरू र शर्तहरूमा बीमा गर्न अस्वीकार गरेको छ ।		
९	तपाईंको पूर्ण जानकारी र विश्वास अनुसार के गाडी चलाउने ब्यक्तिको आँखा, कान तथा अन्य शारीरिक असक्षमता छ ? के तपाईंको जानकारीमा गाडी चालकलाई हाँकाई सम्बन्धि कुनै अपराधमा दोषी ठहराइएको छ ?		
१०	के तपाईंले प्रस्तावित गाडीको अन्य कुनै बीमा गर्नु भएको छ ? यदि छ भने बीमकको नाम र बीमा समाप्त हुने मिति खुलाउनु होस् ।		
११	के तपाईं विगतका बीमकहरूबाट दावी रहित (No-Claim Discount) छुट पाउनु हुन्थ्यो ? यदि पाउनु हुन्थ्यो भने कृपया छुट समेत खुल्ने गरी नवीकरण सूचना संलग्न गर्नुहोस् ।		
१२	के कुनै कम्पनी वा बीमकद्वारा कहिल्यै (क) तपाईंको प्रस्ताव अस्वीकार गरेको थियो ? (क) (ख) विशेष शर्त राखिएको थियो ? (ख) (ग) तपाईंको गाडीको बीमालेख रद्द गरिएको वा नवीकरण गर्न अस्वीकार गरिएको थियो ? (ग)		
१३	तपाईंको आफ्नै वा आफैले हाँकेको सम्पूर्ण गाडीमा विगत तीन वर्षमा भएको दुर्घटना र हानिको विवरण दिनुहोस् ।		
१४	के प्रस्तावक वा सो गाडी चलाउने कुनै ब्यक्तिहरूको (यदि कोही छन् भने) सवारी चालक इजाजत पत्र कहिल्यै रद्द गरिएको थियो ?		
१५	के तपाईं हुलदंगा, हट्टाल, नागरिक उपद्रव, द्वेषपूर्ण कार्य, विध्वंशात्मक कार्य तथा आतंककारी गतिविधि जोखिम समूह बीमा सुरक्षा गर्न चाहनु हुन्छ ?		
१६	के तपाईं निम्नलिखित ब्यक्तिहरूको दुर्घटना बीमा गराउन चाहनु हुन्छ ? यदि चाहनु हुन्छ भने बीमाङ्क उल्लेख गर्नुहोस् । (क) तलवी चालक (ख) बीमित तथा अन्य यात्रीहरू (संख्या खोल्नुहोस्)		
१६ (क)	के तपाईं सवारी साधन दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएमा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म ल्याउन लाग्ने खर्चको बीमा गराउन चाहनु हुन्छ ? नोट : (१) यो बीमा गराएमा सवारी साधन दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएमा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने आवश्यक तथा वास्तविक खर्च बीमकले ब्यहोर्ने छ तर सो बापत बीमकले भुक्तानी गर्ने रकम सवारी साधन (जडित पार्टपूजा सहित) को घोषित मूल्यको ५% वा एक लाख रुपैयाँ मध्ये जुन घटि हुन्छ सो भन्दा बढि हुने छैन । (२) यो बीमा गराउन प्रति सवारी साधन रु. २००/- थप बीमाशुल्क लाग्ने छ ।		
१७	बीमा अवधि : देखि सम्म		

म/हामी यसद्वारा घोषणा गर्दछु/गर्दछौं कि उपरोक्त विवरण र उत्तरहरु मैले/हामीले राम्ररी बुझेर दिएको हुं/हौं र सबै उत्तर सही छन तथा प्रत्येक विवरण पूर्ण छ र मैले/हामीले कुनै सूचना जानाजान लुकाएको छैन। माथि उल्लेखित विवरण/उत्तरमा कुनै असत्यता पाइएमा प्रस्तावित बीमा करार पूर्ण रुपमा रद्द हुनेछ भन्ने कुरामा म/हामी सहमत छु/छौं। यो घोषणा र माथि उल्लेखित उत्तर मेरो/हाम्रो र कम्पनी बीचको करारको आधार हुनेछ।

मिति :

अभिकर्ता :

प्रस्तावकको हस्ताक्षर :

\$ ३. व्यावसायिक सवारी साधन बीमाको प्रस्ताव फाराम :

(तल सोधिएका प्रश्नहरुको उत्तर दिनु पूर्व निम्नलिखित महत्वपूर्ण सूचना राम्ररी पढि सोहि बमोजिम गर्नुहोस)

महत्वपूर्ण सूचना :

सवारी साधनको बीमाङ्क निर्धारण देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमितले घोषणा गरेको मूल्यलाई सो बीमा अवधिको लागि सवारी साधनको बीमाङ्क मानिनेछ।
- (ख) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्यसूची उपलब्ध गराइरहेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा बीमितले प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा हुने ब्राण्ड र मोडलको सवारी साधनको तथा सोमा जडित पार्टपूजाको वितरक वा उत्पादकले उपलब्ध गराएको मूल्यसूचीबाट देहाय बमोजिम ह्रास कट्टी गरी घोषित मूल्य कायम गर्नु पर्नेछ

नेपालमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर	ह्रास कट्टीको दर
६ महिना भन्दा कम	५ प्रतिशत
६ महिना देखि १ वर्ष भन्दा कम	१५ प्रतिशत
१ वर्ष देखि २ वर्ष भन्दा कम	२० प्रतिशत
२ वर्ष देखि ३ वर्ष भन्दा कम	३० प्रतिशत
३ वर्ष देखि ४ वर्ष भन्दा कम	४० प्रतिशत
४ वर्ष देखि ५ वर्ष भन्दा कम	५० प्रतिशत

- (ग) सवारी साधनको वितरक वा उत्पादकले मूल्य सूची उपलब्ध गराउन छोडेको वा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा पाँच वर्ष वा सो भन्दा बढि उमेर पुगेको सवारी साधनको खण्ड (क) बमोजिमको घोषित मूल्य निर्धारण गर्दा प्रत्येक बीमा अवधिको शुरुमा बीमित र बीमकको आपसी सहमतिबाट तय गर्नु पर्नेछ।

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

यस प्रस्ताव फारामको महत्वपूर्ण सूचना तथा सबै प्रश्नहरू पढि बुझि सबै उत्तर स्पष्ट लेख्नुपर्छ । उत्तर शब्दमा दिनुपर्छ तसर्थ रेखा, विन्दु वा अरु कुनै किसिमको चिन्ह उत्तरको रूपमा स्वीकार गरिने छैन ।

प्रस्तावकको	पुरा नाम :	प्रस्तावक भन्दा फरक ब्यक्ति सवारी साधनको मालिक भएमा निजको	पुरा नाम :
	ठेगाना :		ठेगाना :
	टेलिफोन :		टेलिफोन :
	ई-मेल :		ई-मेल :
	पेशा :		पेशा :

प्रस्तावित सवारी साधनको	इन्जिन नं.:	च्यासिस नं. :
	दर्ता नं.:	बनाउने कम्पनी :
	वनौट ::	मोडेल :
	बनेको वर्ष :	घन क्षमता (क्यूबिक क्यापासिटी) :
	सरसामान वाहेक सवारी साधनको घोषित मूल्य :	भार वहन क्षमता/चालक सहित सिट क्षमता :
	सरसामानको विवरण सहित घोषित मूल्य :	दर्ता मिति :
	जम्मा घोषित मूल्य :	खरिद मिति :
		खरिदको समयमा नयाँ वा पुरानो :

१	तपाईं निम्न मध्ये कुन प्रकारको बीमालेख लिन चाहनु हुन्छ ? (क) व्यापक (प्याकेज) (ख) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व (ग) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र आगलागी (घ) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी (ङ) तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व र चोरी तथा आगलागी	
२	के तपाईं प्रस्तावित गाडीको दावीको सम्बन्धमा “स्वेच्छीक अधिक” वहन गर्न चाहनु हुन्छ ? चाहनु हुन्छ भने रकम खुलाउनु होस् । नोट : स्वेच्छीक अधिकको रूपमा रु.१,०००, रु.२,०००, रु.५,००० वा रु.१०,००० वहन गर्दा शुरु बीमाशुल्कमा क्रमशः १०%, १५%, २०% र २५% छुट पाइनेछ ।	
३	निम्नलिखित कुन उद्देश्यको लागि सवारी साधन प्रयोग गरिन्छ ? (क) भाडा वा इनामको लागि यात्री तथा तिनीहरूको सामान ढुवानी गर्न (ट्याक्सी वा बस) (ख) प्रस्तावकको आफ्नै मालसामान ढुवानी गर्न (निजी ढुवानी) (ग) भाडा वा इनामका लागि अन्य व्यक्तिको मालसामान ढुवानी गर्न (सार्वजनिक ढुवानी) (घ) अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्)	(क) (ख) (ग) (घ)
४	के गाडीमा पछाडि दोब्बर पागा र दोब्बर स्प्रिग जडान गरिएको छ ?	
५	गाडी प्रयोग गरिने मुख्य भौगोलिक क्षेत्र कुन हो ?	
६	सधैँ जसो प्रस्तावित गाडी राख्ने स्थानको ठेगाना उल्लेख गर्नुहोस् ।	
७	धेरै जसो प्रस्तावित गाडी खुल्ला स्थान वा ग्यारेज मध्ये कहाँ राखिन्छ ?	
८	के प्रस्तावित गाडी पूर्ण आवधिक मर्मत भएको अवस्थामा रहन्छ ?	
९	के तपाईंले प्रस्तावित गाडीको अन्य कुनै बीमा गर्नु भएको छ ? यदि छ भने बीमकको नाम र बीमा समाप्त हुने मिति खुलाउनु होस् ।	
१०	के तपाईं विगतका बीमकहरूबाट दावी रहित (No-Claim Discount) छुट पाउनु हुन्थ्यो ? यदि पाउनु हुन्थ्यो भने कृपया छुट समेत खुल्ने गरी नवीकरण सूचना संलग्न गर्नुहोस् ।	
११	के कुनै कम्पनी वा बीमकद्वारा कहिल्यै (क) तपाईंको प्रस्ताव अस्वीकार गरेको थियो ? (ख) विशेष शर्त राखिएको थियो ? (ग) तपाईंको गाडीको बीमालेख रद्द गरिएको वा नवीकरण गर्न अस्वीकार गरिएको थियो ?	(क) (ख) (ग)
१२	तपाईंको आफ्नै वा आफैले हाँकेको सम्पूर्ण गाडीमा विगत तीन वर्षमा भएको दुर्घटना र हानिको विवरण दिनुहोस् ।	
१३	के तपाईं हुलदंगा, हट्टाल, नागरिक उपद्रव, द्वेषपूर्ण कार्य, विध्वंशात्मक कार्य तथा आतंककारी गतिविधि जोखिम समूह बीमा सुरक्षा गर्न चाहनु हुन्छ ?	
१४	के तपाईं निम्नलिखित व्यक्तिहरूको दुर्घटना बीमा गराउन चाहनु हुन्छ ? यदि चाहनु हुन्छ भने बीमा उल्लेख गर्नुहोस् । (क) तलवी चालक (ख) परिचालक (ग) हेल्पर (घ) अन्य कर्मचारी (संख्या तथा विवरण खोल्नुहोस्)	
१५	दुर्घटना बीमा गर्नु पर्ने यात्रीहरूको संख्या उल्लेख गर्नुहोस् । (त्यस्तो संख्या अनुमती प्राप्त सिट संख्या अनुरूप हुनु पर्नेछ)	
१५ (क)	के तपाईं सवारी साधन दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएमा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म ल्याउन लाग्ने खर्चको बीमा गराउन चाहनु हुन्छ ? नोट : १(क) यो बीमा गराएमा सवारी साधन (कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेण्ट भेहिकल वाहेक) दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएमा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने आवश्यक तथा वास्तविक खर्च बीमकले व्यहोर्ने छ तर सो वापत बीमकले भुक्तानी गर्ने रकम सवारी साधन (जडित पार्टपूर्जा सहित) को घोषित मूल्यको ५% वा एक लाख	(.....) (चाहन्छु/ चाहन्न)

	<p>रुपैयाँ मध्ये जुन घटि हुन्छ सो भन्दा बढि हुने छैन ।</p> <p>(ख) यो बीमा गराएमा कन्स्ट्रक्सन इन्स्युरमेण्ट भेहिकल दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएमा सो सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने आवश्यक तथा वास्तविक खर्च बीमकले ब्यहोर्ने छ तर सो वापत बीमकले भुक्तानी गर्ने रकम सवारी साधन (जडित पार्टपूजा सहित) को घोषित मूल्यको ५% वा दुई लाख पचास हजार रुपैयाँ मध्ये जुन घटि हुन्छ सो भन्दा बढि हुने छैन ।</p> <p>२(क) कन्स्ट्रक्सन इन्स्युरमेण्ट भेहिकल बाहेकका सवारी साधनको लागि यो बीमा गराउन प्रति सवारी साधन रु.५०० थप लाग्नेछ ।</p> <p>(ख) कन्स्ट्रक्सन इन्स्युरमेण्ट भेहिकल को लागि यो बीमा गराउन प्रति सवारी साधन रु.१,००० थप लाग्नेछ ।</p>	
१६	बीमा अवधि :..... देखि सम्म	

म/हामी यसद्वारा घोषणा गर्दछु/गर्दछौं कि उपरोक्त विवरण र उत्तरहरु मैले/हामीले राम्ररी बुझेर दिएको हुँ/हौं र सबै उत्तर सही छन् तथा प्रत्येक विवरण पूर्ण छ र मैले/हामीले कुनै सूचना जानाजान लुकाएको छैन । माथि उल्लेखित विवरण/उत्तरमा कुनै असत्यता पाइएमा प्रस्तावित बीमा करार पूर्ण रुपमा रद्द हुनेछ भन्ने कुरामा म/हामी सहमत छु/छौं । यो घोषणा र माथि उल्लेखित उत्तर मेरो/हाम्रो र कम्पनी बीचको करारको आधार हुनेछ ।

मिति :

अभिकर्ता :

प्रस्तावकको हस्ताक्षर :

अनुसूची - ६
(दफा ३.३ संग सम्बन्धित)
बीमाशुल्क गणना तालिका

#१. मोटरसाइकल (सरकारी वाहेक) को बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	<u>सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा तथा दुर्घटना बीमा बापत:</u>	
	सि.सि.तथा घोषित मूल्य (सरसामान सहित) अनुसार बीमा शुल्क (घोषित मूल्यको १.५०%)	रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ख" को प्रतिशत	रु.
		रु. "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
		रु. "घ"
	प्रत्यक्ष बीमा वापत छूट: "घ" को १० प्रतिशत	रु.
	जम्मा रु.	
आ)	<u>तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा बापत:</u>	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "ड"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ड" को प्रतिशत	रु.
		जम्मा रु.
इ)	<u>जोखिम समूह थप गरे वापत :</u>	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.१५%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.१५%)	रु.
		जम्मा रु.

प्रथम संशोधनबाट थप गरिएको

#^{\$}क. मोटरसाइकल (सरकारी) को बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा तथा दुर्घटना बीमा बापत:	
	सि.सि.तथा घोषित मूल्य (सरसामान सहित) अनुसार बीमा शुल्क (घोषित मूल्यको ०.५०%)	रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए बापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... बापत छूट : "ख" को प्रतिशत	रु.
		रु "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे बापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
	जम्मा	रु.
आ)	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा बापत:	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "घ"
 वर्षसम्म दावी नगरे बापत छूट: "घ" को प्रतिशत	रु.
	जम्मा	रु.
इ)	जोखिम समूह थप गरे बापत :	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.०८%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.०८%)	रु.
	जम्मा	रु.

प्रथम संशोधनबाट थप गरिएको

^{\$} दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

#§ २. निजी सवारी साधन (सरकारी वाहेक) को बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा वापत:	
	सि.सि.अनुसार घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्मको बीमाशुल्क (घोषित मूल्यको....%)	रु.
	बाँकी घोषित मूल्यको बीमा शुल्क (बाँकी घोषित मूल्यको २.००%)	रु.
	ट्रेलर (मालसामान ओसार्ने) वापतको बीमाशुल्क (ट्रेलरको घोषित मूल्यको १.२५%-रु.२००)	रु.
	सि.सि. अनुसार बीमाशुल्कमा छूट	रु.
		रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	निजी प्रयोजनको लागि भाडामा दिए वापत थप : "ख" को १०%	रु.
		रु. "ग"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ग" को प्रतिशत	
		रु. "घ"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "घ" को प्रतिशत	रु.
		रु. "ङ"
	दुर्घटना भएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्चको बीमा वापतको बीमाशुल्क (रु.२००)	रु.
		रु. "च"
	प्रत्यक्ष बीमा वापत छूट: "च" को १० प्रतिशत	
		रु. जम्मा
आ)	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा वापत:	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "छ"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "छ" को प्रतिशत	रु.
		रु. जम्मा
इ)	तलबी चालकको दुर्घटना बीमा वापत :	
	तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @२.२५ प्रतिहजार)	रु.
ई)	बीमित तथा यात्रीको दुर्घटना बीमा वापत :	
	प्रति व्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.१.२५ प्रतिहजार	रु.
उ)	जोखिम समूह थप गरे वापत :	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष -रिसइवी पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.१५%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.१५%)	रु.
	(ग) तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
	(घ) बीमित तथा यात्री (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु... को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
		रु. जम्मा

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

\$ २क. निजी सवारी साधन (सरकारी) को बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा वापत:	
	सि.सि.अनुसार घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्मको बीमाशुल्क (घोषित मूल्यको....%)	रु.
	बाँकी घोषित मूल्यको बीमा शुल्क (बाँकी घोषित मूल्यको ०.८८%)	रु.
	ट्रेलर (मालसामान ओसार्ने) वापतको बीमाशुल्क (ट्रेलरको घोषित मूल्यको ०.३८%-रु.१००)	रु.
	सि.सि. अनुसार बीमाशुल्कमा छूट	रु.
		रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ख" को प्रतिशत	
		रु. "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
		रु. "घ"
	जम्मा	रु.
	दुर्घटना भएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्चको बीमा वापतको बीमाशुल्क (रु.२००)	रु.
		रु.
	जम्मा	रु.
आ)	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा वापत:	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "ड"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ड" को प्रतिशत	रु.
इ)	तलवी चालकको दुर्घटना बीमा वापत :	
	तलवी चालक (बीमाङ्क रु.को @ ०.९५ प्रतिहजार)	रु.
ई)	बीमित तथा यात्रीको दुर्घटना बीमा वापत :	
	प्रति व्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @ रु०.५० प्रतिहजार	रु.
उ)	जोखिम समूह थप गरे वापत :	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष -रिसइवी) पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.०८%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.०८%)	रु.
	(ग) तलवी चालक (बीमाङ्क रु.को @ रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
	(घ) बीमित तथा यात्री (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु... को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
		रु.
	जम्मा	रु.

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

#§ ३. व्यावसायिक (मालबाहक) सवारी साधन (सरकारी वाहेक) को बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा बापत:	
	घोषित मूल्य (सरसामान सहित) अनुसार शुरु बीमा शुल्क (घोषित मूल्यको १.२५%)	रु.
	भारवहन क्षमता अनुसार शुरु बीमाशुल्कमा थप	रु.
	भारवहन क्षमता अनुसार शुरु बीमाशुल्कमा छूट	रु.
	ट्रेलर वापतको बीमाशुल्क (ट्रेलरको घोषित मूल्यको १.२५%-रु.२००)	रु.
		रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ख" को प्रतिशत	रु.
		रु. "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
		रु. "घ"
	निजी प्रयोजनमा प्रयोग गरे वापत छूट : "घ" को २५ प्रतिशत	रु.
		रु. "ङ"
	दुर्घटना भएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्चको बीमा वापतको बीमाशुल्क	रु.
		रु. "च"
	प्रत्यक्ष बीमा वापत छूट: "च" को १० प्रतिशत	रु.
		रु. जम्मा
आ)	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा बापत:	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "छ"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "छ" को प्रतिशत	रु.
		रु. जम्मा
इ)	तलबी चालकको दुर्घटना बीमा वापत :	
	तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @२.२५ प्रतिहजार)	रु.
ई)	परिचालक तथा अन्य कर्मचारी (तलबी चालक बाहेक) को दुर्घटना बीमा वापत	
	प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.२.०० प्रतिहजार)	रु.
उ)	यात्रीको दुर्घटना बीमा वापत :	
	प्रति यात्री बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.१.५० प्रतिहजार	रु.
ऊ)	जोखिम समूह थप गरे वापत :	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र ट्रेष -रिसइवी पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.१५%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.२५%)	रु.
	(ग) तलबी चालक -बीमाङ्क रु.को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
	(घ) परिचालक तथा अन्य कर्मचारी (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
	(ङ) यात्री (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु... को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
		रु. जम्मा
द्रष्टव्य- एग्रिकल्चर तथा फरेष्ट्री भेहिकल र कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेन्ट भेहिकलको बीमाशुल्क गणना गर्नका लागि यो तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।		

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

\$ **इक. व्यावसायिक (मालबाहक) सवारी साधन (सरकारी) को बीमाशुल्क गणना तालिका :**

अ)	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा बापत:	
	घोषित मूल्य (सरसामान सहित) अनुसार शुरु बीमा शुल्क (घोषित मूल्यको ०.३८%)	रु.
	भारवहन क्षमता अनुसार शुरु बीमाशुल्कमा थप	रु.
	भारवहन क्षमता अनुसार शुरु बीमाशुल्कमा छूट	रु.
	ट्रेलर वापतको बीमाशुल्क (ट्रेलरको घोषित मूल्यको ०.३८%-रु.१००)	रु.
		रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ख" को प्रतिशत	रु.
		रु. "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
		रु.
	दुर्घटना भएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्चको बीमा वापतको बीमाशुल्क	रु.
		रु. जम्मा "घ"
आ)	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा बापत:	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "ड"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ड" को प्रतिशत	रु.
		रु. जम्मा
इ)	तलबी चालकको दुर्घटना बीमा वापत :	
	तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @ ०.९५ प्रतिहजार)	रु.
ई)	परिचालक तथा सवारी साधन सम्बन्धी अन्य कर्मचारीको दुर्घटना बीमा वापत	
	प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.०.६५ प्रतिहजार)	रु.
उ)	यात्रीको दुर्घटना बीमा वापत :	
	प्रति यात्री बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.०.६३ प्रतिहजार	रु.
ऊ)	जोखिम समूह थप गरे वापत :	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष -रिसइवी पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.०८%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.१३%)	रु.
	(ग) तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
	(घ) परिचालक तथा सवारी साधन सम्बन्धी अन्य कर्मचारी (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
	(ड) यात्री (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु... को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
		रु. जम्मा
द्रष्टव्य- एगिकल्चर तथा फरेष्ट्री भेहिकल र कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेन्ट भेहिकलको बीमाशुल्क गणना गर्नका लागि यो तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।		

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

#§ ४. व्यावसायिक (यात्री बाहक) सवारी साधन (सरकारी वाहेक) को बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा बापत:	
	घोषित मूल्य (सरसामान सहित) अनुसार शुरु बीमा शुल्क (घोषित मूल्यको १.२५%)	रु.
	सिट क्षमता अनुसार शुरु बीमाशुल्कमा छूट	रु.
	ट्रेलर वापतको बीमाशुल्क (ट्रेलरको घोषित मूल्यको १.२५%-रु.२००)	रु.
		रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ख" को प्रतिशत	
		रु. "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
		रु. "घ"
	निजी प्रयोजनमा प्रयोग गरे वापत छूट : "घ" को २५ प्रतिशत	रु.
		रु. "ङ"
	दुर्घटना भएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्चको बीमा वापतको बीमाशुल्क	रु.
		रु. "च"
	प्रत्यक्ष बीमा वापत छूट: "च" को १० प्रतिशत	रु.
		रु. जम्मा
आ)	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा बापत:	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "छ"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "छ" को प्रतिशत	रु.
		रु. जम्मा
इ)	तलबी चालकको दुर्घटना बीमा वापत :	
	तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @२.२५ प्रतिहजार)	रु.
ई)	परिचालक तथा अन्य कर्मचारी (तलबी चालक बाहेक) को दुर्घटना बीमा वापत	
	प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.२.०० प्रतिहजार)	रु.
उ)	यात्रीको दुर्घटना बीमा वापत :	
	प्रति यात्री बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.१.५० प्रतिहजार	रु.
ऊ)	जोखिम समूह थप गरे वापत :	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष -रिसइवी पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.१५%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.२५%)	रु.
	(ग) तलबी चालक -बीमाङ्क रु.को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
	(घ) परिचालक तथा अन्य कर्मचारी (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
	(ङ) यात्री (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु... को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
		रु. जम्मा
द्रष्टव्य:- भाडामा प्रयोग गरिने टेम्पो तथा अन्य यात्री बाहक (ट्याक्सी बाहेक) सवारी साधनको बीमाशुल्क गणना गर्नका लागि यो तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।		

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

#\$ ४क. व्यावसायिक (यात्री वाहक) सवारी साधन (सरकारी) को बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	<u>सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी बिरुद्धको बीमा बापत:</u>	
	घोषित मूल्य (सरसामान सहित) अनुसार शुरु बीमा शुल्क (घोषित मूल्यको ०.३८%)	रु.
	सिट क्षमता अनुसार शुरु बीमाशुल्कमा छूट	रु.
	ट्रेलर वापतको बीमाशुल्क (ट्रेलरको घोषित मूल्यको ०.३८%-रु.१००)	रु.
		रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ख" को प्रतिशत	
		रु. "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
		रु.
	दुर्घटना भएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्चको बीमा वापतको बीमाशुल्क	रु.
	जम्मा	रु.
आ)	<u>तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा बापत:</u>	
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "घ"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "घ" को प्रतिशत	रु.
	जम्मा	रु.
इ)	<u>तलबी चालकको दुर्घटना बीमा वापत :</u>	
	तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @०.९५ प्रतिहजार)	रु.
ई)	<u>परिचालक तथा सवारी साधन सम्बन्धी अन्य कर्मचारीको दुर्घटना बीमा वापत</u>	
	प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.०.८५ प्रतिहजार)	रु.
उ)	<u>यात्रीको दुर्घटना बीमा वापत :</u>	
	प्रति यात्री बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.०.६३ प्रतिहजार	रु.
ऊ)	<u>जोखिम समूह थप गरे वापत :</u>	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष -रिसइवी पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.०८%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.१३%)	रु.
	(ग) तलबी चालक (बीमाङ्क रु.को @रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
	(घ) <u>परिचालक तथा सवारी साधन सम्बन्धी अन्य कर्मचारी</u> (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
	(ङ) यात्री (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु... को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.२५ प्रतिहजार)	रु.
	जम्मा	रु.
द्रष्टव्य:- भाडामा प्रयोग गरिने टेम्पो तथा अन्य यात्री वाहक (ट्याक्सी वाहेक) सवारी साधनको बीमाशुल्क गणना गर्नका लागि यो तालिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।		

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

§५. ट्याक्सीको बीमाशुल्क गणना तालिका :

अ)	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा बापत:	
	घोषित मूल्य (सरसामान सहित) अनुसार शुरु बीमा शुल्क (घोषित मूल्यको २.००%)	रु.
	सि.सि. अनुसार शुरु बीमाशुल्कमा थप	रु.
		रु. "क"
	सवारी साधन ... वर्ष पुरानो भए वापत थप बीमाशुल्क : "क" को %	रु.
		रु. "ख"
	बीमित स्वयंले व्यहोर्ने स्वेच्छीक अधिक रु.... वापत छूट : "ख" को प्रतिशत	
		रु. "ग"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "ग" को प्रतिशत	रु.
		रु.
	दुर्घटना भएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्चको बीमा वापतको बीमाशुल्क (रु ५००)	रु.
		जम्मा रु. "घ"
	प्रत्यक्ष बीमा वापत छूट: "घ" को १० प्रतिशत	रु.
		जम्मा रु.
आ)	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा बापत:	रु.
	सि. सि. अनुसारको बीमाशुल्क	रु. "डु"
 वर्षसम्म दावी नगरे वापत छूट: "डु" को प्रतिशत	रु.
		जम्मा रु.
इ)	तलबी चालकको दुर्घटना बीमा वापत :	
	तलवी चालक -बीमाङ्क रु.को @२.२५ प्रतिहजार)	रु.
ई)	यात्रीको दुर्घटना बीमा वापत :	
	प्रति यात्री बीमाङ्क रु...को दरले जम्मा बीमाङ्क.....को @रु.१.५० प्रतिहजार	रु.
उ)	जोखिम समूह थप गरे वापत :	
	(क) हुलदङ्गा, हडताल र द्वेष (रिसइवी) पूर्ण कार्य (घोषित मूल्यको ०.१५%)	रु.
	(ख) आतंककारी तथा विध्वंसात्मक कार्य (घोषित मूल्यको ०.२५%)	रु.
	(ग) तलवी चालक (बीमाङ्क रु.को @.रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
	(घ) यात्री (प्रतिव्यक्ति बीमाङ्क रु... को दरले जम्मा बीमाङ्क..... को @रु.०.५० प्रतिहजार)	रु.
		जम्मा रु.

§ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची -७
(दफा ४.१ संग सम्बन्धित)

#१. मोटरसाइकल (सरकारी बाहेक) को बीमाशुल्क दर

सि.सि.	मोटरसाइकलको क्षति/हानि-नोक्सानी तथा ब्यक्तिगत दुर्घटना बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
१५० भन्दा कम	घोषित मूल्यको १.५ प्रतिशत	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. १,०००।-
१५० देखि २५० सम्म	घोषित मूल्यको १.५ प्रतिशत	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. १,२००।-
२५० भन्दा बढि	घोषित मूल्यको १.५ प्रतिशत	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. १,४००।-

द्रष्टव्य : मोटरसाइकलको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमाको न्यूनतम बीमाशुल्क रु.१,०००।- हुनेछ ।

२. मोटरसाइकल (सरकारी) को बीमाशुल्क दर

सि.सि.	मोटरसाइकलको क्षति/हानि-नोक्सानी तथा ब्यक्तिगत दुर्घटना बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
१५० सम्म	घोषित मूल्यको ०.५० प्रतिशत	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. ३७५।-
१५० भन्दा बढि	घोषित मूल्यको ०.५० प्रतिशत	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. ५००।-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची - ८
(दफा ४.२ संग सम्बन्धित)

#१. निजी सवारी साधन (सरकारी बाहेक) को बीमाशुल्क दर

सि.सि.	निजी सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा		तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर		
	दश वर्ष सम्म (क)	१० वर्ष भन्दा बढि (ख)	
१००० भन्दा कम	घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्म घोषित मूल्यको १.६० प्रतिशत + बाँकी घोषित मूल्यको २.०० प्रतिशत - रु. ३,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु ३,०००।-
१००० देखि १६०० सम्म	घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्म घोषित मूल्यको १.६५ प्रतिशत + बाँकी घोषित मूल्यको २.०० प्रतिशत - रु. ४,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु ४,०००।-
१६०० भन्दा बढि	घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्म घोषित मूल्यको १.७० प्रतिशत + बाँकी घोषित मूल्यको २.०० प्रतिशत - रु. ६,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु ६,०००।-

द्रष्टव्य : कुनै व्यक्ति वा संस्थाको निजी सवारी साधन अर्को व्यक्ति वा संस्थाको निजी प्रयोगको लागि भाडा (प्राइभेट हायर) मा दिइएको भएमा उल्लिखित बीमाशुल्कदरमा १०% थप गरि दर कायम गर्नु पर्नेछ ।

प्रथम संशोधनबाट थप गरिएको

\$ २. निजी सवारी साधन (सरकारी) को बीमाशुल्क दर

सि.सि.	निजी सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर		तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दश वर्ष सम्म (क)	१० वर्ष भन्दा बढि (ख)	
	१००० भन्दा कम	घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्म घोषित मूल्यको ०.६३ प्रतिशत + बाँकी घोषित मूल्यको ०.८८ प्रतिशत - रु.१,०००।-	
१००० देखि १६०० सम्म	घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्म घोषित मूल्यको ०.६८ प्रतिशत + बाँकी घोषित मूल्यको ०.८८ प्रतिशत - रु.१५,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु.१५,०००।-
१६०० भन्दा बढि	घोषित मूल्य मध्ये पहिलो बीस लाखसम्म घोषित मूल्यको ०.७३ प्रतिशत + बाँकी घोषित मूल्यको ०.८८ प्रतिशत - रु. २७५०।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु २७५०।-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची - ९

(दफा ४.३ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

#१. व्यावसायिक माल बाहक (सरकारी बाहेक) सवारी साधन (प्रज्वलनशिल पदार्थ ओसार पसार गर्ने बाहेक) को बीमाशुल्क दर

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मूल्यको १.२५ प्रतिशत - रु.१,५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ६,५००।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.५०० + घोषित मूल्यको १.२५ प्रतिशत- रु. ३,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु.१०,०००।-

द्रष्टव्य : निजी प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने सवारी साधन तथा दमकलको ब्यापक बीमा गर्दा शुरु बीमाशुल्कको २५ प्रतिशत छुट हुनेछ ।

##२. व्यावसायिक माल बाहक (सरकारी) सवारी साधन (प्रज्वलनशिल पदार्थ ओसार पसार गर्ने बाहेक) को बीमाशुल्क दर

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मूल्यको ०.३८ प्रतिशत - रु.७५०।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. २७५०।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.२५० + घोषित मूल्यको ०.३८ प्रतिशत- रु. १५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ४२५०।-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची -१०

(दफा ४.३ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

#१. प्रज्वलनशिल पदार्थ ओसार पसार गर्ने टेंकर (सरकारी बाहेक) को बीमाशुल्क दर

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत- रु. ३,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ६,७५०।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.५०० + घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत- रु. २,५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु.१०,५००।-

द्रष्टव्य : निजी प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने सवारी साधन तथा दमकलको व्यापक बीमा गर्दा शुरु बीमाशुल्कको २५ प्रतिशत छुट हुनेछ ।

#\$ २. प्रज्वलनशिल पदार्थ ओसार पसार गर्ने टेंकर (सरकारी) को बीमाशुल्क दर

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत- रु. १५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. २८५०।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.२५० + घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत- रु. १२५०।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु.४५००।-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची - ११
(दफा ४.३ को उपदफा (३) संग सम्बन्धित)

#१.ट्रेलर (सरकारी बाहेक) को बीमाशुल्क दर

विवरण	सवारी साधनको क्षति/हानि- नोक्सानी विरुद्धको बीमा	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
ट्रेलर	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत- रु.२००१-	रु.१,०००१-

द्रष्टव्य : (१) यस सम्बन्धमा तल उल्लेख गरे बमोजिम अनिवार्य अधिक लागू हुनेछ :-
(क) निजी सामान बोक्ने सवारी साधनसंग जोडिएको ट्रेलरको हकमा रु. ५००१-,
(ख) सार्वजनिक भाडाको सवारी साधनसंग जोडिएको ट्रेलरको हकमा रु.१,०००१-,
(ग) ट्यांकरसंग जोडिएको ट्रेलरको हकमा रु. ५,०००१-

#\$२.ट्रेलर (सरकारी) को बीमाशुल्क दर

विवरण	सवारी साधनको क्षति/हानि- नोक्सानी विरुद्धको बीमा	तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
ट्रेलर	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत- रु.१००१-	रु.५००१-

द्रष्टव्य : (१) यस सम्बन्धमा तल उल्लेख गरे बमोजिम अनिवार्य अधिक लागू हुनेछ :-
(क) निजी सवारी साधनसंग जोडिएको ट्रेलरको हकमा रु. ५००१-,
(ख) व्यावसायिक सवारी साधनसंग जोडिएको ट्रेलरको हकमा रु.१,०००१-,
(ग) ट्यांकरसंग जोडिएको ट्रेलरको हकमा रु. ५,०००१-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची - १२

(दफा ४.३ को उपदफा (४) संग सम्बन्धित)

#१. यात्री ओसार्ने व्यावसायिक सवारी साधन (सरकारी वाहेक) को बीमाशुल्क दर

सिट क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
१४ सम्म	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत- रु.२,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ६,५००।-
१५ देखि १८ सम्म	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत- रु.२,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ७,५००।-
१९ देखि ३५ सम्म	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत - रु. २,५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ९,०००।-
३५ भन्दा बढि	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत - रु. २,५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु.१०,०००।-

द्रष्टव्य : १. कार्यालय, पर्यटन र निजी प्रयोजनमा मात्र प्रयोग हुने सवारी साधनको तथा एम्बुलेन्स र शववाहनको व्यापक बीमा गर्दा शुरु बीमाशुल्कको २५ प्रतिशत छूट हुनेछ ।

२. भाडामा चल्ने यात्रीबसको लागि यात्री, सवारी चालक, परिचालक (कन्डक्टर) समेतको जोखिम सुरक्षा सहित सवारी साधन बीमा गर्नु पर्नेछ । इन्जिन र च्यासिस मात्र भएको नयाँ सवारी साधनको हकमा त्यस्तो सवारी साधनको "बडी" बनिसकेपछि सम्बन्धित यात्री तथा दुर्घटना बीमा थप गर्न सकिने छ । अन्यको लागि स्वेच्छीक हुनेछ ।

#\$२. यात्री ओसार्ने व्यावसायिक सवारी साधन (सरकारी) को बीमाशुल्क दर

सिट क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
२० सम्म	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत- रु.१०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. २७५०।-
२० भन्दा बढि	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत- रु.१०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ४२५०।-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची - १३
(दफा ४.३ को उपदफा (५) संग सम्बन्धित)

ट्याक्सीको बीमाशुल्क दर

सि.सि.	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा		तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर		
	दश वर्ष सम्म (क)	१० वर्ष भन्दा बढि	
१००० भन्दा कम	रु.१,०००/- + घोषित मुल्यको २.०० प्रतिशत	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु. ३,५००/-
१००० देखि १६०० सम्म	रु.१,०००/- + घोषित मुल्यको २.०० प्रतिशत	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु. ४,५००/-
१६०० भन्दा बढि	रु.५००/- + घोषित मुल्यको २.०० प्रतिशत	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	रु. ६,५००/-

अनुसूची १४

(दफा ४.३ को उपदफा (६) संग सम्बन्धित)

#१.भाडामा प्रयोग गरिने टेम्पो (सरकारी वाहेक) को बीमाशुल्क दर

सि.सि.	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३५० सम्म	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. २,०००/-
३५० भन्दा बढि	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ३,०००/-

द्रष्टव्य : कार्यालय, पर्यटन र निजी प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने सवारी साधनको ब्यापक बीमा गर्दा शुरु बीमाशुल्कको २५ प्रतिशत छुट हुनेछ ।

२.टेम्पो (सरकारी) को बीमाशुल्क दर

सि.सि.	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३५० सम्म	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ७५०/-
३५० भन्दा बढि	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. १२५०/-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची - १५

(दफा ४.३ को उपदफा (७) संग सम्बन्धित)

कार्यालय वा विद्यालयले प्रयोग गर्ने ब्यावसायिक सवारी साधनको बीमाशुल्क दर

सम्बन्धित सवारी साधनको दर कायम गरी शुरु बीमाशुल्कमा २५ प्रतिशत छुट हुनेछ।

अनुसूची-१६

(दफा ४.३ को उपदफा (८) संग सम्बन्धित)

#१ एग्रीकल्चर तथा फरेष्ट्री भेहिकल (सरकारी बाहेक) को बीमाशुल्क दर :

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत-रु.१,५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ६,५००।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.५०० + घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत-रु.३,०००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. १०,०००।-

द्रष्टव्य : निजी प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने सवारी साधनको ब्यापक बीमा गर्दा शुरु बीमाशुल्कको २५ प्रतिशत छुट हुनेछ।

२. एग्रीकल्चर तथा फरेष्ट्री भेहिकल(सरकारी) को बीमाशुल्क दर :

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत-रु.७५०।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. २७५०।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.२५० + घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत-रु.१५००।-	(क) को दरमा १० प्रतिशत थप	(क) को दरमा २० प्रतिशत थप	रु. ४२५०।-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची-१७

(दफा ४.३ को उपदफा (९) संग सम्बन्धित)

१. कन्सट्रक्सन इक्वूपमेण्ट भेहिकल (सरकारी बाहेक)

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत-रु.१,५००।-	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. ७,५००।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.५०० + घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत रु.३,०००।-	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. १०,०००।-
भारवहन क्षमता नखुलेको अन्य हेभी कन्सट्रक्सन इक्वूपमेण्ट भेहिकल	घोषित मुल्यको १.२५ प्रतिशत- रु.४,०००।-	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. १२,०००।-

दृष्टव्य : निजी प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने सवारी साधनको व्यापक बीमा गर्दा शुरु बीमाशुल्कको २५ प्रतिशत छूट हुनेछ ।

२. कन्सट्रक्सन इक्वूपमेण्ट भेहिकल(सरकारी)

भार वहन क्षमता	सवारी साधनको क्षति/हानि-नोक्सानी विरुद्धको बीमा			तेश्रो पक्ष प्रतिको दायित्व बीमा
	दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
	पाँच वर्ष भन्दा कम (क)	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
३ टन सम्म	घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत-रु.७५०।-	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. ३२५०।-
३ टन भन्दा बढि	३ टन भन्दा माथिको प्रत्येक टनको रु.२५० + घोषित मुल्यको ०.३८ प्रतिशत रु.१५००।-	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. ४२५०।-
भारवहन क्षमता नखुलेको अन्य हेभी कन्सट्रक्सन इक्वूपमेण्ट भेहिकल	घोषित मुल्यको ०.६३ प्रतिशत- रु.२०००।-	(क) को दरमा १५ प्रतिशत थप	(क) को दरमा २५ प्रतिशत थप	रु. ५,०००।-

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

अनुसूची - १८
(दफा ४.४ संग सम्बन्धित)
अतिरिक्त बीमाशुल्कदर

१. मोटर बीमालेख अन्तर्गतको दुर्घटना बीमाको बीमाशुल्क दर :
- #(क) मोटरसाइकल वाहेकको सबै प्रकारका सवारी साधन
(सरकारी वाहेक) को तलवी चालकको दुर्घटना बीमाशुल्क दर : रु. २.२५ प्रतिहजार बीमाङ्क
- \$(क१) मोटरसाइकल वाहेकको सबै प्रकारका सवारी साधन
(सरकारी) को तलवी चालकको दुर्घटना बीमाशुल्क दर : रु. ०.९५ प्रतिहजार बीमाङ्क
- #(ख) व्यावसायिक सवारी साधन (सरकारी वाहेक) को
परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर हेल्पर वा अन्य कर्मचारीको
दुर्घटना बीमाशुल्क दर : रु. २.०० प्रतिहजार बीमाङ्क
- \$(ख१) व्यावसायिक सवारी साधन(सरकारी) को
परिचालक, सुरक्षाकर्मी, चेकर हेल्परको दुर्घटना बीमाशुल्क दर : रु. ०.८५ प्रतिहजार बीमाङ्क
- #(ग) निजी सवारी साधनको यात्री तथा बीमित (सरकारी वाहेक)
को दुर्घटना बीमाशुल्क दर : रु. १.२५ प्रतिहजार बीमाङ्क
- \$(ग१) निजी सवारी साधनको यात्री तथा बीमित(सरकारी) को
दुर्घटना बीमाशुल्क दर : रु. ०.५० प्रतिहजार बीमाङ्क
- #(घ) व्यावसायिक सवारी साधन (सरकारी वाहेक) को यात्री प्रतिको
दायित्व बीमाको बीमाशुल्क दर : रु. १.५० प्रतिहजार बीमाङ्क
- \$(घ१) व्यावसायिक सवारी साधन(सरकारी) को यात्री प्रतिको
दायित्व बीमाको बीमाशुल्क दर : रु. ०.६३ प्रतिहजार बीमाङ्क

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

२. जोखिम समूहको बीमाशुल्क दर :

#(क) सबै प्रकारका सवारी साधन (सरकारी वाहेक) को हुलदंगा, हडताल र

द्वेष पूर्ण कार्य जोखिम बीमाको बीमाशुल्क दर : घोषित मूल्यको ०.१५ प्रतिशत

\$(क१) सबै प्रकारका सवारी साधन(सरकारी) को हुलदंगा, हडताल र

द्वेष पूर्ण कार्य जोखिम बीमाको बीमाशुल्क दर : घोषित मूल्यको ०.०८ प्रतिशत

(ख) मोटरसाइकल तथा निजी सवारी साधनको

आतंककारी/विध्वंशात्मक कार्य जोखिम बीमाको बीमाशुल्क दर : घोषित मूल्यको ०.१५ प्रतिशत

(ग) ब्यावसायीक (ट्याक्सी समेत) सवारी साधनको

आतंककारी/विध्वंशात्मक कार्य जोखिम बीमाको बीमाशुल्क दर : घोषित मूल्यको ०.२५ प्रतिशत

(घ) माथि प्रकरण (१) मा उल्लेखित मोटर बीमालेख अन्तर्गतको

दुर्घटना बीमामा जोखिम समूह थप गरे वापतको

बीमाशुल्क दर : रु. ०.५० प्रतिहजार बीमाङ्क

३. तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमामा थप जोखिम समावेश गर्दाको बीमाशुल्क दर :

सबै प्रकारका सवारी साधनको तेश्रो पक्षप्रतिको दायित्व बीमामा देहायको दरमा थप बीमाशुल्क लिई देहायको सुविधा थप गर्न सकिने छ ।

थप जोखिम	ग्यारेजमा रहेको अवस्थामा कायम हुने सुरक्षा	हरबखतको सुरक्षा
आगलागी	घोषित मूल्यको ०.२५%	घोषित मूल्यको ०.३७५%
चोरी	घोषित मूल्यको ०.३७५%	घोषित मूल्यको ०.६२५%
आगलागी र चोरी	घोषित मूल्यको ०.५०%	घोषित मूल्यको ०.७५%

\$४ दुर्घटना भई सडकबाट बाहिर गएको सवारी साधनलाई सडकसम्म निकाल्दा लाग्ने खर्च बीमाको बीमाशुल्क

दर

सवारी साधनको प्रकार	बीमाशुल्क दर रु.
निजी सवारी साधन	२००
ब्यावसायीक (ट्याक्सी समेत) सवारी साधन (कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेण्ट भेहिकल वाहेक)	५००
ब्यावसायीक सवारी साधन (कन्स्ट्रक्सन इक्यूपमेण्ट भेहिकल)	१,०००

प्रथम संशोधनबाट थप

\$ दोश्रो संशोधनबाट संशोधित

(क) को

आतंककारी/विध्वंशात्मक कार्य जोखिम बीमाको बीमाशुल्क दर : घोषित मूल्यको ०.१५ प्रतिशत

(ग) को

आतंककारी/विध्वंशात्मक कार्य जोखिम बीमाको बीमाशुल्क दर : घोषित मूल्यको ०.२५ प्रतिशत

(घ) माथि प्रकरण (१) मा उल्लेखित मोटर बीमालेख अन्तर्गतको

दुर्घटना बीमामा जोखिम समूह थप गरे वापतको

बीमाशुल्क दर :

रु. ०.५० प्रतिहजार बीमाङ्क

अनुसूची - १९

(दफा ४.५ संग सम्बन्धित)

अनिवार्य अधिक, स्वेच्छीक अधिक तथा छुट

सवारीको किसिम	स्वेच्छीक अधिक रु.	स्वेच्छीक अधिक लिए वापत शुरु बीमाशुल्कमा पाउने छुटको प्रतिशत	अनिवार्य अधिक रु.			
			दर्ता भएको मिति देखि गणना गर्दा सवारी साधनको उमेर			
			पाँच वर्ष भन्दा कम	५ वर्ष देखि १० वर्ष सम्म	१० वर्ष भन्दा बढि	
मोटर साइकल	५००	१०	५००	५००	५००	
	१,०००	१५				
	२,०००	२०				
निजी सवारी	१०००	१०	१०००	२०००	३०००	
	२०००	१५				
	५०००	२०				
	१००००	२५				
ट्याक्सी	१०००	१०	२०००	३०००	४०००	
	२०००	१५				
	५०००	२०				
	१००००	२५				
ब्यावसायिक सवारी	१०००	१०	टेंकर	५०००	८०००	१००००
	२०००	१५				
	५०००	२०	टेम्पो	१०००	२०००	३०००
	१००००	२५	अन्य	२०००	४०००	६०००
एग्रिकल्चर / फरेस्ट्री / कन्स्ट्रक्सन इक्यूवमेण्ट भेहिकल	१०००	१०	५०००	७०००	१००००	
	२०००	१५				
	५०००	२०				
	१००००	२५				

द्रष्टव्य : एम्बुलेन्स, शववाहन र दमकलको हकमा अनिवार्य अधिक वापत रु.२,०००/- मात्र कायम गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची - २०
(दफा ४.७ संग सम्बन्धित)
दावी नगरे बापतको छूट

बीमा दावी नगरेको अवधि	बीमाशुल्कमा छूट		
	निजी सवारी साधन	व्यावसायिक सवारी साधन	मोटरसाइकल
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिको एक वर्ष	२० प्रतिशत	१५ प्रतिशत	१५ प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार दुई वर्षहरू	३० प्रतिशत	२५ प्रतिशत	२५ प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार तीन वर्षहरू	४० प्रतिशत	३० प्रतिशत	३५ प्रतिशत
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार चार वर्षहरू	४५ प्रतिशत	—	—
नवीकरण गर्नु भन्दा अगाडिका लगातार पाँच वा सो भन्दा बढि वर्षहरू	५० प्रतिशत	—	—